

Sveriges
Ingenjörer

Protokoll

Söndag 20 november 15:00-19:30

Måndag 21 november 8:30-16.30

Tisdag 22 november 8:30-16:15

NÄRVARANDE FULLMÄKTIGELEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE

Om namnet genomstrukturs har ledamoten anmält förhinder

<u>Lista</u>	<u>Ordinarie ledamot (vald enligt artikel 321)</u>	<u>Ersättare</u>	<u>Anm.</u>
Chefer & Ledarskap	Johan Tärbo		
Chefer & Ledarskap	Sofia Johannesson		
Chefer & Ledarskap	Josefine Staaf		
Erfarna Ingenjörer	Bertil Nordqvist		
Erfarna Ingenjörer	Håkan T Danielsson		
Erfarna Ingenjörer	Sara Hellsten		
Ericssonlistan	Per Thell		
Ericssonlistan	Anna Ekebro		
Ericssonlistan	Ulf Rosberg		
Ericssonlistan	Håkan N Lönnqvist		
Ericssonlistan	Frans Frejdestedt		
Ericssonlistan	Sonia Sangari		
Ericssonlistan	Lars-Åke Ekdahl		
Ericssonlistan	Mikael Goldberg		
Ericssonlistan	Iwe Lingström		
Högskolor och Universitet	Måns Östring		
Högskolor och Universitet	Martin Eneling		
Högskolor och Universitet	~~Torbjörn Har~~	Mikael Åsman	
	~~Teodora Retegan~~		Ingen ersättare
	~~Volmer~~		
Högskolor och Universitet	~~Helene Åhsberg~~	Ulla Aaloinen	
Ingenjörer för ett hållbart samhälle	Carl-Fredrik Lindberg		
Ingenjörer för ett hållbart samhälle	Patricia B Quaglia		
Ingenjörer för ett hållbart samhälle	Björn Nyström		
Ingenjörer för ett hållbart samhälle	Ralph-Peter Kross		
Ingenjörer för ett hållbart samhälle	Luciano Quaglia Casal		
Ingenjörer för ett hållbart samhälle	Jesper Aspelin		
Ingenjörer i Institutssektorn	Viveca Wallqvist		
Ingenjörer i Staten	Maria Sandberg		
Ingenjörer i Staten	Magnus Landgren		
	Carolina Gomez		
Ingenjörer i Staten	Lagerlöf		
Ingenjörer i Staten	Christina Eklöf		
Ingenjörer i Valfärden	Patrik Milton		
Ingenjörer i Valfärden	Jasin Arkavazi		
Ingenjörer i Väst	Anders Ripa		
Ingenjörer i Väst	Gunnar Parkefelt		
Ingenjörer i Väst	Per Tore Eidsvik		

Protokoll

Ingenjörer i Väst	~~Susann Lindqvist~~	Elisabeth Gårdbäck	
Ingenjörer i Väst	Audun Tengs		
Ingenjörerna i Västmanland och Dalarna	Mikael Blomqvist		
Ingenjörerna i Västmanland och Dalarna	Johanna Holmlund		
Ingenjörerna i Västmanland och Dalarna	David Lindgren		
IT, Konsult och Innovation	Anders C Johansson		
IT, Konsult och Innovation	~~Birgit Englund~~		Anmäلت förhinder
IT, Konsult och Innovation	Henrik Lundin		
Klöver Dam	Pia Hill		
Klöver Dam	Anke Krönert		
Klöver Dam	Katarina Wigginton		
Klöver Dam	Karin Stihl		
Klöver Dam	Cecilia Wahlström		
Klöver Dam	~~Cecilia Leman~~	Nicolin Ahlqvist Katarina Samuelsson	
Klöver Dam	~~Jemila Habainy~~		
Mera pang för pengarna – More bang for the buck	Elin A Petersson		
Mera pang för pengarna – More bang for the buck	Anna Margitin Blomberg		
Mera pang för pengarna – More bang for the buck	Anders Alminger		
Mera pang för pengarna – More bang for the buck	Mahin Rahimi		
Saab-listan	Lars Svensson		
Saab-listan	~~Philip Andersson~~		Anmäلت förhinder
Saab-listan	Magnus Gustafsson		
Saab-listan	~~Petra Eva Marie Borgstedt~~		Anmäلت. förhinder
Scaniaingenjörer för trygghet i förändring	Lisa Lorentzon		
Scaniaingenjörer för trygghet i förändring	Anders Eriksson		
Scaniaingenjörer för trygghet i förändring	Bettina Kylefors		
Scaniaingenjörer för trygghet i förändring	Rickard Ångman		
Scaniaingenjörer för trygghet i förändring	Petra Areskoug		
Stockholm Mälardalen	~~Johan Ingberg~~		Anmäلت förhinder
Stockholm Mälardalen	Erik Molin		
Sveriges Brand- och Riskhanteringsingenjörer	Susanne Stenlund	Elin Theander	
Sveriges Ingenjörer AB Volvo	Katarina Strid		
Sveriges Ingenjörer AB Volvo	Peter Månsson		

Sveriges
Ingenjörer

Protokoll

Sveriges Ingenjörer AB Volvo
Sveriges Ingenjörer i NORR
Sveriges Ingenjörer i NORR
Sveriges Ingenjörer i NORR
Sveriges Ingenjörer i NORR
Sveriges Ingenjörer i SANDVIK
Sveriges Ingenjörer Syd
Sveriges Ingenjörer Syd

Mari Larsson
Magnus Jälmlund
Johan Granberg
Johnny Dahlberg
Ulf Grönberg
Erik Knebel
Håkan Gül
Emma Stråle

Deltog ej tisdag,
Per Beremark
trädde in i Philips
ställe

Sveriges Ingenjörer Syd

Sveriges Ingenjörer Syd
Sydöstra Sveriges Ingenjörer

Unga Ingenjörer

Philip Stankovski
Maygon Wendel-
Lesenius
Helen Keijser

~~Oscar Forsberg~~

Ingen
ersättare

Lista

Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna
Teknologerna

**Ledamot (vald
enligt artikel 322)**

Sovan Mong
Alexandra Billett
Andreana Vojinovic
John Bankefors
Sara Sarawi
Hedar Abdullah
Elias Martinsson
Tara Hossein
Omar Abasi
Mohanad Abugharbia
Abdul Bakir
Rodney Muganzi
Christopher Blizzard

~~Rasha Elathan~~

Ersättare

Josefin Rojas
Vazquez

Anm.

Protokoll

ÖVRIGA NÄRVARANDE

Om de som har uppdrag som valberedning eller revisor också är fullmäktigeledamöter står de redan i förteckningen ovan och redovisas i så fall nedan som *kursivt namn*.

Valberedning	<i>Per Tore Eidsvik Karin Stihl Mari Larsson Stefan Wänstedt Per Beremark Sofia Johannesson Anke Krönert</i>
Revisorer	<i>Anders Ripa Johan Tärbo Johan Ingberg Katarina Wigginton Fredrik Sjölander, KPMG</i>
Förbundsstyrelse	Ulrika Lindstrand, förbundsordförande Per Norlander förste vice förbundsordförande Sara Anvarsson, andre vice förbundsordförande Kristin Andersen ~~Joachim Pettersson, anmält förhinder~~ Philip Engström ~~Frida Krantz Röhne, förhindrad att delta pga. snöoväder~~ Therese Koggdal Marcus Suurküla Peter Tönnäng Arezou Taghizadeh Per-Arne Lundberg Ulf Nordberg Fares Abugharbia Viktor Andersson
Adjungerade till förbundsstyrelsen	Johanna Bång, utsedd av Akademikerföreningen vid Sveriges Ingenjörer Lotta Ljungqvist, utsedd av Unionen-klubben vid Sveriges Ingenjörer
Gäster	-
Förbundskansli, <i>Deltar på hela eller delar av mötet</i>	Richard Malmberg, Förbundsdirektör Therése Avoltén, VD-assistent Marianne Lagerstedt, Ekonomichef Elisabeth Arbin, Förbundssekreterare, chef Demokratistöd Camilla Frankelius, Förhandlingschef Heléne Robson, Chefsjurist

Protokoll

Åsa Söderén, Kommunikationschef
Johan Kreicbergs, Chef Politik och påverkan
Sara Peterson, HR chef
André Pierrou, Chef Medlemsutveckla och rekrytera
Daniel Falk, Enhetschef Industrisektorn
Pia Bäckström, Enhetschef Tjänstesektorn
Andreas Nyström, Enhetschef Offentligsektor
Ola Sundström, Enhetschef Förhandling och Utveckling
Pernilla Norlin, Enhetschef Analys och Påverkan
Natasha Kavalic, Enhetschef Medlemsutveckling
Nils Haag, Enhetschef Rekrytering
Torsten Kjellgren, Utredare
Johan Sittenfeld, Utredare
Jessica Bagge, Opinionsbildare
Simon Lefvert, Kommunikatör
Olle Dahlberg, Utredare
Fia Jonsson, Opinionsbildare
Jenny Sjöberg, Kommunikatör
Teresa Chiverton, Digital kommunikator & fotograf
Alexander Orlinge, Pressekreterare
Patrik Björnström, utredare
Karin Virgin, Ingenjören.se
Karin Thorsell, Ingenjörer.se

I närvaroförteckningen har upptagits de fullmäktigeledamöter och ersättare samt övriga som var närvarande vid hela eller delar av mötet.

Fullmäktige uppfyllde vid samtliga beslutstillfällen kraven på beslutsförhet enligt Stadgar för Sveriges Ingenjörer.

I redovisningar från voteringar och personval i mötessystemet redovisas antal röstberättigade utan avräkning för tillfälligt frånvarande ledamöter.

I protokollet är föredragningslistans punkter införda i den ordning som fullmäktige behandlade dem.

Yrkanden som dragits tillbaka redovisas ej i protokollet. Nomineringar som avböjts redovisas.

Protokoll

Söndag 2022-11-20

Inledning

Förbundsordförande Ulrika Lindstrand hälsade fullmäktigeledamöter, gäster och övriga mötesdeltagare välkomna och gjorde en översikt av det senaste årets större händelser.

§ 01 FULLMÄKTIGEMÖTET ÖPPNAS

Ulrika Lindstrand förklarade fullmäktiges ordinarie möte 2022 öppnat.

§ 02 UPPROP OCH JUSTERING AV RÖSTLÄNGD

Ulrika Lindstrand konstaterade att 85 fullmäktigeledamöter var inloggade med rösträtt.

Enligt Stadgar för Sveriges Ingenjörer, artikel 334 är fullmäktige beslutsfört när minst hälften (≥ 48) av samtliga (95) fullmäktigeledamöter och ersättare är närvarande.

Ulrika Lindstrand konstaterade att Ingenjörfullmäktige var beslutsfört.

Fullmäktige beslöt

att fastställa röstlängd enligt bilaga 02 [reviderad 2022-11-20] i möteshandlingarna.

§ 03 VAL AV MÖTESFUNKTIONÄRER

§ 03.01 Val av mötesordförande och ersättare

Fullmäktige beslöt enhälligt

att till mötesordförande välja Sofia Johannesson

att till förste ersättare välja Johan Tärbo

att till andre ersättare välja Karin Stihl.

Byte av mötesordförande

Ulrika Lindstrand överlämnade ledningen av mötet till Sofia Johannesson.

§ 03.02 Val av mötessekreterare och ersättare

Fullmäktige beslöt

att till mötessekreterare välja Elisabeth Arbin

att till förste ersättare välja Jenny Sjöberg.

Protokoll

§ 03.03 Val av två protokolljusterare tillika rösträknare

Fullmäktige beslöt

- att till protokolljusterare tillika rösträknare välja Henrik Lundin och Helen Keijser
- att fullmäktigeprotokoll 2022 ska skickas ut för justering senast 2022-12-20

§ 04 FÖREDRAGNINGSLISTA

Fullmäktige beslöt

- att godkänna föredragningslistan för Ingenjörfullmäktige 2022.

§ 05 MÖTETS STADGEEENLIGA UTLYSANDE

Elisabeth Arbin redogjorde för när kallelse och möteshandlingar skickats ut.

Fullmäktige beslöt

- att fullmäktigemöte 2022 är stadgeenligt utlyst
- att fastställa publicerade möteshandlingar samt utskottsutlåtande 1–7 som fullmäktiges skriftliga beslutsunderlag.

§ 06 MÖTESORDNING

Sofia Johannesson informerade att mötesordningen fanns som förinspelat material på förbundswebben samt i utskickat underlag.

Johan Tärbo, Ordinarie fullmäktigeledamot Chefer & Ledarskap yrkade

- att medlemstidningen Ingenjörens medarbetare har närvarorätt på öppna och slutna utskott. (Detta gäller inte Särskilt utskott.)

Björn Nyström, Ordinarie fullmäktigeledamot Ingenjörer för ett hållbart samhälle yrkade

- att följande text utgår ur mötesordningen: Inga nya yrkanden som inte utskottsbehandlats får lyftas i plenum

Mikael Goldberg, Ordinarie fullmäktigeledamot Ericssonlistan yrkar

- att det även i år ska vara formellt fri förslagsrätt av ärenden i plenum även av utskottsbehandlade ärenden. Dock uppmanas ledamöterna att lägga och bearbeta sina förslag i öppna och slutna utskott, samt söka jämkningar efter utskotten enligt de intentioner som beskrivs i punkt 2.5 under ”Särskilda mötesregler för utskotten” i den föreslagna mötesordningen.

Protokoll

Fullmäktige beslöt

- att bifalla Johan Tärbos yrkande, om Ingenjörrens medarbetares närvaro i utskotten
- att bifalla andemeningen i Björn Nyströms och Mikael Goldbergs yrkande om formellt fri förslagsrätt av ärenden i plenum även av utskottsbehandlade ärenden
- att med ovan beslutade ändringar fastställa mötesordning enligt bilaga 06 i möteshandlingarna.

§ 07 SVERIGES INGENJÖRERS ÅRSREDOVISNING 2021

Fullmäktigeledamöterna har haft möjlighet att titta på en inspelad föredragning av Sveriges Ingenjörers årsredovisning 2021 av ekonomichef Marianne Lagerstedt.

Fullmäktige beslöt

- att lägga Sveriges Ingenjörers årsredovisning 2021 till handlingarna.

§ 08 REVISIONSBERÄTTELSE 2021

Ledamöterna av har haft möjlighet att läsa revisionsberättelsen så ingen föredragning av ärendet.

Fullmäktige beslöt

- att lägga revisionsberättelsen 2021 för Sveriges Ingenjörer till handlingarna.

§ 09 GRANSKNINGSRAPPORT 2022

Ledamöterna av har haft möjlighet att läsa granskningsrapporten så ingen föredragning av ärendet.

Fullmäktige beslöt

- att lägga revisorernas granskningsrapport 2022 till handlingarna.

§ 10 RESULTAT- OCH BALANSRÄKNINGAR 2021 SAMT DISPOSITIONER

Fullmäktige beslöt

- att fastställa resultaträkning och balansräkning 2021 för Sveriges Ingenjörer
- att 14 233 369 kr avseende konfliktfondens vinst avsätts till ändamålsbestämda medel, konfliktfond, samt att 213 322 779 kr balanseras i ny räkning.
- att lägga Sveriges Ingenjörers årsredovisning 2021 till handlingarna.

Protokoll

§ 11 ANSVARSFRIHET FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2021

Fullmäktige beslöt enhälligt

att bevilja förbundsstyrelsens ledamöter och förbundsdirektören ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2021.

§ 12 FÖRBUNDSSTYRELSENS RAPPORTER

§ 12.01 Verksamhetsrapport 2022 samt motionsuppföljning 2021

Fullmäktigeledamöterna har haft möjlighet att titta på en inspelad föredragning av Camilla Frankelius förhandlingschef, André Pierrou avdelningschef för medlemsutveckla och rekrytera, Johan Kreicbergs Samhällspolitisk chef samt Åsa Söderén kommunikationschef.

Sofia Johannesson öppnade upp för frågor.

Mari Larsson, Sveriges Ingenjörer AB Volvo

Kommenterade att i motionsuppföljningen så har AB Volvo inte efterfrågat att arbeta in perspektiv kring Industri 4.0 i befintligt näringspolitiska programmet.

Emma Stråle, Sveriges Ingenjörer Syd

Efterfrågade ett förtydligande om var i organisations schemat Programkontoret återfinns.

Elisabeth Arbin svarade på frågan, att på organisationsbilden i verksamhetsrapporten återfinns den i Verksamhetsutveckling och uppföljning.

Ralph-Peter Kross, Ingenjörer för ett hållbart samhälle

Frågade hur kansliet arbetar vidare med hans motion om stupstocken från 2021.

Elisabeth Arbin svarade att det finns skrivningar i det i avtalsplattformen och att det är delegationerna som arbetar med frågan. Avtalsrörelsen inleds först i december 2022 så vilka yrkanden som kommer i respektive delegation är för tidigt att svara på.

Fullmäktige beslöt

att lägga verksamhetsrapporten 2022 och motionsuppföljningen 2021 till handlingarna.

Byte av mötesordförande Karin Stihl tog över efter Sofia Johannesson. Mötet ajournerades i 35 minuter och ledamöterna uppmanades att hantera nomineringar under pausen.

§ 12.01 Verksamhetsrapport Richard Malmborg

Richard Malmborg, förbundsdirektör höll ett anförande om verksamheten med tillbakablick över sin tid som förbundsdirektör 2002-2022.

§ 12.02 Ekonomirapport 2022

Fullmäktigeledamöterna har haft möjlighet att delta på ett informationsmöte den 14:e november. Marianne Lagerstedt föredrog Ekonomirapporten i korthet.

Fullmäktige beslöt

att lägga rapporten till handlingarna.

Protokoll

§ 12.03 Presentation av propositioner

Marianne Lagerstedt, ekonomichef, presenterade proposition om Budget och årsavgifter 2023 samt proposition om Budget- och verksamhetsdirektiv 2024.

Philip Engström och Peter Tönnäng redovisade hur arbetet med de två politiska programmen hanterats under verksamhetsåret samt vad de två programmen i korthet handlar om.

§ 13 NOMINERINGAR

Karin Stihl öppnade punkten 13 och lämnade därefter över ordförandeskapet till Johan Tärbo.

Fullmäktigeledamöterna har haft möjlighet att titta på en inspelad föredragning av valberedningens arbete av Per Tore Eidsvik, valberedningen. Per Tore Eidsvik presenterade även förslaget under sammanträdet.

§ 13.01 Förbundsordförande

Per Tore Eidsvik redovisade valberedningens förslag till förbundsordförande

Ulrika Lindstrand

§ 13.02 Förste vice förbundsordförande

Per Tore Eidsvik redovisade valberedningens förslag till förste vice förbundsordförande

Per Norlander

§ 13.03 Andre vice förbundsordförande

Per Tore Eidsvik redovisade valberedningens förslag till andre vice förbundsordförande

Sara Anvarsson

§ 13.04 Förbundsstyrelse, fem examinerade

Per Tore Eidsvik redovisade valberedningens förslag:

Bettina Kylefors
Fares Abugharbia
Joachim Pettersson
Kristin Andersen
Marcus Suurküla

Peter Tönnäng nomineras av Anders C Johansson & Henrik Lundin - IT, Konsult & Innovation

Frida Krantz Röhne nomineras av Anders C Johansson & Henrik Lundin - IT, Konsult & Innovation

Protokoll

§ 13.05 Förbundsstyrelse, en teknolog

Teknologrådet genom Hedar Abdullah nominerade

Alexandra Billett

§ 13.06 Stängning av nominering

Fullmäktige beslöt

att stänga nominering till förbundsstyrelsen.

§ 13.07 Valberedningens ordförande

Johan Tärbo konstaterade att följande nomineringar hade inkommit.

Per Tore Eidsvik nomineras av Anders Ripa, Ingenjörer i väst, Björn Nyström, Ingenjörer för ett hållbart samhälle samt Bertil Nordqvist, Erfarna Ingenjörer

Sofia Johannesson nomineras av Anders C Johansson IT, Konsult & Innovation

§ 13.08 Valberedning, tre ledamöter

Johan Tärbo konstaterade att följande nomineringar hade inkommit.

Rebecka Tonnvik nomineras av Elin Petersson, Mer pang för pengarna.

Anke Krönert nomineras av Pia Hill, Klöver dam

Per Beremark nomineras av Philip Stankovski, Sveriges Ingenjörer syd

Carl-Fredrik Lindberg nomineras av Patricia Quaglia, Ingenjörer för ett hållbart samhälle

Mikael Goldberg nomineras av Iwe Lingström, Ericssonlistan

Magnus Jälmlbrant nomineras av Johan Granberg, Sveriges Ingenjörer i Norr

Martin Eneling nomineras av Mikael Åsman, Universitet och högskolor

Per Tore Eidsvik, nomineras av Anders Ripa, Ingenjörer i väst

Ulf Rosberg, nomineras av Per Thell, Ericssonlistan

§ 13.09 Revisor sammankallande

Johan Tärbo konstaterade ledamöterna har haft möjlighet att ta del av ett förinspelat material på förbundets hemsida.

Per Tore Eidsvik redovisade valberedningens förslag

Johan Tärbo

Protokoll

§ 13.10 Revisor, en ledamot

Per Tore Eidsvik redovisade valberedningens förslag

Anders Ripa

§ 13.11 Stängning av nomineringar

Fullmäktige beslöt

att nomineringen till samtliga valbara poster är avslutad.

§ 13.12 Presentationer

Johan Tärbo konstaterade inga presentationer av kandidater kommer göras på mötet utan att fullmäktige har kunnat ta del av kandidatpresentationer på förbundets webbplats. Nya nomineringar till förbundsstyrelsen kommer läggas upp på förbundets webbplats så snart nya filmer inkommer.

§ 13.13 Valberedningens förslag arvoden

Stefan Wänstedt redogjorde för valberedningens förslag.

Johan Tärbo tackade för föredragningen.

§ 13.14 Rapport Ingenjörsvalet 2022

Karin Stihl redovisade arbetet med Ingenjörsvalet 2022.

Johan Tärbo tackade för föredragningen.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att lägga rapporten till handlingarna.

§ 14 UTSKOTT

§ 14.01 Fördelning av ärenden på utskott 1 – 7

Fullmäktige beslöt

att fastställa fördelning av ärenden enligt bilaga 14.01 i möteshandlingarna.

§ 14.02 Nominering ordförande i utskott 7

Johan Tärbo konstaterade att följande nomineringar inkommit:

Maygon Wendel Lesenius nomineras av Håkan Gül, Sveriges Ingenjörer syd samt Anders C Johansson, IT, Konsult & Innovation

Pia Hill nomineras av Bertil Nordqvist, Erfarna Ingenjörer

Protokoll

§ 14.03 Nominering av ledamöter i utskott 7

Johan Tärbo konstaterade att följande nomineringar inkommit:

Ulf Rosberg, Ericsson nominerats av Per Thell
Christina Eklöf, Ingenjörer i staten nominerats av Magnus Landgren
Elisabeth Gårdbäck, Ingenjörer väst, nominerats av Anders Ripa
Sandra Hammarsten, Teknologerna nominerats av Daniel Westerholm
Maygon Wendel Lesenius, Sveriges Ingenjörer syd nominerats av Håkan Gül
Pia Hill, Klöver Dam, nomineras av Bertil Nordqvist
Patricia Quaglia, Ingenjörer för ett hållbart samhälle, nomineras av Bertil Nordqvist
Mahin Rahimi, Mer pang för pengarna, nomineras av Elin Petersson
Rodney Muganzi, Teknologerna, nomineras av Mohanad Abugharbia

§ 14.04 Val av ordförande och ledamöter i utskott 7

Efter omröstning av antalet ledamöter i utskott 7, med 54 röster för 5 ledamöter och 33 röster för 8 ledamöter inklusive ordförande beslöt

Fullmäktige

att utskott 7 består av 5 ledamöter inkluderat ordförande, vilka representerar olika listor.

att till ledamot tillika ordförande i utskott 7 välja

Pia Hill

att till ledamöter i utskott 7 välja

Ulf Rosberg
Maygon Wendel Lesenius,
Elisabeth Gårdbäck
Patricia Quaglia.

§ 14.05 Val av ordföranden och ersättare i utskott 1–6

Johan Tärbo konstaterade att följande nomineringar hade inkommit.

Utskott 1: Ordförande Frans Frejdestedt, ersättare Carolina Gomez Lagerlöf

Utskott 2: Ordförande, Peter Månsson, ersättare Ulf Grönberg

Utskott 3: Ordförande Magnus Jälbrandt, ersättare Iwe Lingvist

Utskott 4: Ordföranden, Helena Keijser ersättare Martin Eneling

Utskott 5: Ordföranden, Elin Petersson ersättare Carl-Fredrik Lindberg

Utskott 6: Ordförande Mikael Goldberg, ersättare Björn Nyström

Björn Nyström yrkar att bli entledigad och att Anke Krönert tar hans plats i utskott 6.

fullmäktige beslöt

Protokoll

- att välja ordförande och ersättare till utskott 1–6 enligt ovan
- att Björn Nyström ersätts av Anke Krönert som ersättare i utskott 6
- att välja fördelningen av ombud och funktionärer enligt mötesbilaga 14.05

Byte av mötesordförande. Karin Stihl bytte av Johan Tärbo.

§ 15 FRÅGESTUND

§ 15.01 Skriftliga frågor

Karin Stihl konstaterade att det inkommit åtta skriftliga frågor från Björn Nyström (2 st.), Patricia Quaglia (1 st.), Bertil Nordqvist (1 st.) och Philip Stankovski (4 st.).

Då dessa frågor dels var många, dels var av teknisk karaktär valde förbundsstyrelsen genom Ulrika Lindstrand att svara muntligt på Bertil Nordqvist fråga som handlade om marknadsandelar, övriga frågor besvarades enbart skriftligt i mötesystemet och genom att skriva ut svaren och distribuera i lokalen.

§ 15.02 Muntliga frågor

Emma Stråle, Ordinarie, Sveriges Ingenjörer Syd
Fråga om hur motionerna hanterats under morgondagen.

Bertil Nordqvist, Ordinarie, Erfarna Ingenjörer
Fråga om förbundsstyrelsen är glad över att man får motioner.

Philip Stankovski, Sveriges Ingenjörer Syd
Fråga om överkapitalisering i förbundet och om hur förbundsstyrelsen väljer att svara på motionerna.

Elin Petersson, Mera pang för pengarna - More Bang for the buck
Om förbundsstyrelsen kan tänka på att svara mer positivt på motionerna till kommande år.

Ulrika Lindstrand, Förbundsstyrelsen
Svarade på frågorna från Bertil, Philip och Elin. Förbundsstyrelsen och kansliet lägger ner mycket tid och engagemang att svara på alla motioner och avvägande för att det ska bli tydliga svar.

Mikael Goldberg, Ericssonlistan
Saknar den lokala verksamheten i årsredovisningen och fråga om det kan komma att lyftas fram tydligare i kommande årsredovisningar.

Ulrika Lindstrand, Förbundsstyrelsen
Svarade på frågan om hur förbundsstyrelsen kan förtydliga det lokala arbetet bättre i årsredovisningen.

Philip Stankovski, Sveriges Ingenjörer Syd
Replik till tidigare inlägg.

Patricia Quaglia, Ingenjörer för ett hållbart samhälle
Fråga om avtal med nordiska länder om man har medlemmar som är gästarbetande i Sverige från andra nordiska länder.

Protokoll

Ulrika Lindstrand, Förbundsstyrelsen

Svar på frågan om gästmedlemskap. Ulrika Lindstrand berättade om ANE och det nordiska samarbete som kallas gästanslutningsavtal.

Björn Nyström, Ingenjörer för ett hållbart samhälle

Hur man kan jobba med att värva medlemmar. Önskemål att skapa fler yrkesföreningar.

Ulrika Lindstrand, förbundsstyrelsen

Svar på frågan om yrkesföreningar. Intresset måste komma från medlemmarna och förhoppningsvis kan det bli fler med bättre tekniska hjälpmedel.

Maygon Lesenius, Sveriges Ingenjörer Syd

Det finns begränsad tid för gästmedlemskapet, hur gör man då?

Mötet ajournerades till måndag 21 november kl. 8:30.

Protokoll

Måndag 2022-11-21

Återupptagande

Mötet återupptogs i plenum för kort information om dagens arbete i utskotten.

§ 16 UTSKOTTSARBETE

Elisabeth Arbin informerade om hur arbetet kommer gå till under dagen i de öppna och slutna utskotten.

Under dagen genomfördes öppna utskott i tre omgångar och efter lunch slutfördes utskottsarbetet i slutna utskott.

Tisdag 2021-11-23

Johan Tärbo förklarade mötet återupptaget och framförde ett stort tack för en trevlig middag. Vidare konstaterade Johan Tärbo att protokoll från utskotten finns i mötessystemet.

Utlåtande från utskott 1 – 6 återfinns i bilaga 1.

§ 17 STADGAR

Magnus Jälmlbrant och Iwe Lingström föredrog utskottets förslag till beslut.

17.01 Akademisk teknisk utbildning som medlem

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att motionens andra att-sats **redan beaktas** och att ingen stadgeändring behöver genomförs vilket medför att

att **första att-sats avslås** och att **tredje att-sats** därmed som konsekvens inte behöver ändras och därmed **avslås**.

Per Beremark, Sveriges Ingenjörer syd yrkade

Yrkande

Ändra utskottets andra att-satts till första och andra att-sats avslås. Samt att återinföra en textuellt redigerad version av att-sats tre - att uppdra åt FS att säkerställa en uppdatering av operativa styrdokument i frågan och våra kommunikationsmaterial för både existerande och potentiella medlemmar (inkl. web) med syfte att förtydliga vad som gäller samt uppnå samstämmighet mellan de olika dokumenten.

Emma Stråle, Sveriges Ingenjörer Syd

Protokoll

Yrkande

Ändring av §211 och §212 i stadgarna

Från att enbart nämna ingenjörsexamen till:

211 Rätt till medlemskap i förbundet har den som har avlagt ingenjör- eller teknisk examen omfattande minst 180 högskolepoäng vid svensk högskola eller den som har likvärdig utländsk examen och har svensk anknytning.

Förbundsstyrelsen får efter särskild prövning bevilja annan person medlemskap.

212 Rätt till medlemskap i förbundet har den som genomgår ingenjör- eller teknisk utbildning som skall leda fram till examen om minst 180 högskolepoäng

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att **avslå** Emma Stråles yrkande
- att motionens andra att-sats **redan beaktas** och att ingen stadgeändring behöver genomföras vilket medför att
- att **första att-sats avslås** och att **tredje att-sats** därmed som konsekvens inte behöver ändras och därmed **avslås**.
- att bifalla Per Beremark yrkande och därmed
- att uppdra åt FS att säkerställa en uppdatering av operativa styrdokument i frågan och våra kommunikationsmaterial för både existerande och potentiella medlemmar (inkl. web) med syfte att förtydliga vad som gäller samt uppnå samstämmighet mellan de olika dokumenten.

Protokoll

17.02 Motioner udda år

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att **avslå** motionen

Pia Hill, Klöver dam - kvinnligt nätverk

Yrkande:

Bifall yrkas

Ralph-Peter Kross, Ingenjörer för ett hållbart samhälle

Yrkande:

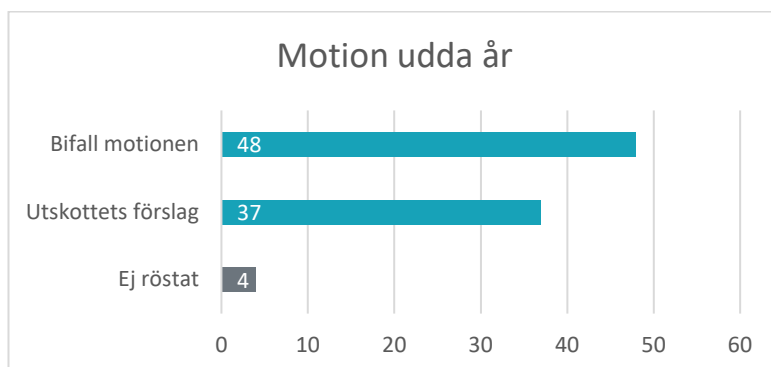
Jag yrkar på bifall av motionen

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut och beslöt om votering i mötessystemet direkt.

För att ändra dessa stadgar, utom artikel 111, 112, 912–914, 921 och 922, krävs antingen beslut med två tredjedels majoritet av samtliga fullmäktigeledamöter vid ett ordinarie möte eller likalydande beslut med enkel majoritet av antalet röstande fullmäktigeledamöter vid två ordinarie möten direkt efter varandra.

Johan Tärbo och rösträknarna konstaterade att det behövs 64 av 95 ledamöters bifall till motionen för att stadgeändringen ska bli gällande.

Votering genomfördes

Johan Tärbo konstaterade att det var bifall till motionen men inte med två tredjedels majoritet som krävs för att ändra stadgan, då 48 ledamöter av 95 röstade för en ändring, minst 64 av 95 hade behövts.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att i en första läsning **bifalla** motionen.

Not. Därmed kommer punkten automatiskt upp på nästkommande fullmäktige för förnyat beslut.

Protokoll

18 VERKSAMHET

Frans Frejdestedt och Carolina Gomez Lagerlöf föredrog utskottets förslag till beslut.

18.01 All avgift till det allmänna pensionssystemet

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att de två första att-satserna i motionen överlämnas till förbundsstyrelsen att **beakta** i den revidering av det inkomstpolitiska programmet som är planerat till 2023
- att **avslå** den tredje att-satsen då det inkomstpolitiska programmet är planerat att revideras till det nya formatet under 2023

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att de två första att-satserna i motionen överlämnas till förbundsstyrelsen att **beakta** i den revidering av det inkomstpolitiska programmet som är planerat till 2023
- att **avslå** den tredje att-satsen då det inkomstpolitiska programmet är planerat att revideras till det nya formatet under 2023

18.02 Höjd pensionsålder och tjänstepension

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att förbundsstyrelsen i revideringen av det inkomstpolitiska programmet ska **beakta** åsikten att inbetalningar till tjänstepension ska vara oberoende av arbetstagarens ålder.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att förbundsstyrelsen i revideringen av det inkomstpolitiska programmet ska **beakta** åsikten att inbetalningar till tjänstepension ska vara oberoende av arbetstagarens ålder.

Protokoll

18.03 Tiotaggare eller alternativ ITP

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att **avslå** motionens första att-sats vad gäller att utröna omfattningen av tecknande av tiotaggarlösning givet att det rör sig om företagsspecifika dokument
- att **avslå** motionens andra att-sats om att uppta förhandling med anledning av ovan med enskild arbetsgivare
- att motionens tredje att-sats **beaktas redan** i form av seminarier, broschyr och informationsspridning.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörersfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att **avslå** motionens första att-sats vad gäller att utröna omfattningen av tecknande av tiotaggarlösning givet att det rör sig om företagsspecifika dokument
- att **avslå** motionens andra att-sats om att uppta förhandling med anledning av ovan med enskild arbetsgivare
- att motionens tredje att-sats **beaktas redan** i form av seminarier, broschyr och informationsspridning.

18.04 Hög grundavdrag för inkomstskatt i Sverige solidariskt

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att överlämna till förbundsstyrelsen att **beakta** motionens förslag att höja grundavdraget under den revidering av det inkomstpolitiska programmet som är planerat till 2023.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörersfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att överlämna till förbundsstyrelsen att **beakta** motionens förslag att höja grundavdraget under den revidering av det inkomstpolitiska programmet som är planerat till 2023.

Protokoll

18.05 Lönepåslag utöver revision

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att Sveriges Ingenjörer internt ska vara tydliga med definitionen av löneglidning och överväga ett tydligare begrepp som ”löneökning utöver revision”

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att **bifalla** utskottets förslag och därmed

att Sveriges Ingenjörer internt ska vara tydliga med definitionen av löneglidning och överväga ett tydligare begrepp som ”löneökning utöver revision”

18.06 PTK och SN arbetsgrupp för lokal avtalsmall för optionsprogram

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att avslå samtliga att-satser i motionen

att förbundsstyrelsen ska sondera intresset hos andra förbund inom PTK för att ta fram en avtalsmall för optionsavtal

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att **avslå** samtliga att-satser i motionen

att uppdra åt förbundsstyrelsen att sondera intresset hos andra förbund inom PTK för att ta fram en avtalsmall för optionsavtal

18.07 Rätt åtgärd för mer kompetensutveckling

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att avslå motionen om att utreda det väldigt breda uppdraget om åtgärder för att medlemmar ska få tillräcklig tid till kompetensutveckling.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att **bifalla** utskottets förslag och därmed

att **avslå** motionen om att utreda det väldigt breda uppdraget om åtgärder för att medlemmar ska få tillräcklig tid till kompetensutveckling.

Protokoll

Förbundsstyrelsen anser det dock helt avgörande att ingenjörer får tillgång till kompetensutveckling under sitt yrkesliv och agerar fortsättningsvis aktivt i frågan.

18.08 Samverkan för bättre påverkan

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att motionens intentioner **beaktas redan** i verksamheten

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörersfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att motionens intentioner **beaktas redan** i verksamheten

18.09 Driva frågan om optionsbeskattning inom Saco

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att avslå motionen i alla tre att-satser.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörersfullmäktige beslöt

att **bifalla** utskottets förslag och därmed

att **avslå** motionen i alla tre att-satser.

Protokoll

MOTIONSUTSKOTT 2

Peter Månsson och Ulf Grönberg föredrog utskottets förslag till beslut.

18.10 Avtalsstöd för lekmän (a.k.a förtroendevalda)

Utskottet föreslår fullmäktige besluta i enlighet med förbundsstyrelsens svar

att intentionen i motionen **beaktas redan**

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att intentionen i motionen **beaktas redan**

18.11 Vad gör Sveriges Ingenjörer för att skapa ramar för ett mer hållbart distansarbete

Utskottet föreslår fullmäktige besluta i enlighet med förbundsstyrelsens svar

att intentionen i motionen **beaktas redan.**

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att intentionen i motionen **beaktas redan**

18.12 Hybridarbete och arbetstid

Utskottet föreslår fullmäktige besluta i enlighet med förbundsstyrelsens svar

att intentionen i motionen **beaktas redan.**

David Lindgren, Sveriges Ingenjörer Västermanland och Dalarna

Yrkade:

Återrapportering FUM 2023

Det arbete som görs behöver rapporteras på kommande FUM

Mikael Goldberg, Ericssonlistan

Yrkade:

Jag yrkar bifall till motionen

Protokoll

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Mikael Goldbergs yrkande om bifall till motionen ställdes mot utskottets förslag. Ingenjörfullmäktige röstade bifall till utskottets förslag.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att intentionen i motionen **beaktas redan.**
- att rösta bifall till David Lindgrens tilläggsyrkande om att det som görs i frågan ska återrapporteras till fullmäktige 2023.

18.13 Angående lärdomar från omställning

Utskottet föreslår fullmäktige besluta i enlighet med förbundsstyrelsens svar

- att intentionen i motionen **beaktas redan.**

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att intentionen i motionen **beaktas redan.**

18.14 Utredning av hållbar arbetsituation

Utskottet föreslår fullmäktige besluta i enlighet med förbundsstyrelsens svar

- att **avslå** motionens första att-sats
- att intentionen i motionen andra att-sats **beaktas redan.**

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att **avslå** motionens första att-sats
- att intentionen i motionen andra att-sats **beaktas redan.**

Protokoll

18.15 Nytt löneavtal med SKR och Sobona

Utskottet föreslår fullmäktige besluta i enlighet med förbundsstyrelsens svar

att **avslå** motionens första och andra yrkande, samt att

att intentionen i motionens tredje yrkande **beaktas redan**

Patrik Milton, Ingenjörer i välfärden

Yrkade:

Upprätthålla yrkanden från motionen

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att **avslå** motionens första och andra yrkande, samt att

att intentionen i motionens tredje yrkande **beaktas redan**

RESERVATION:

Patrik Milton, Ingenjörer i välfärden

Det verkar inte finnas något sätt för våra medlemmar och förtroendevalda att påverka löneavtalet HÖK-T. En delegation är föreslagen, vilket avslogs. Jag reserverar mig mot detta. Det behövs ett nytt löneavtal som är tidsbegränsat och med tydligt angiven nivå för KR-sektorn.

RESERVATION:

Jasin Arkavazi, Ingenjörer i välfärden

Jag tycker att motionen skulle bifallits och reserverar mig mot beslutet

18.16 Ge våra ombudsmän ett tydligare uppdrag att organisera

Utskottet föreslår fullmäktige besluta i enlighet med förbundsstyrelsens svar

att **avslå** motionen första att-sats samt

att intentionen i motionen **beaktas redan** med avseende på att-sats två och tre.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

Protokoll

Patrik Milton, Ingenjörer i välfärden

Yrkade:

Upprätthålla yrkanden från motionen, bifall till motionen

Jasin Arkavazi, Ingenjörer i välfärden

Yrkade:

Återkoppling om förbundets svar på att-sats 2 och 3 på nästa FUM

Patrik Miltons yrkande om bifall till motionen ställdes mot utskottets förslag om avslag.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att avslå motionen

Jasin Arkavazi yrkande ställdes mot utskottets förslag om att att-sats två och tre redan beaktas redan.

Ingenjörfullmäktige beslöt därmed enligt utskottets förslag

att **avslå** motionen första att-sats samt

att intentionen i motionen **beaktas redan** med avseende på att-sats två och tre.

RESERVATAION:

Patrik Milton, Ingenjörer i välfärden

Jag anser att att-sats 1 borde bifallas och reserverar mig mot beslutet om att avslå

RESERVATION:

Jasin Arkavazi, Ingenjörer i välfärden

Jag tycker att motionen skulle bifallits och reserverar mig mot beslutet

18.17 Stöd att tillämpa löneavtalet

Utskottet föreslår fullmäktige besluta i enlighet med förbundsstyrelsens svar, med tillägget i den fjärde att-satsen

att motionen ska beaktas och lämnas över till förbundsstyrelsen vad gäller punkt 4, en årlig trendrapport om ingenjörslöner.

att intentionen i motionen beaktas redan vad gäller punkt 1, definitioner av lönebegrepp, punkt 2 första stycket avseende utveckling av löneinnehållet på webbplatsen, punkt 3, årliga statistikkurser, punkt 5, utveckling av webbsidan om statistik för förtroendevalda, och punkt 6, enkäter till förtroendevalda samt punkt 7 rörande fler frågor i Löneenkäten.

Protokoll

- att avslå motionen vad gäller punkt 2 avseende lönesättningen, punkt 4 om datafunktion på hemsidan.
- att utreda förutsättningarna för att skapa en fortsättningskurs lön.

David Lindgren, Sveriges Ingenjörer Västmanland och Dalarna
Yrkade:

Återkoppling av utfallet - tilläggsyrkan

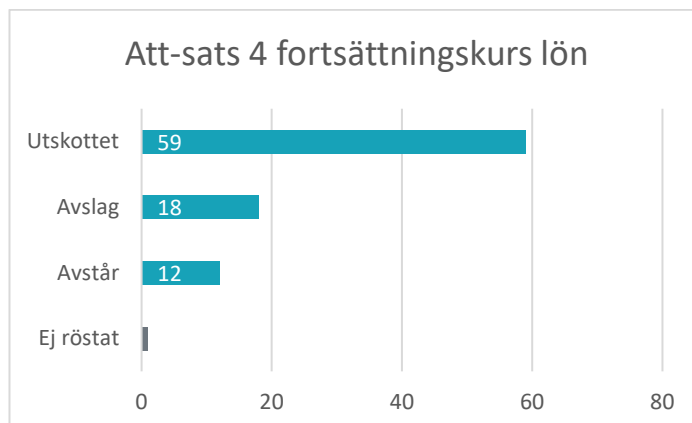
Motionens innehåll är relevant och intressant. Förbundsstyrelsens svar är glädjande och upplyftande. Jag yrkar att: Utfallet från pågående arbete redovisas/demonstreras på kommande fullmäktige (2023) då fullmäktiges medlemmar representerar ett tvärsnitt av alla medlemmar i landet.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att motionen ska beaktas och lämnas över till förbundsstyrelsen vad gäller punkt 4, en årlig trendrapport om ingenjörslöner.
- att intentionen i motionen beaktas redan vad gäller punkt 1, definitioner av lönebegrepp, punkt 2 första stycket avseende utveckling av löneinnehållet på webbplatsen, punkt 3, årliga statistikkurser, punkt 5, utveckling av webbsidan om statistik för förtroendevalda, och punkt 6, enkäter till förtroendevalda samt punkt 7 rörande fler frågor i Löneenkäten.
- att avslå motionen vad gäller punkt 2 avseende lönesättningen, punkt 4 om datafunktion på hemsidan.

Votering begärdes i frågan om fortsättningskurs lön. Votering genomfördes

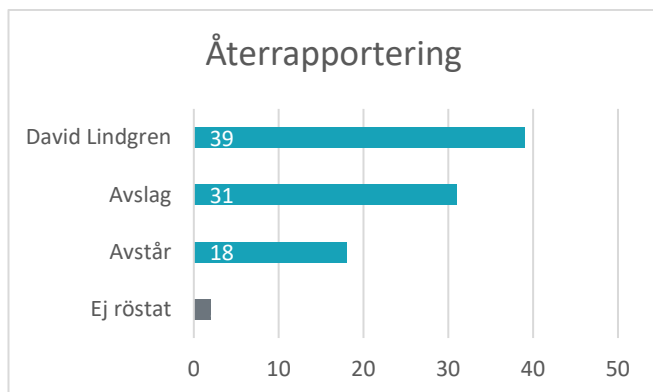

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige beslöt

- att utreda förutsättningarna för att skapa en fortsättningskurs lön.

Protokoll

Därefter ställdes David Lindgrens yrkande om återrapportering mot avslag. Votering begärdes och genomfördes

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige beslöt

att bifalla David Lindgrens tilläggsyrkande om återrapportering. Utfallet från pågående arbete redovisas/demonstreras på kommande fullmäktige (2023) då fullmäktiges medlemmar representerar ett tvärsnitt av alla medlemmar i landet.

18.18 Verka för 30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att Sveriges Ingenjörer ska arbeta på olika sätt för att sänka normalarbetstiden för våra medlemmar.

Patrik Milton, Ingenjörer i välfärden

Yrkade/reservation från utskottet

Att upprätthålla yrkanden från motionen

Elin Petersson, Mera pang för pengarna - More Bang for the buck

Yrkade som ett tilläggsyrkande:

Arbeta in i ett av våra program

att uppdra åt förbundsstyrelsen att förbereda att arbeta in mål mot allmän sänkning av normalarbetstid i ett av våra politiska program

Frans Frejdestedt, Ericssonlistan

Yrkade:

Avslag på utskottets förslag

Yrkar på avslag enligt argumentation i talarstolen

Protokoll

Per Beremark, Sveriges Ingenjörer syd

Yrkade som tilläggsyrkande

Addera

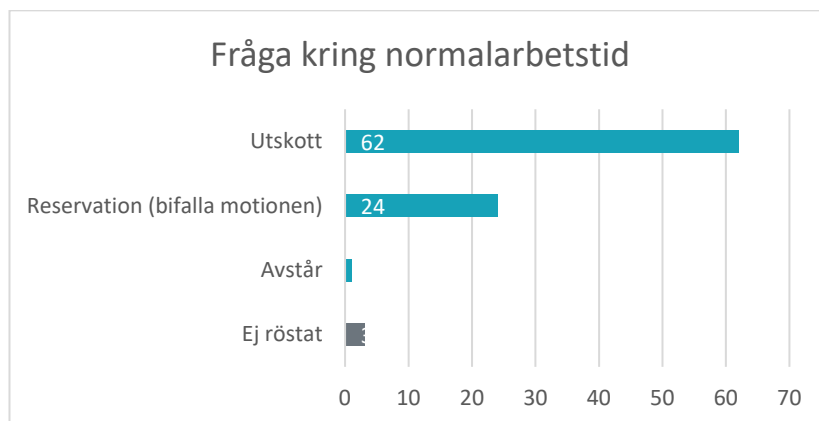
Lägg till utskottets attsats: Med bibehållen lön och villkor

Detta ändrades sedan till utan försämrad lön och villkor

Johan Tärbo konstaterade att Ingenjörfullmäktige var redo att gå till beslut

Först ställdes utskottets förslag mot Patrik Miltons reservation från utskottet, dvs att upprätthålla motionens att-satser i sin helhet.

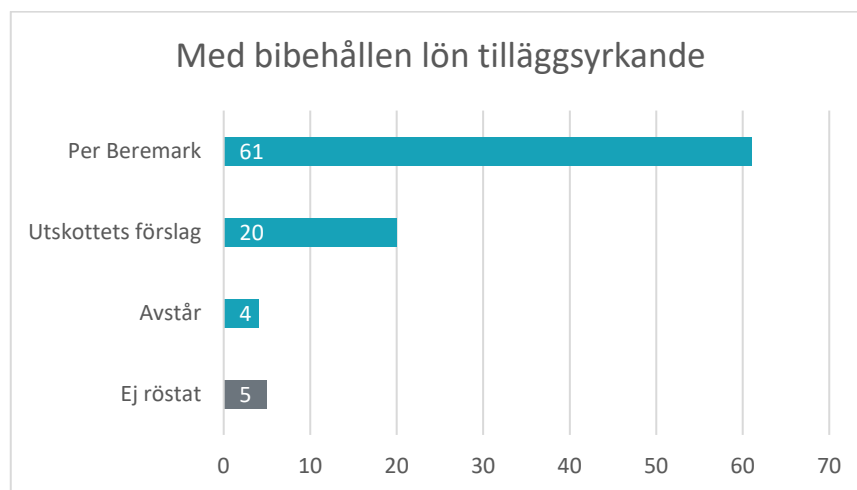
Votering begärdes och genomfördes

Johan Tärbo konstaterade att Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag

därefter hanterades Per Beremarks tilläggsyrkande, votering begärdes och genomfördes

Johan Tärbo konstaterade att Ingenjörfullmäktige beslöt

att Per Beremarks tilläggsyrkande

Protokoll

Därefter ställdes Utskottets och Per Beremarks framvaskade förslag mot Frans Frejdestedts yrkande om avslag på utskottets förslag.

Johan Tärbo konstaterade att Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets och Per Beremark förslag

Därefter hanterades Elin Peterssons tilläggsyrkande om att arbeta in mål mot allmän sänkning av normalarbetstid i ett av våra politiska program.

Ingenjörfullmäktige biföll Elin Peterssons förslag.

Johan Tärbo konstaterade att Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag med Per Beremarks tilläggsyrkande

att Sveriges Ingenjörer ska arbeta på olika sätt för att sänka normalarbetstiden för våra medlemmar, utan försämrad lön och villkor.

att arbeta in mål mot allmän sänkning av normalarbetstid i ett av våra politiska program.

RESERVATION:

Patrik Milton

Även om förbundet nu delvis kommer driva frågan om sänkt normalarbetstid aktivt anser jag att det vore bättre med ett tydligt mål att sträva mot. 30-timmars arbetsvecka anser jag vore ett bra mål att sträva mot och reserverar mig därför mot beslutet.

I arbetet med protokollet har kansliet återkommit med förslag på åsiktspunkt att arbeta in i det politiska programmet enligt beslut ovan.

Justeringspersonerna och mötesordföranden har godkänt följande hantering och text till programmet. Hanteringen är att man i detta protokoll godkänner tillägg av text enligt beslut ovan för att få en snabb hantering och att åsikten förs in i programmet skyndsamt.

För bättre balans i livet bör normalarbetstiden sänkas

Dagens arbetsliv ställer högra krav på arbetstagarna och det är viktigt med möjlighet till återhämtning. Den sänkta normalarbetstiden kan hanteras olika inom olika sektorer till exempelvis genom arbetstidsförkortning genom kollektivavtal. Lön och anställningsvillkor ska inte påverkas av arbetstidsförkortningen.

Protokoll

MOTIONSUTSKOTT 3

Magnus Jälmlbrant och Iwe Lingström föredrog utskottets förslag till beslut.

18.19 Byte av formellt namn på Engelska

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att motionen i sin helhet **beaktas redan** och att förbundsstyrelsens svar och hantering är tillfyllest.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörersfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att motionen i sin helhet **beaktas redan** och att förbundsstyrelsens svar och hantering är tillfyllest.

18.20 Mandatfördelning Ingenjörersfullmäktige

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att **avslå** motionen

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörersfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att **avslå** motionen

18.21 FUM-valkampanj

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att intentionen i motionen **beaktas redan**

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörersfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att intentionen i motionen **beaktas redan**

Protokoll

18.22 Om valberedningen

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att första att-satsen **beaktas redan**
- att andra att-satsen **avslås** då man anser att valberedningen redan till fullmäktige 2022 uppvisat mer transparens i sina redovisningar och att uppföljning på FUM 2023 inte behövs.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att första att-satsen **beaktas redan**
- att andra att-satsen **avslås** då man anser att valberedningen redan till fullmäktige 2022 uppvisat mer transparens i sina redovisningar och att uppföljning på FUM 2023 inte behövs.

18.23 Välkomnande av Sveriges Arkitekter och Naturvetare i vår gemenskap om de vill och behöver

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att **ge förbundsstyrelsen i uppdrag** att sätta samman underlag för en workshop om förbundets framtida inriktning till Ingenjörfullmäktige 2023.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att **ge förbundsstyrelsen i uppdrag** att sätta samman underlag för en workshop om förbundets framtida inriktning till Ingenjörfullmäktige 2023.

18.24 Om komponentförsörjning

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att **avslå** första attsatsen
- att andra attsatsen **beaktas** i tillämpliga delar samt att intentionerna i motionen bör tillföras det industripolitiska programmet

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att **avslå** första attsatsen

Protokoll

att andra attsatsen **beaktas** i tillämpliga delar samt att intentionerna i motionen bör tillföras det industripolitiska programmet

PROPOSITIONS OCH MOTIONSUTSKOTT 4

Helene Keijser och Carl-Fredrik Lindberg föredrog utskottets förslag till beslut.

18.25 **Proposition:**
Sveriges Ingenjörers Universitets- och högskolepolitiska program

Utskottet föreslår Ingenjörfullmäktige besluta

att formuleringen av rubriken i punkt 2 ändras till:

Höj andelen basanslag till lärosätena

Från tidigare lydelse

Höj basanslag till lärosätena

att en ny punkt 3 införs med följande lydelse:

Stärk resurserna till ingenjörsutbildningen och ta bort produktivitetsavdraget i framtida resurstilldelning för utbildning.

Resursförstärkning behövs för att öka genomströmningen, utveckla examinationen, ge teknologerna möjlighet till praktiska moment samt utveckla pedagogiskt anpassade former och kurser för yrkesverksamma

att fullmäktige, fastställer Sveriges Ingenjörers Universitets- och högskolepolitiska program

att det nya programmet ersätter det gamla.

Karin Stihl, Klöver dam - kvinnligt nätverk

Yrkade:

Namnbyte av programmet

För att tydligare spegla innehållet och minska risken för förvirring med utbildningspolitiska programmet föreslås att ändra namnet på programmet till ”Sveriges Ingenjörers Forskningspolitiska program”. Denna förtydning leder också till att punkten utskottet kommit fram till tydligt passar bättre i utbildningspolitiska därför föreslås: att utskottets förslag på ny punkt läggs till i utbildningspolitiska programmet istället..

Måns Östring, Universitet och högskolor

Yrkande

Utskottets förslag ersätter punkten i utbildningspolitiska programmet. (med samma innebörd)

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Protokoll

Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag att rubriken i punkt 2 ändras till:

Höj andelen basanslag till lärosätena

att avslå Karin Stihls förslag att ändra namn på programmet

att bifalla Karins Stihls andra yrkande om att flytta textförslaget från utskottet till utbildningspolitiska programmet.

Stärk resurserna till ingenjörsutbildningen och ta bort produktivitetsavdraget i framtida resurstilldelning för utbildning.

Resursförstärkning behövs för att öka genomströmningen, utveckla examinationen, ge teknologerna möjlighet till praktiska moment samt utveckla pedagogiskt anpassade former och kurser för yrkesverksamma

att bifalla Måns Östrings förslag att texten från utskottet ersätter den gamla skrivningen i utbildningspolitiska programmet som handlar om resurser till Ingenjörsutbildningarna.

att fastställa Sveriges Ingenjörers Universitets- och högskolepolitiska program enligt bilaga 2.

att det nya programmet ersätter det gamla.

18.26 Aritmetik gör inte en ingenjör

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att utgående från Förbundsstyrelsens förslag till beslut föreslå

att i Sveriges Ingenjörers utbildningspolitiska program ändra åsiktsformuleringen på sida 3 ifrån:

”**Höj barnens kunskaper och färdigheter i matematik.** Det ger barn och ungdomar självförtroendet att vara med på resan mot framtidens teknik. Säkerställ också att matematiken används som verktyg i tekniska och naturvetenskapliga ämnen”.

till:

att **Öka fokuset på nyfikenhet, kreativitet och logiska resonemang i grundskolans matematikundervisning**, för att höja barnens kunskaper, intresse och färdigheter i matematik. Säkerställ också att matematiken används som verktyg i tekniska och naturvetenskapliga ämnen.

Protokoll

att uppdra åt Förbundsstyrelsen att arbeta in syftet bakom denna förändring i omvärldsanalysen.

Ulla Aatolainen, Ingenjörer för ett hållbart samhälle
Yrkande/Reservation i utskottet

Reservation mot utskottets förslag för tillägg till utskottets förslag med en inledande mening ”Höj barnens kunskaper och färdigheter i matematik.”

Dvs

Höj barnens kunskaper och färdigheter i matematik. Öka fokuset på nyfikenhet, kreativitet....

Karin Stihl

Yrkade

att avslå utskottets första att-sats

att i Sveriges Ingenjörers Utbildningspolitiska program lägga till följande åsiktsformulering som en ny punkt:

”Öka fokuset på nyfikenhet, kreativitet och logiska resonemang i grundskolans matematikundervisning, för att höja barns intresse, naturliga nyfikenhet och kreativitet kring ämnet.

Punkten läggs till på sida tre (3) efter punkt två (2) som lyder

”Höj barnens kunskaper och färdigheter i matematik. Det ger barn och ungdomar självförtroendet att vara med på resan mot framtidens teknik. Säkerställ också att matematiken används som verktyg i tekniska och naturvetenskapliga ämnen.”

att bifalla andra att satsen

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ulla Aatolainen fogade sig till Karin Stihl förslag. Därefter ställdes Karin Stihls förslag mot utskottets förslag. Ingenjörersfullmäktige beslöt att bifalla Karin Stihls förslag.

Ingenjörersfullmäktige beslöt

att i Sveriges Ingenjörers Utbildningspolitiska program lägga till följande åsiktsformulering som en ny punkt:

”Öka fokuset på nyfikenhet, kreativitet och logiska resonemang i grundskolans matematikundervisning, för att höja barns intresse, naturliga nyfikenhet och kreativitet kring ämnet.

Punkten läggs till på sida tre (3) efter punkt två (2) som lyder

”Höj barnens kunskaper och färdigheter i matematik. Det ger barn och

Protokoll

ungdomar självförtroendet att vara med på resan mot framtidens teknik. Säkerställ också att matematiken används som verktyg i tekniska och naturvetenskapliga ämnen."

att uppdra åt Förbundsstyrelsen att arbeta in syftet bakom denna förändring i omvärldsanalysen.

18.27 Praktisk erfarenhet är praktiskt taget oundgänglig

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att i Sveriges Ingenjörers utbildningspolitiska program lägga till följande som en ny åsiktspunkt:

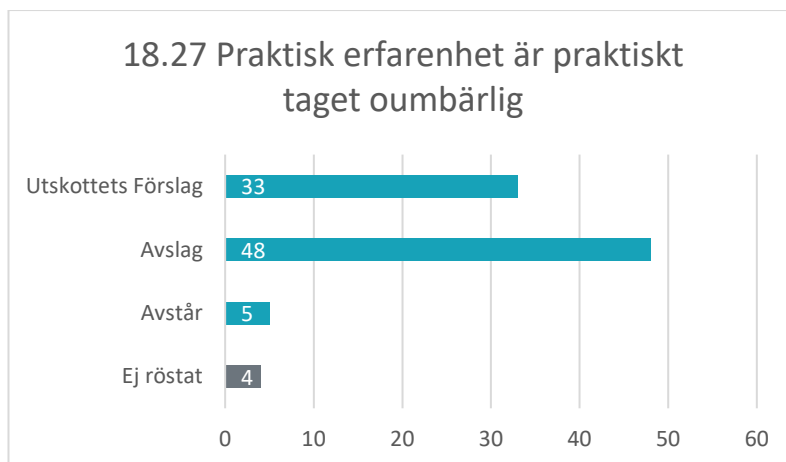
Samtliga ingenjörsutbildningar på högskolenivå bör inom det valfritt sökbara kursutbudet inkludera en verksamhetsförlagd utbildning. Genom detta ökar studenternas möjligheter att förvärva verklighetsförankrad erfarenhet av ingenjörsyrket under utbildningen.

Måns Östring, Universitet och högskolor

Yrkade:

Yrkar avslag av utskottets förslag, det finns många sätt göra detta och därför inte driva frågan på denna detaljnivå.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut. Votering begärdes och genomfördes.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att **avslå** motionen.

Protokoll

18.28 Verklighetsförankrad examination skapar bättre förutsättningar för framtidens ingenjörer

Utskottet ställer sig bakom förbundsstyrelsens förslag

att **avslå** motionen

Alexandra Billett, Teknologerna

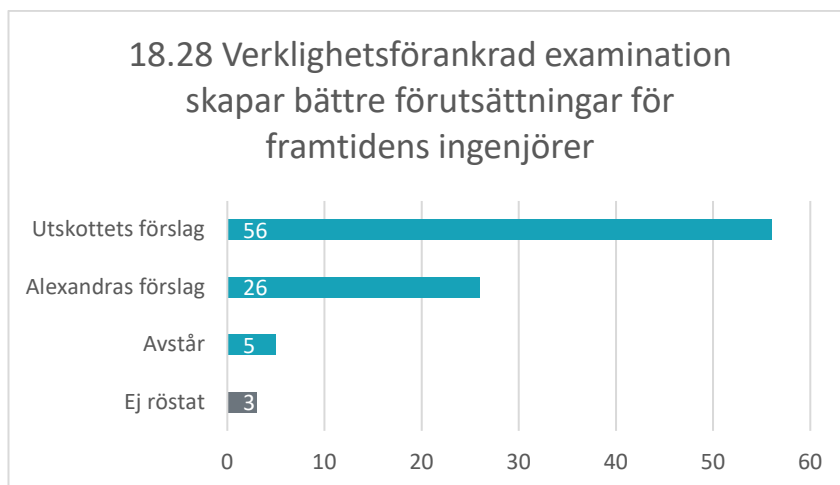
Yrkade:

Yrkar bifall på ändringsyrkande

Med bakgrund i Förbundsstyrelsens oro kring oklara gränsdragningar och utskottets diskussioner så föreslår Teknologrådet bifall på följande ändringsformulering:

"Lärosätenas examinering bör ämna att vara förståelseinriktad och baseras på tillämpning av kunskap för problemlösande. Förmågan att under examination tillämpa förvärvade kunskaper för problemlösning och logiska resonemang med tillgång till diverse hjälpmedel såsom dator och kurslitteratur speglar den yrkesverksamma ingenjörens verklighet."

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut. Votering begärdes och genomfördes.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att **avslå** motionen.

18.29 Livslångt lärande

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att motionärernas första yrkande om att komplettera det utbildningspolitiska programmet med konkreta aktiviteter **avslås** givet att fullmäktiges program endast ska ta upp värderingar, inriktning och mål.

Protokoll

- att informationsinsatser kring möjligheterna för vidareutbildning pågår och att motionärernas andra yrkande därför **beaktas redan**.
- att motionärernas tredje yrkande **bifalls**. Förbundet avser att såväl synliggöra de möjligheter som finns för livslångt lärande inom ramen för trygghetsöverenskommelsen liksom följa upp hur medlemmarna använder sig av exempelvis omställningsstudiestödet.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att motionärernas första yrkande om att komplettera det utbildningspolitiska programmet med konkreta aktiviteter **avslås** givet att fullmäktiges program endast ska ta upp värderingar, inriktning och mål.
- att informationsinsatser kring möjligheterna för vidareutbildning pågår och att motionärernas andra yrkande därför **beaktas redan**.
- att motionärernas tredje yrkande **bifalls**. Förbundet avser att såväl synliggöra de möjligheter som finns för livslångt lärande inom ramen för trygghetsöverenskommelsen liksom följa upp hur medlemmarna använder sig av exempelvis omställningsstudiestödet.

18.30 Planerbar el till hela landet

Mot denna bakgrund föreslår utskottet

- att intentionen med motionen **beaktas** i framtagandet av det Industripolitiska programmet.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att intentionen med motionen **beaktas** i framtagandet av det Industripolitiska programmet.

PROPOSITIONS OCH MOTIONSUTSKOTT 5

Elin Petersson och Martin Eneling föredrog utskottets förslag till beslut.

- 18.31 **Proposition:**
Sveriges Ingenjörers Mångfalds- och Jämställdhetspolitiska program

Utskottet föreslog Ingenjörfullmäktige att besluta

Protokoll

att i mångfaldsprogrammet ändra följande

Punkt 3 lägga till befördran

Ny lydelse:

Arbetsgivarnas rekryterings- och befordransprocess ska bygga på kompetens och erfarenhet och vara fria från diskriminering

Punkt 7 lägga till ordet digitala

Ny lydelse

Arbetsgivarna ska säkerställa inkluderande arbetsplatser genom att utforma nödvändiga anpassningar.

Fysiska, digitala, organisatoriska och sociala hinder ska undanröjas så att alla anställda känner sig välkomna och inkluderade på arbetsplatsen.

att i Jämställdhetsprogrammet ändra följande

Punkt 7 lägga till befördran

Ny lydelse

Arbetsgivarna ska aktivt verka för jämställda karriärmöjligheter inom ingenjörsyrket

En transparent och könsmedveten rekryterings- och befordransprocess ska tillämpas. Arbetsgivarna uppmanas till rekrytering från det underrepresenterade könet till chefspositioner.

Punkt 9 lägga till denna punkt i programmet

Ett mer jämställt uttag av föräldradigheten leder till en mer jämställdarbetsmarknad. 130 dagar av föräldrapenningen ska vara vikta åt vardera föräldern och 130 dagar vara fritt överlåtningsbara.

att Uppdra åt förbundsstyrelsen att arbeta in ett ökat fokus på åldersdiskriminering i omvärldsanalysen.

att med justeringarna ovan fastställa Sveriges Ingenjörers Mångfalds- och jämställdhetspolitiska program enligt [bilaga 3](#).

att det nya programmet ersätter de gamla

Protokoll

Tilläggsyrkande

att Mångfalds- och Jämställdhetspolitiska programmet ska inkludera en skrivelse för att tydliggöra att åsikterna utgår juridiskt kön. Vi föreslår följande skrivelse ”I Sverige finns i dagsläget två juridiska kön, kvinna och man, och det är dessa som jämställdhetspolitisk och officiell statistik i regel utgår ifrån. Därför utgår även Sveriges Ingenjörers program från detta. Det är dock viktigt att ha i åtanke att det finns personer som inte identifierar sig inom tvåkönsnormen, och att inkludera alla icke-män där möjligt.”

Bakgrund: Då syftet är att framföra åsikter för att driva på en ökad mångfald och jämlikhet bör vi även inkludera de som inte identifiera enligt de två binära kön som finns juridiskt försvarade omfattas av våra åsikter. Detta berör i och för sig endast ett fåtal åsikters ordval. Där av kan en fotnot eller liknande vara tillräckligt i dagsläget.

Frans Frejdestedt yrkade i talarstolen att sista bisatsen i Lucianos Quaglia Casals yrkande stryks vilket Lucianos Quaglia Casal accepterade.

Sista meningen i Lucianos yrkande blir därmed

Det är dock viktigt att ha i åtanke att det finns personer som inte identifierar sig inom tvåkönsnormen.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att Uppdra åt förbundsstyrelsen att arbeta in ett ökat fokus på åldersdiskriminering i omvärldsanalysen.

att med justeringarna ovan fastställa Sveriges Ingenjörers Mångfalds- och jämställdhetspolitiska program enligt *bilaga 3*.

att det nya programmet ersätter de gamla

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att arbeta in Lucianos tilläggsyrkande i programmet.

18.32 Öka stödet till medlemmar i rekryteringsprocesser

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att **avslå** motionens tre yrkanden, dock ska intentionen i motionen fortsatt belysas där det är möjligt

att uppdra åt förbundsstyrelsen att vid fullmäktige 2023 redovisa vad som gjorts för att belysa ämnet och lyfta frågan.

Protokoll

Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att **avslå** motionens tre yrkanden, dock ska intentionen i motionen fortsatt belysas där det är möjligt
- att uppdra åt förbundsstyrelsen att vid fullmäktige 2023 redovisa vad som gjorts för att belysa ämnet och lyfta frågan.

18.33 Hur ska lokala klubbar bäst använda de nya kommunikationskanalerna som finns

Utskottet föreslår fullmäktige att följa förbundsstyrelsens förslag och besluta

- att **avslå** motionen

David Lindgren, Sveriges Ingenjörer Västmanland och Dalarna
Yrkande

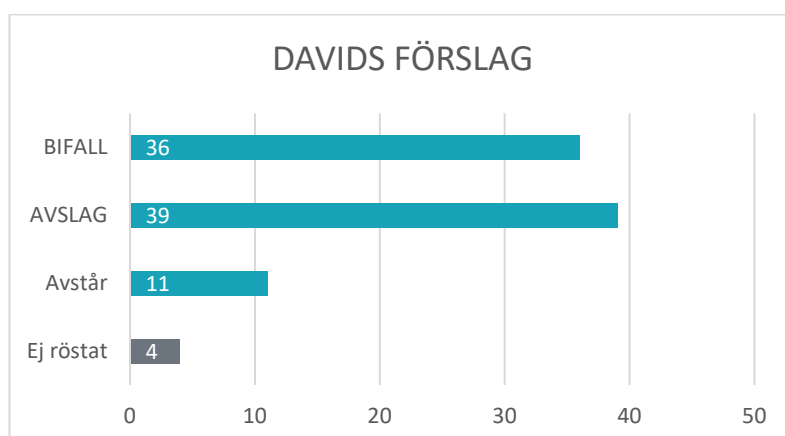
Förbättrad lokal kommunikation

Förbundet har idag en kommunikationsprocess som brister för lokala aktiviteter. Den är helt enkelt inte snabb nog. Jag yrkar

- att fullmäktige beslutar att uppdra åt att förbundsstyrelsen att se över hur lokala klubbar och distrikt kan få support genom förbundets kanaler.

Christina Eklöf, Ingenjörer i Staten
Yrkande - tillägg till Davids yrkande
Inkl. även yrkesföreningar

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut, votering begärdes och genomfördes. Davids yrkande (inkl. Christina Eklöfs yrkande) ställdes mot utskottets förslag om avslag av motionen.

Protokoll

Ingenjörfullmäktige beslöt

att **avslå** motionen

18.34 Information in English please

Utskottet föreslår fullmäktige att följa förbundsstyrelsens förslag och besluta

att motionärernas första yrkande ska **beaktas** och lämnas över till förbundsstyrelsen.

att motionärens andra yrkande ska **avslås** och att förbundsstyrelsen får ta ställning till hur arbetet ska finansieras.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att motionärernas första yrkande ska **beaktas** och lämnas över till förbundsstyrelsen.

att motionärens andra yrkande ska **avslås** och att förbundsstyrelsen får ta ställning till hur arbetet ska finansieras.

EKONOMIUTSKOTT 6

Mikael Goldberg och Anke Krönert föredrog utskottets förslag till beslut.

18.35 Om banker och försäkringsbolags sammankoppling av lån och tjänstepension

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

Att förbundet informerar i olika kanaler om att banker och försäkringsbolags sammankoppling av lön och omplacering av tjänstepensioner kan vara i strid med god sed.

att övriga attsatser i motionen utgår.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

Protokoll

att förbundet informerar i olika kanaler om att banker och försäkringsbolags sammankoppling av lön och omplacering av tjänstepensioner kan vara i strid med god sed.

att övriga attsatser i motionen utgår.

18.36 Akademikerförsäkringar ska upphöra med att sälja sjukvårdsförsäkringar

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att avslå motionen

Patrik Milton, Ingenjörer i välfärden

Yrkade

Jag yrkar bifall till motionen

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut. Patrik Miltons yrkande om att bifalla motionen ställdes mot utskottets förslag att avslå.

Fullmäktige röstade för utskottets förslag.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att bifalla utskottets förslag och därmed

att **avslå** motionen

RESERVATION:

Patrik Milton

Jag yrkar bifall till denna motion. Genom att erbjuda sjukvårdsförsäkring bidrar Sverige Ingenjörer till att sänka det svenska sjukvårdssystemet som tjänat oss väl genom åren. Den som inte förstår vad jag menar uppmanar jag att börja med att läsa boken "Vårdstölden" av John Lapidus. En kortare redogörelse finns även på "Ingenjörer i välfärdens" facebookside där John Lapidus är med på en inspelad webbsändning. Engagera er i denna debatt, låt er inte dras bakom ljuset av de internationella sjukvårdskoncernerna och försäkringsbolagens propaganda. Rädda det svenska sjukvårdssystemet, sluta sälj sjukvårdsförsäkringar. Eftersom mitt bifallsyrkande till motionen föll reserverar jag mig mot beslutet

18.37 Komma närmare våra medlemmar och öka medlemsnyttan

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att förbundet ska se över sina strategier att öka förbundets närvaro och tillgänglighet på platser där förbundet har potential att växa och där det pågår stora industrisatsningar.

att motionen i övrigt **avslås**.

Protokoll

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.
Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att förbundet ska se över sina strategier att öka förbundets närvaro och tillgänglighet på platser där förbundet har potential att växa och där det pågår stora industrisatsningar.
- att motionen i övrigt **avslås**.

18.38 Ökad synlighet på lärosätena

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att intentionen i motionen att öka synligheten på lärosätena och öka antalet teknologmedlemmar beaktas

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut.
Ingenjörfullmäktige beslöt

- att bifalla utskottets förslag och därmed
- att intentionen i motionen att öka synligheten på lärosätena och öka antalet teknologmedlemmar **beaktas**.

18.39 Stöd till listor i Ingenjörsvalet

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att **utreda och föreslå metoder** för listorna för att kunna nå alla röstberättigade
- att **avslå** motionen i övrigt.

Yrkande/Reservation i utskottet:

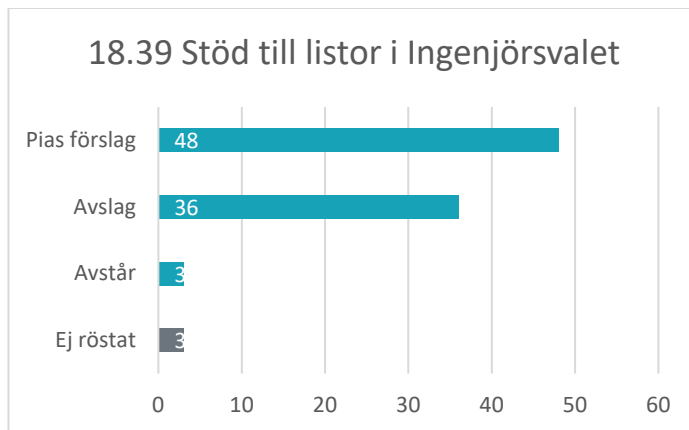
Björn Nyström reserverar sig mot avslaget till förmån för att motionens intentioner ska beaktas

Pia Hill, Klöver dam - kvinnligt nätverk

Yrkade:

- att fullmäktigeledamöter samt reserver på en lista får reseersättning för resor inom Sverige, vid max två tillfällen per år för att kunna sammanträda. Reseersättningen ska följa Sveriges Ingenjörers policy för reseersättning för förtroendevalda.

Protokoll

Johan Tärbo konstaterar

att fullmäktige bifallit Pias förslag

därefter ställdes utskottets förslag att avslå motionen mot Björn Nyströms yrkande att bifalla den samma.

Johan Tärbo konstaterar

att fullmäktige bifallit utskottets förslag.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att **utreda och föreslå metoder** för listorna för att kunna nå alla röstberättigade

att fullmäktigeledamöter samt reserver på en lista får reseersättning för resor inom Sverige, vid max två tillfällen per år för att kunna sammanträda. Reseersättningen ska följa Sveriges Ingenjörers policy för reseersättning för förtroendevalda.

18.40 Använda konfliktfonden för att förvärva padelhallar och ersätta dessa med batteriparker

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att avslå motionen

Johan Tärbo konstaterar att fullmäktige är redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att avslå motionen.

Protokoll

19.01 Budget och årsavgifter år 2023

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att **fastställa** Budget och årsavgifter enligt förslag från förbundsstyrelsen i mötesbilaga 19.01.

Johan Tärbo konstaterar att fullmäktige är redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att **bifalla** utskottets förslag och därmed fastställa budget enligt mötesbilaga 19.01 samt årsavgifter enligt följande

2018 höjdes medlemsavgiften för samtliga, förutom teknologer och första året efter examen. Vidare överförs från och med 2018 inte längre en yrkesverksam medlem per automatik till pensionsavgift i samband med 65-årsdagen. För 2023 föreslås inga förändringar i medlemsavgifterna. Den tillfälliga höjningen av medlemsavgiften, som infördes fr o m 1 juli 2020 och avslutades per den 30 september 2021 har ej ingått i förbundets resultaträkning, utan har tillförts inkomstförsäkringens konsolideringsreserv i förbundets balansräkning.

Samtliga årsavgifter i tabellen nedan avser kalenderåret 2023 med undantag av teknologernas avgift som avser perioden 2023-09-01—2024-08-31.

	<i>Årsavgift</i>	<i>Per månad</i>	<i>Ökn(+)/ minskn(-) årsavg/ per månad</i>
Senior:			
- Yrkesverksam medlem	2 880	240	-/-
- Yrkesverksam medlem, 65+	2 436	203	-12/-1
- Examen 2023	720	60	-/-
- Examen 2022	1 440	120	-/-
- Reducerad avgift	1 440	120	-/-
- Utlandsmedlemmar	1 440	120	-/-
- Doktorand	1 440	120	-/-
Pensionär	456	38	-/-
Teknolog	180	15	-/-

Observera att avgifterna ovan är angivna exklusive avgiften till Akademikernas a-kassa (AEA), som från och med oktober 2021 uppgår till 130 kronor per månad (dessförinnan 140 kronor per månad).

Protokoll

Introduktionstrappan föreslås vara utformad enligt 2006 års beslut, där de första två åren som yrkesverksam medlem rabatteras. Första året efter examen är avgiften 60 kronor per månad och andra året efter examen är det halv avgift, dvs 120 kronor per månad.

Reducerad (halv) avgift betalas av de medlemmar som har en bruttoinkomst som understiger 25 500 kronor per månad, under minst 3 månader. Den reducerade avgiften kopplas till förbundets rekommenderade ingångslöner för nytexaminerade. Nivån på bruttoinkomsten för reducerad avgift sätts som 70 procent av den sammanvägda rekommenderade ingångslönen för både civil- och högskoleingenjör för löner år 2022 från förbundet. Revideringen av nivån görs av förbundsstyrelsen

Utlandsmedlemmar föreslås ligga kvar på halv avgift. Som utlandsmedlem i ett avgiftsperspektiv räknas den medlem som är anställd i land där Sveriges Ingenjörer inte har avtal om gästmedlemskap och inte omfattas av Sveriges Ingenjörers kollektivavtal. Utlandsavgiften gäller exempelvis inte för medlemmar som är anställda i något nordiskt land eftersom dessa medlemmar kan söka gratis gästmedlemskap i någon av våra nordiska systerorganisationer. Utlandsmedlemmar har inte rätt till (individuell) förhandlingshjälp.

Doktorandmedlemskap gäller för den medlem som är antagen till forskar-utbildning som finansieras med stipendium, utbildningsbidrag med eller utan assistenttjänst, eller doktorandanställning vid högskola.

Pensionärsavgift erhålls efter anmälan, tidigast från den månad medlemmen uppbär avtalspension, avgångspension, pensionsersättning, särskild ålders-pension eller motsvarande samt förvärsarbetar högst 25 % av normal arbetstid.

Då en medlem som fyllt 66 år inte kan vara ansluten till en a-kassa faller möjligheten att få ersättning via förbundets inkomstförsäkring. Med anledning av det finns en avgiftskategori för medlemmar över 66 år, som inte är berättigade till pensionärsavgiften. Avgiften uppgår till ordinarie avgift reducerad med den internt kostnadsförda premien för inkomstförsäkringen.

För teknologer föreslås den avgift som fastställdes på Fullmäktige 1/2009, 15 kronor per månad, att gälla även för nästa Teknologperiod som löper från den 1 september 2023 till den 31 augusti 2024. I enlighet med beslutet på Fullmäktige 1/2008 kommer aviseringen av årsavgiften för teknologer att ske den 1 september varje år.

Ingen rabatt lämnas till de fullbetalande medlemmar som väljer årsavisering.

19.02 _____ Budget- och verksamhetsdirektiv för år 2024

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att fastställa Budget- och verksamhetsdirektiv 2024 enligt mötesbilaga 19.02

att göra en redaktionell ändring av texten på sid 6, 2 st. vilket innebär en strykning av sista delen av sista meningen.

Ny formulering blir:

“Budget för projekt, utvecklingsinsatser, eller tillfälliga åtgärder som krävs utifrån omvärldshändelser får finansieras av fritt eget kapital. Denna budget får

Protokoll

justeras löpande, men den totala kostnadsmassan i moderförbundet, inklusive budget för projekt, utvecklingsinsatser och tillfälliga åtgärder, får maximalt överstiga den totalt budgeterade omsättningen med 5% och moderförbundets egna kapital skall motsvara en soliditet om minst 30%, vilket för närvarande ger beloppsgränsen 100 Mkr som lägsta nivå för moderförbundets egna kapital.

Johan Tärbo konstaterar att fullmäktige är redo att gå till beslut.

Ingenjörfullmäktige beslöt

att **bifalla** utskottets yrkande och därmed

att göra en redaktionell ändring av texten på sid 6, 2 st. vilket innebär en strykning av sista delen av sista meningen.

Ny formulering blir:

“Budget för projekt, utvecklingsinsatser, eller tillfälliga åtgärder som krävs utifrån omvärldshändelser får finansieras av fritt eget kapital. Denna budget får justeras löpande, men den totala kostnadsmassan i moderförbundet, inklusive budget för projekt, utvecklingsinsatser och tillfälliga åtgärder, får maximalt överstiga den totalt budgeterade omsättningen med 5% och moderförbundets egna kapital skall motsvara en soliditet om minst 30%.

att fastställa Budget- och verksamhetsdirektiv 2024 enligt *bilaga 4*.

Protokoll

§ 20 ARVODEN OCH VAL

§ 20.01 Arvoden och regler för kostnadsersättning

Pia Hill redogjorde för utskott 7

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att faktorerna för förbundsstyrelseledamöter ökas från faktor 0.3 till faktor 0.5.
- att övriga faktorer lämnas oförändrade
- att kostnadsersättning för förtroendevalda lämnas oförändrad.

Saco lönesök, samtliga medlemmar i Sveriges Ingenjörer (inga ytterligare filter).
Medellön 2021= 55 230 kr. (2021 är den senaste statistiken.)

Uppdrag	Faktor Bas x faktor	2023
Förbundsordförande, minst 50% åt förbundet	π^2	544 546
Förste vice, andre vice ordförande, minst 25 % åt förbundet	$(\pi^2)/2$	272 272
Övrig styrelseledamot fast arvode	0,500	27 615
Revisor (förtroendevald) Valberedningen	0,250	13 808
Sammanträdesarvode (per mötesdag) Övrig styrelseledamot Revisor, Valberedning	0,025	1381
Teknologstyrelsen fast arvode		1500
Sammanträdesarvode (per mötesdag) Teknologrådet, Teknologstyrelse	0,010	345¹

¹ Medellön: nyexaminerad alla medlemmar 2021: 34 542 *0,010 = 345 kr

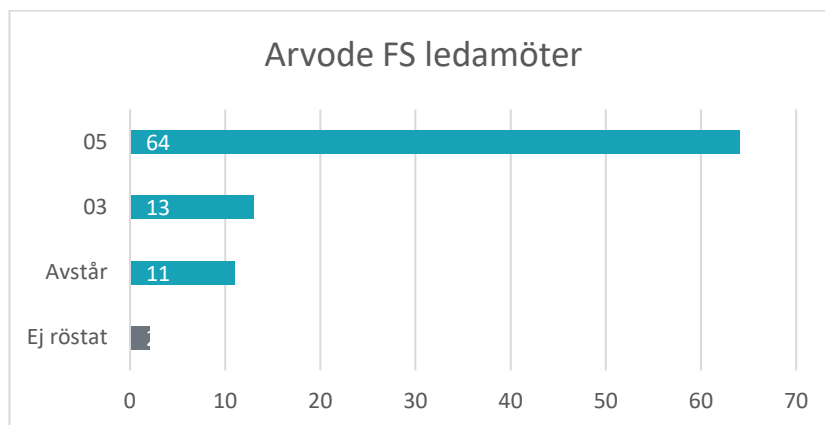
Protokoll

- att för den auktoriserade revisorn utgår arvode och kostnadsersättning enligt avtal mellan förbundet och den valda revisionsbyrån
- att arvode för andra uppdrag fastställs av förbundsstyrelsen
- att års- och mötesarvode utbetalas i efterskott vid årets slut och hanteras enligt vid varje tidpunkt gällande attestinstruktion för förbundet
- att fastställa regler för kostnadsersättning 2023, enligt möteshandling 20.01
- att arvodet och regler för kostnadsersättning gäller för tiden 2022-11-23 – fullmäktiges ordinarie möte 2023.

Patrik Milton, Ingenjörer i välfärden

Jag yrkar att faktorerna för förbundsstyrelseledamöter ligger kvar på 0,3

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige var redo att gå till beslut, votering begärdes och genomfördes i frågan om faktor för förbundsstyrelsen.

Johan Tärbo konstaterade att fullmäktige bifallit utskottets förslag om att ändra faktorn för arvode för förbundsstyrelsen till 0,5.

Ingenjörersfullmäktige beslöt

- att faktorerna för förbundsstyrelseledamöter ökas från faktor 0.3 till faktor 0.5
- att övriga faktorer lämnas oförändrade
- att kostnadsersättning för förtroendevalda lämnas oförändrad.

Protokoll

Saco lönesök, samtliga medlemmar i Sveriges Ingenjörer (inga ytterligare filter).
Medellön 2021= 55 230 kr. (2021 är den senaste statistiken.)

Uppdrag	Faktor Bas x faktor	2023
Förbundsordförande, minst 50% åt förbundet	π^2	544 546
Förste vice, andre vice ordförande, minst 25 % åt förbundet	$(\pi^2)/2$	272 272
Övrig styrelseledamot fast arvode	0,500	27 615
Revisor (förtroendevald) Valberedningen	0,250	13 808
Sammanträdesarvode (per mötesdag) Övrig styrelseledamot Revisor, Valberedning	0,025	1381
Teknologstyrelsen fast arvode		1500
Sammanträdesarvode (per mötesdag) Teknologrådet, Teknologstyrelse	0,010	345²

- att för den auktoriserade revisorn utgår arvode och kostnadsersättning enligt avtal mellan förbundet och den valda revisionsbyrån
- att arvode för andra uppdrag fastställs av förbundsstyrelsen
- att års- och mötesarvode utbetalas i efterskott vid årets slut och hanteras enligt vid varje tidpunkt gällande attestinstruktion för förbundet
- att fastställa regler för kostnadsersättning 2023, *bilaga 5*.
- att arvoden och regler för kostnadsersättning gäller för tiden 2022-11-23 – fullmäktiges ordinarie möte 2023.

Byte av mötesordförande, Karin Stihl ersatte Johan Tärbo.

² Medellön: nyexaminerad alla medlemmar 2021: 34 542 *0,010 = 345 kr

Protokoll

VAL

§ 20.02 Förbundsordförande

Fullmäktige beslöt enhälligt

att välja Ulrika Lindstrand.

§ 20.03 Förste vice förbundsordförande

Fullmäktige beslöt enhälligt

att välja Per Norlander.

§ 20.04 Andre vice förbundsordförande

Fullmäktige beslöt enhälligt

att välja Sara Anvarsson.

§ 20.05 Förbundsstyrelse, fem examinerade

Personval genomfördes genom sluten omröstning med följande resultat:

Förbundsstyrelse, fem examinerade

Alternativ	Antal röster
Kristin Andersen	71
Joachim Pettersson	67
Bettina Kylefors	63
Fares Abugharbia	63
Marcus Suurküla	55
Peter Tönnäng	27
Frida Krantz Röhne	19

Röstberättigade: 76 | Röstat: 73

Fullmäktige beslöt att till ledamöter i förbundsstyrelsen välja:

Kristin Andersen
Joachim Pettersson
Bettina Kylefors
Fares Abugharbia
Marcus Suurküla

*Teknologerna röstar ej på yrkesverksamma ledamöter i förbundsstyrelsen.
Valda för perioden 2021-2023 är följande ledamöter*

*Arezou Taghizadeh, Minpension.se
Philip Engström, Polismyndigheten
Therese Koggdal, Volvo AB
Per Arne Lundberg, PostNord
Ulf Nordberg, RISE*

Protokoll

RESERVATION:

Henrik Lundin, IT, Konsult & Innovation
Reserverar mig mot valet av 5 examinerade där Frida och Peter förlorade sina platser trots god prestation i FS enligt uppgift.

RESERVATION:

Anders C Johansson, IT, Konsult & Innovation
Reservation mot valet av fem FS-ledamöter, där sittande Peter och Frida förlorar sina platser redan efter 4 resp. 2 år. Trots goda prestationer.

§ 20.06 Förbundsstyrelse, en teknolog

Teknologerna beslöt enhälligt till ledamot i förbundsstyrelsen välja

Alexandra Billett

§ 20.07 Valberedningens ordförande

Utskott 7 föreslog Per Tore Eidsvik till ordförande för valberedningen

Anders C Johanson nominerade Sofia Johannesson.

Personval genomfördes

Alternativ	Antal röster
Per Tore Eidsvik	53
Sofia Johannesson	31

Röstberättigade: 90 | Röststat: 84

Fullmäktige beslöt till ordförande för valberedningen välja

Per Tore Eidsvik

§ 20.08 Tre valberedningsledamöter

Utskott 7 föreslog följande tre till ledamöter i valberedningen

Anke Krönert
Magnus Jälmlbrant
Per Beremark

Fullmäktige beslöt

att till ledamöter för valberedningen välja

Anke Krönert
Magnus Jälmlbrant
Per Beremark

Protokoll

[Valda 2021 t o m fullmäktiges ordinarie möte 2023 är Mari Larsson och Sofia Johannesson]

§ 20.09 Revisor, sammankallande

Fullmäktige beslöt enhälligt

att väja Johan Tärbo

§ 20.10 Revisor, en ledamot

Fullmäktige beslöt enhälligt

att välja Anders Ripa

[Valda 2021 t o m fullmäktiges ordinarie möte 2023 är Johan Ingberg och Katarina Wigginton.]

§ 20.11 Byråval

Fullmäktige beslöt

att välja KPMG som revisionsbyrå för perioden 2022–2024

§ 21 INGENJÖRSFULLMÄKTIGES ORDINARIE MÖTE 2023

Ulrika Lindstrand konstaterade att förbundsstyrelsen kommer att kalla fullmäktige till ordinarie möte 2023-11-19/21

Protokoll

§ 22 INGENJÖRSFULLMÄKTIGE 2022 AVSLUTAS

Därefter tackade Ulrika Lindstrand mötesledningen Sofia Johannesson, Karin Stihl och Johan Tärbo, sekreterarna Elisabeth Arbin och Jenny Sjöberg, teknikerna, utskottsordförandena och kansliets personal.

Därefter tackades Stefan Wänstedt av för sina insatser i valberedningen, och Peter Tönnäng, och Frida Krantz Röhne för sina insatser i förbundsstyrelsen.

Vid protokollet

Elisabeth Arbin
Elisabeth Arbin

Justerat

Ulrika Lindstrand
Ulrika Lindstrand *

Sofia Johannesson
Sofia Johannesson *

Johan Tärbo
Johan Tärbo *

Karin Stihl
Karin Stihl *1

Henrik Lundin
Henrik Lundin

Helen Keijser
Helen Keijser

* justerar sina punkter som mötesordförande.

Protokoll utskott 1

Tid	2022-11-21, kl 14:00-16:30
Plats	RUM 1A
Ordförande	Frans Frejdestedt
Ersättare	Carolina Gomez Lagerlöf
Ledamöter	Magnus Gustafsson Gunnar Parkefelt Philip Stankovski Per Thell Rickard Ångman Mikael Blomqvist Håkan Danielsson
Utskottssekreterare	Jessica Bagge Fia Jonsson
Övriga närvarande	Kristin Andersen, förbundsstyrelsen Arezou Taghizadeh, förbundsstyrelsen Johan Kreicbergs, kansliet Daniel Falk, kansliet

§ 1801   UTSKOTT 1 All pensionsavgift som del av arbetsgivaravgiften...

Protokoll utskott x

Ärende: 18.01 All pensionsavgift som del av arbetsgivaravgiften bör gå till verklig pension

Utskottets utlåtande/kommentar

Vid en omröstning ställde sig en majoritet bakom förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Frågan diskuterades utifrån ideologi, fördelningspolitik och makroekonomi

Åsikterna hade en stor spännvidd där vissa ansåg att frågan inte alls ska drivas

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att** de två första att-satserna i motionen överlämnas till förbundsstyrelsen att **beakta** i den revidering av det inkomstpolitiska programmet som är planerat till 2023
- att** **avslå** den tredje att-satsen då det inkomstpolitiska programmet är planerat att revideras till det nya formatet under 2023

Protokoll utskott x

Ärende: 18.02

Utskottets utlåtande/kommentar

Yrkandet har diskuterats, men utskottet ville ha en ännu tydligare skrivning. Därför valde utskottet att skriva om attsatsen med förtydligandet att tjänstepension ska vara oberoende av ålder.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

Att förbundsstyrelsen i revideringen av det inkomstpolitiska programmet ska beakta åsikten att inbetalningar till tjänstepension ska vara oberoende av arbetstagarens ålder

Protokoll utskott x

Ärende: 18.03

Utskottets utlåtande/kommentar

Stor enighet. Utskottet ställer sig bakom förbundsstyrelsens förslag.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att avslå motionens första att-sats vad gäller att utröna omfattningen av tecknande av tiotaggarlösning givet att det rör sig om företagsspecifika dokument**
- att avslå motionens andra att-sats om att uppta förhandling med anledning av ovan med enskild arbetsgivare**
- att motionens tredje att-sats beaktas redan i form av seminarier, broschyr och informationsspridning**

Protokoll utskott x

Ärende: 18.04 Höj grundavdraget för inkomstskatt

Utskottets utlåtande/kommentar

Motionären var nöjd med förbundsstyrelsens svar och att frågan beaktas.

Det diskuterades om Sveriges Ingenjörers uppdrag är att maximera medlemmarnas inkomster, eller om uppdraget är av större samhällelig karaktär. Utskottet tyckte att frågan kan diskuteras vidare.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att överlämna till förbundsstyrelsen att beakta motionens förslag att höja grundavdraget under den revidering av det inkomstpolitiska programmet som är planerat till 2023

Protokoll utskott x

§ 1805	UTSKOTT 1 Nytt begrepp för att beskriva lönepåslag utöver revisionsutfall
---------------	--

Ärende: 18.05

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet anser att det behövs ett nytt positivt laddat begrepp utöver löneglidning. Därför vill man göra ett förtydligande och formulera om förslaget till beslut.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att Sveriges Ingenjörer internt ska vara tydliga med definitionen av löneglidning och överväga ett tydligare begrepp som ”löneökning utöver revision”

Protokoll utskott x

Ärende: 18.06

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet delade inte uppfattningen att motionen skulle avslås i sin helhet. Därför formulerade utskottet ett nytt förslag till att-sats.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

Att

avslå samtliga att-satser i motionen

Och istället besluta

Att förbundsstyrelsen ska sondera intresset hos andra förbund inom PTK för att ta fram en avtalsmall för optionsavtal

Protokoll utskott x

Ärende: 18.07 Rätt åtgärd för mer kompetensutveckling

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet ställer sig bakom förbundsstyrelsens förslag i sin helhet

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att avslå motionen om att utreda det väldigt breda uppdraget om åtgärder för att medlemmar ska få tillräcklig tid till kompetensutveckling.

Förbundsstyrelsen anser det dock helt avgörande att ingenjörer får tillgång till kompetensutveckling under sitt yrkesliv och agerar fortsättningsvis aktivt i frågan.

Protokoll utskott x

Ärende: 18.08 samverkan för bättre påverkan

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet vill att man i samverkansarbetet gör gemensamma enkäter.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att motionens intentioner beaktas redan i verksamheten

Protokoll utskott x

Ärende: 18.09 Optionsbeskattning inom Saco

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet ställer sig bakom förbundsstyrelsens förslag

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att avslå motionen i alla tre att-satserna

Protokoll utskott 2

Tid	2022-11-21, kl 14:00-16:30
Plats	RUM 2 Hus 2
Ordförande	Peter Månsson
Ersättare	Ulf Grönberg
Ledamöter	Henrik Lundin Jesper Aspelin Luciano Quaglia Casal Ralph-Peter Kross Mahin Rahimi Lars Svensson Patrik Milton Jasin Arkavazi Johanna Holmlund Magnus Landgren Viveca Wallqvist Abdul Bakir Lars-Åke Ekdahl Hedar Abdullah Omar Abasi Bettina Kylefors Sara Hellsten
Utskottssekreterare	Andreas Nyström, kansliet Pia Bäckström, kansliet
Övriga närvarande	Ulrika Lindstrand, förbundsstyrelsen Fares Abugharbia, förbundsstyrelsen Camilla Frankelius, kansliet

§ 18.10 UTSKOTT 2

Protokoll utskott 3

Tid	2022-11-21, kl 14:00-16:30
Plats	3 E
Ordförande	Magnus Jälbrandt
Ersättare	Iwe Lingström
Ledamöter	Mari Larsson, Sveriges Ingenjörer AB Volvo Bertil Nordqvist, Erfarna Ingenjörer Sofia Johannesson, Chefer & Ledarskap Josefine Staaf, Chefer & Ledarskap Håkan Gül, Sveriges Ingenjörer syd Emma Stråle, Sveriges Ingenjörer syd Per Tore Eidsvik, Ingenjörer i väst Rodney Muganzi, Teknologerna
Utskottssekreterare	Anders Hallgren, kansliet Stefan Wänstedt, sekreterare
Övriga närvarande	Per Norlander, förbundsstyrelsen Viktor Andersson, förbundsstyrelsen Ulf Nordberg, förbundsstyrelsen Sara Petersson, kansliet Elisabeth Arbin, kansliet

§ 17.01-17-02 samt 18.19-18.24
UTSKOTT 3

Protokoll utskott 3

Ärende: 17.01 - Akademisk teknisk utbildning som medlem

Utskottets utlåtande/kommentar

Diskussionen i de tre utskotten har varit spänstig och målinriktad och handlat om bland annat. Varför ska man ändra? Hur bred medlemsbas ska vi ha?
En fråga om ordval som gör Sveriges Ingenjörer mer inkluderande.
Värdeskapande inför framtiden. Tonaliteten i kommunikationen kanske bör ses över.

Motionärens förslag handlar om *“föreslår fullmäktige besluta att ändra stadgarna §211 & 212 genom att ändra ordet ingenjörutbildning till Ingenjörutbildning och / eller Teknisk utbildning”*

Inkommit yrkande:

Föreslår fullmäktige besluta att ändra stadgarna §211 & 212 genom att ändra ordet ingenjörutbildning till Ingenjörutbildning och / eller Teknisk utbildning

Bertil Nordqvist

Utskottet genomförde en omröstning mellan förbundsstyrelsens förslag med att frågan redan beaktas ställdes mot förslag om att ändra stadgan med ett tillägg av ordet teknisk utbildning i artikel 211 och 212.

6 ledamöter röstade för förbundsstyrelsens förslag – dvs att motionen redan beaktas
4 ledamöter röstade för en förändring av stadgan – enligt motionären och tilläggsyrkande från Bertil.

Utskottets förslag är därmed att förbundsstyrelsens svar att frågan redan beaktas är huvudförslag från utskottet.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att motionen **redan beaktas** och att ingen stadgeändring genomförs vilket medför att

att **första att-sats avslås** och att tredje att-sats därmed som konsekvens inte behöver ändras och därmed **avslås**.

Protokoll utskott 3

Ärende: 17.02 - Motioner udda år

Utskottets utlåtande/kommentar

Diskussionen om motionen att ändra motioner till udda år gick i termerna runt,
Hur ska det göras? Räcker skälen för att ändra? Lönar det sig? Det är bra som det är.

De som argumenterade för att ändra resonerade kring ”Bra med ett år att lära sig hur det fungerar. Därför bör det vara udda år.”

Motargument förekom: *Varför är det lättare med strategidiskussioner än motioner? Inte alls säkert att det är så. Är man ny så är man.*

Bra läge att ändra nu när vi haft tre motionsår på raken. Idag är det mycket kort tid från att bli invald till dess att första motionen ska vara inne. Valår kräver mycket arbete och tar kraft från annat arbete, t ex motioner.

Byt inte nästa år. Den samhällspolitiska debatten får inte komma på undantag. Den är oerhört viktig för det strategiska arbetet.

Omröstning

Avslag för motionen gav 6 röster

Bifall för motionen gav 2 röster

Avstod från att rösta 1 röst

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att **avslå** motionen

Protokoll utskott 3

Ärende: 18.19 – Byte av formellt namn på engelska

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet ställer sig bakom förslaget att ändra förbundets engelska namn och anser att förbundsstyrelsens hantering är tillfyllest.

I samtliga utskott har kansliet informerat om hur man förberett frågan gällande PRV, Domännamn och grafisk profil. Kansliet har dock inväntat fullmäktiges hantering av motionen.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att motionen i sin helhet **beaktas redan** och att förbundsstyrelsens svar och hantering är tillfyllest.

Protokoll utskott 3

Ärende: 18.20 - Mandatfördelning Ingenjörfullmäktige

Utskottets utlåtande/kommentar

Diskussionen i utskottet har utgått kring. ”Varför ändra något?
Det är bra som det är. Ett allmänt accepterat system som även används i riksdagsvalet”.

Om det ska utredas är det en ny demokratiutredning. Det gjordes en 2018 och resurserna för att utreda igen anser inte utskottet är aktuellt.

Det som är viktigt att ha med sig framåt är hur man arbetar med att säkra valdeltagandet och engagemanget framåt hellre än att ändra i beräkningssystemet.

Medskick:

Bättre att hjälpa de som har svårt att komma fram och synas.

Notera att kansliet inte kan välja vilka listor som behöver hjälp.

Omröstning genomfördes

Bifall för motionärens förslag, 2 röster

Avslag för förslaget gav 6 röster

Avstod: 2

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att **avslå** motionen

Protokoll utskott 3

Ärende: 18.21 - FUM-valkampanj

Utskottets utlåtande/kommentar

Alla vill ha högre valdeltagande! utskottet är eniga i frågan och stödjer tanken på att listorna ska hjälp att kommunicera med medlemmarna.

Diskussionerna i utskottet kan sammanfattas med att det är synnerligen viktigt att alla inom förbundet verkar för och engagerar sig för ett ökat valdeltagande i kommande fullmäktigeval.

Utskottet anser att förbundsstyrelsens svar är tillfredsställande och att intentionen i motionen redan beaktas.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att intentionen i motionen **beaktas redan.**

Protokoll utskott 3

Ärende 18:22 - Om valberedningen

Utskottets utlåtande/kommentar

Motionsställaren är nöjd med det arbete som skett utanför utskottets formella arbete. Han har haft god dialog med valberedningen och den dåliga transparens som upplevts kommer att åtgärdas.

Diskussionen i utskottet visade att valberedningen har tillgång till stödjande dokument.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att

första att-satsen **beaktas redan**

att

andra att-satsen **avslås** då man anser att valberedningen redan till fullmäktige 2022 uppvisat mer transparens i sina redovisningar och att uppföljning på FUM 2023 inte behövs.

Protokoll utskott 3

Ärende: 18.23 - Välkomnande av Sv.ark. och NA i vår gemenskap, om de vill

Utskottets utlåtande/kommentar

Diskussionen var spänstig och med högt förtroende mellan ledamöterna.

Naturvetarna har en mycket bred medlemsbas med alla möjliga utbildningar/yrken. Inte lätt att integrera andra inriktningar än de vi är vana vid. Ska inte ingenjör vara den gemensamma nämnaren? Frågan är för stor för ett beslut här. Den är också relaterad till Saco och Sacos framtid.

Det är viktigt med lokal representation. I andra länder ingår man i samma gemenskap. Vi har ingenjörer i andra förbund beroende på arbetsplatsens struktur. Vi har redan andra än ingenjörer i förbundet. Vi måste vara öppna för att omvärlden förändras.

Det finns många frågor och aspekter på både medlemskap och förbundets inriktning.

En workshop enligt förbundsstyrelsens förslag bör innehålla konsekvensanalyser såsom påverkan på konfliktfondens uthållighet, förändringar i förbundets opinionsbildning - vi företräder ingenjörer. Arbetet bör vara slutet inom FUM då det är en strategifråga.

Inkomna yrkanden har diskuterats och beaktats i svaret och återfinns i texten ovan som medskick till förbundsstyrelsen.

Förslag som inkommit: Avslag
Stöd för FS förslag: Inrätta en workshop

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att **ge förbundsstyrelsen i uppdrag** att sätta samman underlag för en workshop om förbundets framtida inriktning till Ingenjörersfullmäktige 2023.

Protokoll utskott 3

Ärende: 18.24 - Om komponentförsörjning

Utskottets utlåtande/kommentar

Först kom flera undrande kommentarer:

Vad ska Sveriges Ingenjörer hålla på med? Är den här sortens fråga något som ska prioriteras?

Bli kvar vid huvuduppgiften!

Finns andra forum för samarbete, t ex Industrirådet där Ulrika är ordförande.

Men diskussionen slutade med ett medskick: Viktig fråga som förbundet bör ta på allvar.

Det finns dock flera problem. Medlemmar kan inte hur som helst delta när det blir risk för konfidentiell information och konkurrerande arbetsplatser som ska samsas. Det blir svårt att göra något handfast.

Förslag att bifalla styrelsens förslag fördes fram.

Förslag att bifalla motionen i befintligt skick fördes fram men fick inte gehör.

En av motionsställarna, Bertil Nordqvist, formulerade själv ett beslutsförslag som antogs:

Utskottet har diskuterat motionen och finner att attsats no 1 bör avslås och att attsats no2 bör beaktas i tillämpliga delar samt att intentionerna i motionen bör tillföras det industripolitiska programmet.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att **avslå** att-sats 1

att att-sats 2 **beaktas** i tillämpliga delar samt att intentionerna i motionen bör tillföras det industripolitiska programmet

Protokoll utskott 4

Tid	2022-11-21, kl 14:00-16:30	
Plats	RUM Hus E1	
Ordförande	Helen Keijser	
Ersättare	Carl-Fredrik Lindberg	
Ledamöter	Philip Engström Ulla Aatolainen Tara Hossein Alexandra Billett Mikael Åsman Håkan Lönnqvist Måns Östring David Lindgren	Erik Molin Sovann Mong Sara Sawari Johnny Dahlberg Christopher Blizzard Andreana Vojinovic Sonia Sangari Anders C Johansson
Utskottssekreterare	Olle Dahlberg Johan Sittenfeld	
Övriga närvarande	Philip Engström, förbundsstyrelsen Pernilla Norlin, kansliet Patrik Björnström Natasha Kavalic Nils Haag	

§ 18.25-18.30

UTSKOTT 4

Protokoll utskott 4

Ärende: 18.25 Sveriges Ingenjörers Universitets- och högskolepolitiska program

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet föreslår fullmäktige att

att formuleringen av rubriken i punkt 2 ändras till:

Höj andelen basanslag till lärosätena.

att en ny punkt 3 införs med följande lydelse:

Stärk resurserna till ingenjörutbildningen och ta bort produktivitetsavdraget i framtida resurstilldelning för utbildning.

Resursförstärkning behövs för att öka genomströmningen, utveckla examinationen, ge teknologerna möjlighet till praktiska moment samt utveckla pedagogiskt anpassade former och kurser för yrkesverksamma

att fullmäktige, fastställer Sveriges Ingenjörers Universitets- och högskolepolitiska program

att det nya programmet ersätter det gamla.

Protokoll utskott 4

Ärende: 18.26 Aritmetik gör inte en ingenjör

Utskottets utlåtande/kommentar

Mot bakgrund av att Teknologrådet, som motionärer, anser att Förbundsstyrelsens förslag är bra och därmed yrkar på att bifalla detta föreslår också utskottet att i stort gå på Förbundsstyrelsens förslag. Den sista meningen i nuvarande lydelse föreslås dock behållas för att betona matematikens viktiga roll.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att utgående från Förbundsstyrelsens förslag till beslut föreslå

att i Sveriges Ingenjörers utbildningspolitiska program ändra åsiktsformuleringen på sida 3 ifrån:

”Höj barnens kunskaper och färdigheter i matematik. Det ger barn och ungdomar Självförtroendet att vara med på resan mot framtidens teknik. Säkerställ också att matematiken används som verktyg i tekniska och naturvetenskapliga ämnen”.

till:

att **Öka fokuset på nyfikenhet, kreativitet och logiska resonemang i grundskolans matematikundervisning**, för att höja barnens kunskaper, intresse och färdigheter i matematik. Säkerställ också att matematiken används som verktyg i tekniska och naturvetenskapliga ämnen.

att uppdra åt Förbundsstyrelsen att arbeta in syftet bakom denna förändring i omvärldsanalysen.

Reservation inlämnad av Ulla Aatolainen

Reservation mot utskottets förslag för tillägg till utskottets förslag med en inledande mening ”Höj barnens kunskaper och färdigheter i matematik.”

Dvs

Höj barnens kunskaper och färdigheter i matematik. Öka fokuset på nyfikenhet, kreativitet....

Protokoll utskott 4

Ärende: 18.27 Praktisk erfarenhet är praktiskt taget oundgänglig

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet finner att det är angeläget att teknologer kan få möjlighet till praktik under utbildningen. Denna bör vara frivillig.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att i Sveriges Ingenjörers utbildningspolitiska program lägga till följande som en ny åsiktspunkt: Samtliga ingenjörsutbildningar på högskolenivå bör inom det valfritt sökbara kursutbudet inkludera en verksamhetsförlagd utbildning. Genom detta ökar studenternas möjligheter att förvärva verklighetsförankrad erfarenhet av ingenjörssyrket under utbildningen.

Protokoll utskott 4

Ärende: 18.28 Verklighetsförankrad examination skapar bättre förutsättningar för framtidens ingenjörer

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet ställer sig bakom förbundsstyrelsens förslag

att avslå motionen

Protokoll utskott 4

Ärende: 18.29 Livslångt lärande

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet anser att Förbundsstyrelsen argumenterar väl kring vad som bör och inte bör ingå i de sakpolitiska programmen, beskriver vilket arbete som redan sker och är öppna för att ytterligare synliggöra de möjligheter som finns kring livslångt lärande.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att motionärernas första yrkande om att komplettera det utbildningspolitiska programmet med konkreta aktiviteter **avslås** givet att fullmäktiges program endast ska ta upp värderingar, inriktning och mål.
- att informationsinsatser kring möjligheterna för vidareutbildning pågår och att motionärernas andra yrkande därför **beaktas redan**.
- att motionärernas tredje yrkande **bifalls**. Förbundet avser att såväl synliggöra de möjligheter som finns för livslångt lärande inom ramen för trygghetsöverenskommelsen liksom följa upp hur medlemmarna använder sig av exempelvis omställningsstudiestödet.

Protokoll utskott 4

Ärende: 18.30

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet ser inte att antalet elområden är en fråga för Sveriges Ingenjörer. Det är dock viktigt att arbeta vidare med el- och energifrågorna.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet

att intentionen med motionen **beaktas** i framtagandet av det
Industripolitiska programmet.

Protokoll utskott 5

Tid	2022-11-21, kl 14:00-16:30
Plats	RUM 2E
Ordförande	Elin Petersson
Ersättare	Martin Eneling
Ledamöter	John Bankefors Elin Theander Johan Granberg Petra Areskoug Katarina Samuelsson Katarina Strid Cecilia Wahlström Nicolin Ahlqvist Karin Stihl Josefin Rojas Vasquez Anders Alminger Maria Sandberg Anna Ekebro Christina Eklöf
Utskottssekreterare	Simon Lefvert, kansliet Ola Sundström, kansliet
Övriga närvarande	Peter Tönning, förbundsstyrelsen Torsten Kjellgren, kansliet Åsa Söderén, kansliet

§ XX   **UTSKOTT X**

Protokoll utskott 5

Ärende: 18.31 - Sveriges Ingenjörer Mångfalds- och jämställdhetspolitiska program

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet har livligt diskuterat innehållet i programmet och kommit med flera förslag till förtydliganden. Den fråga som diskuterades mest är förslaget om en tredelad föräldrapenning, som skulle göra arbetsmarknaden mer jämställd. Det förslag som ligger i propositionen bygger på det som Saco driver sedan 2015. Redan i dag är enligt lag 90 dagar vikta åt vardera föräldern och förslaget vill öka det till 130 dagar.

Utskottet listade argument för och emot att ta med förslaget om tredelad föräldrapenning i programmet. Argumenten emot var att frågan hade politisk laddning och att valfriheten inskränks. Argumenten för att inkludera förslaget var att det kommer att bli lättare för män att ta föräldraledigt med förslaget i ryggen, att det kan bli ett medel för lika lön och att förväntningarna på män och kvinnor är desamma vid rekrytering. Dessutom skulle det vara en fördel att driva samma krav som Saco, där flera medlemsförbund redan går ännu längre i sina krav på jämställdhet i uttaget av föräldrapenningen.

Utskottet har också länge diskuterat frågan om åldersdiskriminering om hur den diskrimineringsgrunden kan förtydligas på ett antal ställen i rapporten.

Utskottet har gjort följande justeringar i programmets åsiktspunkter

Vi önskar byta numreringen mot en alfabetisk ordning som fortsätter från mångfaldsprogrammet till jämställdhetsprogrammet

Mångfaldsprogrammet

Punkt 3

Arbetsgivarnas **rekryterings- och befordransprocess** ska bygga på kompetens och erfarenhet och vara fria från diskriminering

Punkt 7

Arbetsgivarna ska säkerställa inkluderande arbetsplatser genom att utforma **nödvändiga Anpassningar**.

Fysiska, **digitala**, organisatoriska och sociala hinder ska undanröjas så att alla anställda känner sig välkomna och inkluderade på arbetsplatsen.

Protokoll utskott 5

Jämställdhetsprogrammet

Punkt 7

Arbetsgivarna ska aktivt verka för jämställda karriärmöjligheter inom ingenjörsyrket

En transparent och könsmedveten rekryterings- och befodringsprocess ska tillämpas. Arbetsgivarna uppmanas att uppmana till rekrytering från det underrepresenterade könet till chefspositioner.

Punkt 9

Inför en tredelad föräldraförsäkring

Ett mer jämställt uttag av föräldraledigheten leder till en mer jämställdarbetsmarknad. 130 dagar av föräldrapenningen ska vara vikta åt vardera föräldern och 130 dagar vara fritt överlåtningbara.

Utskottet föreslår fullmäktige

- att Uppdra åt förbundsstyrelsen att arbeta in ett ökat fokus på åldersdiskriminering i omvärldsanalysen.
- att med justeringarna ovan fastställa Sveriges Ingenjörers Mångfalds- och jämställdhetspolitiska program enligt [mötesbilaga 18.31](#)
- att det nya programmet ersätter de gamla

Protokoll utskott 5

Ärende: 18.32 Öka stödet till medlemmar i rekryteringsprocesser

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet hade en diskussion om hur rekrytering och tester fungerar på olika arbetsplatser. Det lyftes särskilt att det är viktigt att arbetsgivarna följer de regler som finns för att alla ska kunna söka arbete på samma villkor.

Utskottet såg det som viktigt att även framöver stödja medlemmar i rekryteringssituationen. Däremot ansåg utskottet att motionens krav var för omfattande och att förbundskansliet kan arbeta på andra sätt för att nå målen i motionen.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att avslå motionens tre yrkanden, dock ska intentionen i motionen fortsatt belysas där det är möjligt
- att uppdra åt förbundsstyrelsen att vid fullmäktige 2023 redovisa vad som gjorts för att belysa ämnet och lyfta frågan.

Protokoll utskott 5

Ärende: 18.33 Hur ska lokala klubbar bäst använda de nya kommunikationskanalerna som finns

Utskottets utlåtande/kommentar

Motionssvaret grundar sig på erfarenhet av hur det gått tidigare när konton på sociala medier har öppnats av lokalföreningar. Styrelsen vill minska riskerna med detta. Motionen omfattar långtgående förslag av saker som förbudet inte ägnar sig åt idag.

Det efterfrågades stöd i frågan men utskottet delar förbundsstyrelsens uppfattning att det är en bättre ordning att man vänder sig till kansliet för att få rådgivning i vart enskilt fall.

Utskottet föreslår fullmäktige att följa förbundsstyrelsens förslag och besluta

att   avslå motionen

Protokoll utskott 5

Ärende: 18.34 Information in English please

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet slog fast att förbundet inte ska utesluta människor som inte kan svenska lika bra som andra. Därför är det självklart att förbundet ska erbjuda information på engelska till dem. Utskottet delar styrelsens åsikt att arbetet med att översätta allting som produceras av kansliet blir för omfattande, och det är inte troligt att man på det sättet skulle uppnå syftet med motionen. Ofta räcker det inte med direktöversättning av befintligt material, utan texterna måste anpassas och det behövs tilläggsinformation för dem som kommer från andra länder där facketts roll och ställning är annorlunda. Särskilt ansökningsprocessen är svår om man inte kan svenska. Denna process bör prioriteras särskilt när arbetet med översättning fortskrider.

Utskottet föreslår fullmäktige att följa förbundsstyrelsens förslag och besluta

- att motionärernas första yrkande ska **beaktas** och lämnas över till förbundsstyrelsen.
- att motionärens andra yrkande ska **avslås** och att förbundsstyrelsen får ta ställning till hur arbetet ska finansieras

Protokoll utskott 6

Tid	2022-11-21, kl 14:00-16:10
Plats	RUM HUS 3A
Ordförande	Mikael Goldberg, fullmäktigeledamot
Ersättare	Anke Krönert, fullmäktigeledamot
Ledamöter	Audun Tengs, ledamot Johan Tärbo, ledamot Anders Ripa, ledamot Anders Eriksson, ledamot Katarina Wigginton, ledamot Elias Martinsson, teknologledamot Mohamad Abugharbiq, teknologledamot Anna Margitin Blomberg, ledamot Björn Nyström, ledamot
Utskottssekreterare	Heléne Robson, kansliet Per Beremark, valberedning
Övriga närvarande	Marcus Suurküla förbundsstyrelsen Per-Arne Lundberg, förbundsstyrelsen Lotta Ljungqvist, arbetstagarrepresentant förbundsstyrelsen Johanna Bång, arbetstagarrepresentant förbundsstyrelsen Richard Malmborg, kansliet Marianne Lagerstedt, kansliet

UTSKOTT 6

Protokoll utskott 6

Ärende: 1835 Motion om banker och försäkringsbolags sammankoppling av lån och tjänstepension

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet diskuterade motionens förslag med motionären och med förbundsstyrelsen. Samtliga närvarande enades om ett nytt förslag till beslut.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att förbundet informerar i olika kanaler om att banker och försäkringsbolags sammankoppling av lön och omplacering av tjänstepensioner kan vara i strid med god sed.
- att övriga attsatser i motionen utgår.

Protokoll utskott 6

Ärende: 1836 Motion om Akademikerförsäkringar ska upphöra med att sälja sjukvårdsförsäkringar

Utskottets utlåtande/kommentar

Andra förbund erbjuder den här typen av försäkringar och vi skulle minska i konkurrenskraft om vi inte kan erbjuda detta.

Det är pga sjukvårdssystemets utformning som den här typen av försäkringar har uppstått.

Förbundet är en mindre aktör i sammanhanget som genom att upphöra att erbjuda sjukvårdsförsäkringar inte kan påverka den allmänna trenden med utökat utbud av sådana försäkringar.

Utskottet diskuterade också andra tilläggsförsäkringar tex privatjuridisk rådgivning och blev informerat om att Akademikerförsäkring håller på att se över sitt utbud av bla sådana försäkringar.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att avslå motionen.

Protokoll utskott 6

Ärende: 1837 Motion om att komma närmare våra medlemmar och öka medlemsnyttan

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet diskuterade närvaro dels fysisk på plats dels digital närvaro. En omvärldsspaning var också att det pågår stora industrisatsningar på flera håll i Sverige. Det är viktigt att ha bra långsiktiga strategier för närvaro i hela Sverige.

Förbundsdirektör har till uppgift att ständigt utveckla förbundets kansliorganisation tillsammans med sin ledningsgrupp och optimera arbetet till våra medlemmar och förtroendevalda.

Förbundsdirektören beaktar möjligheten att placera nyrekryterad personal på den mest relevanta platsen där förbundet finns och har behov.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att förbundet ska se över sina strategier att öka förbundets närvaro och tillgänglighet på platser där förbundet har potential att växa och där det pågår stora industrisatsningar.

att motionen i övrigt avslås.

Protokoll utskott 6

Ärende: 1838 Motion om ökad synlighet på lärosätena ur teknologernas perspektiv

Utskottets utlåtande/kommentar

I diskussionen ställde alla i utskottet sig bakom dagens aktiviteter och tycker att de är bra och viktiga men utskottets medskick är att det går att göra mer och i ännu högre grad visa medlemsnytta, vara synliga och t ex nå ut på engelska.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att intentionen i motionen att öka synligheten på lärosätena och öka antalet teknologmedlemmar beaktas

Protokoll utskott 6

Ärende: 1839 Motion om stöd till listor i Ingenjörsvalet

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet diskuterade hur listorna kan nå ut till röstberättigade samt hur man kan hålla kontakt med röstberättigade under mandatperioden. Det klargjordes också att motionens intention inte var att det ska betalas ut arvoden utan istället att det skulle kunna betalas ut kostnadsersättning för t ex resor till träffar med de listor som finns representerade i fullmäktige.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

- att utreda och föreslå metoder för listorna för att kunna nå alla röstberättigade
- att avslå motionen i övrigt.

Reservation: Björn Nyström reserverar sig mot avslaget till förmån för att motionens intentioner ska beaktas

Protokoll utskott 6

Ärende: 1840 Motion om att använda konfliktfonden för att förvärva padelhallar och ersätta dessa med batteriparker

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet hade en laddad diskussion präglad av hög energi men såg att ikraft sättande av motionens intentioner skulle riskera att kortsluta förbundet.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att avslå motionen.

Protokoll utskott 6

Ärende: 1901 Proposition budget och årsavgifter 2023

Utskottets utlåtande/kommentar

I utskottets diskuterade hur man budgeterar och följer upp utvecklingsprojekt som löper under flera år samt att budget följer verksamhetsdirektivet i stort men med ett visst underskott.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att fastställa i enlighet med förslag av Förbundsstyrelsens av budget och årsavgift 2023 enligt mötesbilaga 19.01.

Protokoll utskott 6

Ärende: 1902 Proposition budget- och verksamhetsdirektiv 2024

Utskottets utlåtande/kommentar

Utskottet diskuterade synligheten av distriktsverksamhet i verksamhetsdirektivet och i budget och ekonomirapportering.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att Budgetdirektiv och verksamhetsdirektiv 2024 enligt mötesbilaga 19.02

Att göra en redaktionell ändring av texten på sid 6, 2 st vilket innebär en strykning av sista delen av sista meningen. Ny formulering blir: "Budget för projekt, utvecklingsinsatser, eller tillfälliga åtgärder som krävs utifrån omvärldshändelser får finansieras av fritt eget kapital. Denna budget får justeras löpande, men den totala kostnadsmassan i moderförbundet, inklusive budget för projekt, utvecklingsinsatser och tillfälliga åtgärder, får maximalt överstiga den totalt budgeterade omsättningen med 5% och moderförbundets egna kapital skall motsvara en soliditet om minst 30%, vilket för närvarande ger beloppsgränsen 100 Mkr som lägsta nivå för moderförbundets egna kapital."

Protokoll utskott 7

Tid	2021-11-21, kl 14:00-16:30
Plats	RUM Kilen hus 1
Ordförande	Pia Hill
Ersättare	
Ledamöter	Elisabeth Gårdbäck Maygon Lesenius Patricia Quaglia Ulf Rosberg
Utskottssekreterare	-

UTSKOTT: UTSKOTT 7 - SÄRSKILT UTSKOTT

Protokoll utskott 7

Ärende: 20.01 – Arvoden och kostnadsersättning

Utskottet har diskuterat arvoden och resonerat kring valberedningens förslag. Det är ett enigt utskott som föreslår fullmäktige att besluta i enlighet med valberedningens förslag.

Det yrkande som inkom angående oförändrad faktor för förbundsstyrelsen har tagits i beaktande. Men utskottet har enats om att föreslå fullmäktige i enlighet med valberedningens förslag att faktorn för förbundsstyrelsen ändras till 0.5.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att faktorerna för förbundsstyrelseledamöter ökas från faktor 0.3 till faktor 0.5.

att övriga faktorer lämnas oförändrade

att kostnadsersättning för förtroendevalda lämnas oförändrad.

Saco lönesök, samtliga medlemmar i Sveriges Ingenjörer (inga ytterligare filter). Meddellön 2021= 55 230 kr. (2021 är den senaste statistiken.)

Uppdrag	Faktor Bas x faktor	2023
Förbundsordförande, minst 50% åt förbundet	π^2	544 546
Förste vice, andre vice ordförande, minst 25 % åt förbundet	$(\pi^2)/2$	272 272
Övrig styrelseledamot fast arvode	0,500	27 615
Revisor (förtroendevald) Valberedningen	0,250	13 808
Sammanträdesarvode (per mötesdag) Övrig styrelseledamot Revisor, Valberedning	0,025	1381
Teknologstyrelsen fast arvode		1500
Sammanträdesarvode (per mötesdag) Teknologrådet, Teknologstyrelse	0,010	345¹

¹ Meddellön: nyexaminerad alla medlemmar 2021: 34 542 *0,010 = 345 kr

Protokoll utskott 7

- att för den auktoriserade revisorn utgår arvode och kostnadsersättning enligt avtal mellan förbundet och den valda revisionsbyrån
- att arvode för andra uppdrag fastställs av förbundsstyrelsen
- att års- och mötesarvode utbetalas i efterskott vid årets slut och hanteras enligt vid varje tidpunkt gällande attestinstruktion för förbundet
- att fastställa regler för kostnadsersättning 2023, enligt möteshandling 20.01
- att arvodet och regler för kostnadsersättning gäller för tiden 2022-11-23 – fullmäktiges ordinarie möte 2023.

Protokoll utskott 7**Ärende: 20.07 – val ordförande valberedningen***Utskottets utlåtande*

Utskottet har intervjuat 2 kandidater till posten som ordförande i valberedningen. Utskottet har även intervjuat övriga sittande ledamöter.

Utskottet anser att båda kandidaterna är mycket kompetenta.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att till ordförande för valberedningen välja Per Tore Eidsvik.

Protokoll utskott 7**Ärende: 20.08 – tre ledamöter valberedningen**

Utskottet har intervjuat 7 kandidater till posten som ledamot i valberedningen. Utskottet har även intervjuat övriga sittande ledamöter.

Utskottet anser att alla kandidater är mycket kompetenta.

Utskottet föreslår fullmäktige besluta

att till ledamot i valberedningen välja

Per Beremark (omval)

Anke Krönert (omval)

Magnus Jälmlbrant (nyval)

Sveriges Ingenjörers Universitets- och högskolepolitiska program

Sveriges Ingenjörers Universitets- och högskolepolitiska program

Våra utgångspunkter

Sverige står inför stora utmaningar. Klimatomställning och automatisering är två exempel på stora, omvälvande förändringar som ställer höga krav på stora delar av samhället. För en lyckad omställning krävs tekniska landvinningar och innovationer. Det är forskarna inom naturvetenskap och teknik på landets lärosäten som i mångt och mycket innehar nycklarna till dessa. Deras kunskap, uppfinningsrikedom, nyfikenhet och arbete utgör samhällets främsta tillgångar för en lyckad omställning liksom för Sveriges position som stark innovations- och kunskapsnation. Som lärare fyller forskarna också en viktig framtidfunktion då de förmedlar kunskap till, och vägleder, nästa generation av studenter.

Forskare och lärare ska ges så goda förutsättningar som möjligt att verka som just forskare och lärare. Svenska lärosäten ska ges optimala premisser för att bedriva högkvalitativ forskning och utbildning. Innovationer och forskningsresultat från akademien ska tillåtas spridas till marknaden och bidra till samhällsutvecklingen så snabbt och enkelt som möjligt. Hindren mellan akademien och det privata näringslivet ska undanröjas för att öka rörlighet och utbyte. Den akademiska friheten ska värnas. Sveriges Ingenjörer kommer oförtröttligt försvara dessa värden genom närvaro på svenska lärosäten och i högskolepolitiska forum, samt genom att ta plats i den offentliga debatten på området.

För att våra visioner ska kunna förverkligas måste högskolan vara en bra arbetsplats. Arbetsvillkoren ska vara trygga och löneutvecklings- och karriärmöjligheterna goda för att attrahera de skarpaste forskarna till en akademisk karriär framför, eller i kombination med, en karriär i näringslivet. En arbetsmiljö som kännetecknas av trygghet med maximal tid för forskning och undervisning och minimal administrativ börda, möjliggör för forskare att avancera i resultat, upptäckter och innovationer. På så vis kan våra forskare inom naturvetenskap och teknik, som redan befinner sig i internationell framkant, bidra ännu mer till samhällsutvecklingen och ytterligare stärka Sverige som kunskapsnation.

Utbildningspolitiska frågor bortom högskola, universitet och bryggan mellan akademi och näringsliv behandlas i [Sveriges Ingenjörers utbildningspolitiska program](#).

Programmet tar sikte på FN:s globala hållbarhetsmål

#4 God utbildning för alla

#8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Protokoll bilaga 2

Våra åsikter

Finansiering och styrning

- **Höj Sveriges FoU-investeringar till 4 procent av BNP**
Sveriges långsiktiga ställning som stark innovations- och kunskapsnation ska säkras
- **Höj andelen basanslag till lärosätena**
Innovativa forskningsidéer och risktaganden inom forskningen ska premieras
- **Stärk principen om akademisk frihet genom ändringar i högskolelagen**
Högskolans autonomi, forskningsetik och objektiva vetenskapliga förhållningssätt har blivit ännu viktigare på grund av ökade kunskapsnivå och *fake news* i samhället
- **Tillämpa en tillitsbaserad styrning av högskolan**
Forskningspropositioner ska ges för tio år, utan politisk detaljstyrning och med minimal administrativ börda för enskilda forskare och lärare
- **Premiera uppbyggnad och utbyggnad av tung forskningsinfrastruktur genom en ny finansieringsmodell**
Bygget av nationella forskningscenter ska få separata budgetar, enligt schweizisk finansieringsmodell. På så vis dräneras inte budgetar för grundforskningsprojekt
- **Stärk dimensionering och incitament för att söka utbildningar som efterfrågas på arbetsmarknaden**
Danmarks dimensioneringsmodell kan tjäna som inspiration, som dock förutsätter en högre genomströmning.

Akademi, näringsliv och samhälle

- **Underlätta rörligheten av forskare mellan näringsliv och akademi**
Kvalificerade erfarenheter från näringslivet ska ges högre status i högskolans meriteringssystem. Akademiska meriter ska värderas högre på arbetsmarknaden. Negativa pensionsincitament för delade anställningar mellan akademien och näringslivet ska undanröjas
- **Inrätta fler nätverk för samverkan mellan centrala aktörer för högskolan**
Dessa behövs dels för samverkan mellan lärosäten, dels för samverkan mellan myndigheter och näringslivsaktörer på högskoleområdet

Protokoll bilaga 2

- **Underlätta kommersialisering av forskning genom satsning på medelstor forskningsinfrastruktur och användarsupport**
Forskare ska enklare kunna kommersialisera sina forskningsresultat genom egna bolag. Satsningar behövs på mellanstora testbäddar för produktionstestning samt användarsupport för att nyttiggöra nya innovationer i näringslivet och samhället
- **Underlätta för *Open Science* men skapa samtidigt en medvetenhet om dess risker**
Högre transparens och större spridning av vetenskap till fler människor är mycket positivt. Men forskningsanslagen måste ta höjd för publiceringskostnaderna som *Open Science* för över till den enskilda forskaren

Högskolan som arbetsplats

- **Öka anställningstryggheten inom högskolan**
Fler lärare och forskare ska bedriva sin verksamhet som tillsvidareanställda. Staplandet av visstidsanställningar inom högskolan genom lag och förordning måste upphöra
- Sverige som internationell kunskapsnation
- **Underlätta möjligheterna för utländska forskare att verka i Sverige**
Svenska arbetsgivare behöver bli bättre på att tidigare identifiera och rekrytera utländska forskare till tjänster i näringslivet, direkt efter avslutade forskarutbildningar. Medföljande ska få bättre möjligheter att etablera sig i Sverige
- **Uppmuntra och stötta svenska forskare för att verka på EU-nivå**
Lärosätenas *Grants Offices*, enheter för externfinansiering, ska kontinuerligt upplysa svenska forskare om möjligheter inom EU, och stötta dem i ansökningsprocesser
- **Stärk den internationella Sverige bilden som framstående kunskapsnation**
Svenska forskningsframgångar och innovationer behöver lyftas fram mer internationellt, för att göra svenska forskare och svenska lärosäten mer eftertraktade.

Protokoll bilaga 2

Bilaga 2: Omvärldsanalys

fastställs av förbundsstyrelsen efter fullmäktige beslutat program

Finansiering och styrning

Sverige ses internationellt som en stark kunskapsnation. Vårt land har under lång tid investerat stort i forskning och utveckling, FoU. I Regeringens forskningsproposition för 2021–2024 framgår det att Sveriges totala FoU-investeringar (inklusive privata näringslivet) uppgår till [3,4 procent av BNP](#). Det gör Sverige till det land som investerar mest i FoU per capita i hela EU. Det rimmar väl med vår stolta industrihistoria samt innovations- och kunskapsintensiva ekonomi. Men då vår ekonomi är liten blir investeringarna i absoluta termer jämförelsevis små jämfört med länder som Tyskland och Frankrike. I en allt tuffare internationell konkurrens, och med en alltmer brådskande klimatomställning, är det motiverat att höja investeringarna ytterligare. Det är en grundförutsättning för att bibehålla en hög kvalitet i forskning och utbildning på svenska lärosäten, tackla stora samhällsutmaningar genom innovation, samt fortsatt stärka Sveriges internationella konkurrenskraft. Det är därför motiverat att formulera ett mål om att nå 4 procent av BNP i FoU-investeringar.

Höga investeringar är en förutsättning men inte hela lösningen. Det är allttjämt utkomsterna av forskningen som definierar kvaliteten snarare än summorna som satsas. Hur pengarna används och fördelas är givetvis centralt. Idag utgör basanslag inte ens hälften av svenska lärosätens forskningsintäkter. Det innebär att en betydande del av forskarnas arbetstid går åt att ansöka om olika externa medel för att kunna bedriva sin forskning. Situationen förvärras av att forskningsmedel ofta delas ut för korta tidsperioder. Olika villkor för finansieringen kan innebära både mer arbetstid och en försvårad process att förverkliga forskningsprojekt. Ett exempel är kravet på medfinansiering, där låsningar kan uppstå mellan olika forskningsfinansiärer. För att se till att en större del av forskarnas arbetstid går åt forskning och undervisning behöver basanslagen höjas från dagens 43 procent av lärosätenas forskningsintäkter. Samtidigt behöver forskningsmedel ges för längre tidsperioder och med minskade krav på medfinansiering. Dessa åtgärder skulle premiera innovativa forskningsidéer, vilket hela samhället vinner på. Det skulle också innebära en tryggare och mindre stressig arbetsmiljö på högskolan.

Styrningen av högskolan måste garantera den akademiska friheten. Det fria kunskapssökandet, forskningsetiken samt vetenskapliga metoder och förhållningssätt ska ske utan politisk detaljstyrning och kortsiktiga ekonomiska intressen. På det viset kan högskolans potential uppfyllas genom att förmedla kunskap och få fram innovationer som gagnar samhället. Den akademiska friheten fungerar också som ett effektivt motgift mot desinformation och *fake news* som har ökat i samhället de senaste åren. Den statliga utredningen [SOU 2019:6 En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan](#) föreslog att principen om akademisk frihet ska stärkas i högskolelagen, vilket skulle vara välkommet. För att garantera den

Protokoll bilaga 2

akademiska friheten i praktiken krävs också en tillitsbaserad styrning. Som en motsats till detaljstyrning bygger denna på dialog, professionella normer, verksamhetsnära kunskap och flexibilitet i utförandet. En förutsättning är att styrningen tar ett helhetsperspektiv, med längre tidshorisonter men samtidigt tydligt definierade mål. Forskningspropositioner på tio år, i stället för nuvarande fyra år, skulle ge mer stabila och förutsebara ramar. Samtidigt skulle såväl den politiska detaljstyrningen som den administrativa bördan för forskare i den löpande verksamheten minska. Målen bör fokusera på de mest centrala samhällsutmaningarna som regeringen har åtagit sig inom Agenda 2030. Det handlar bland annat om miljö, klimat, hälsa, välfärd, digitalisering, arbetsliv och kompetensförsörjning.

Utöver löpande verksamhet på lärosätena, så behöver staten också investera i ny, tung forskningsinfrastruktur. Nationella forskningscenter såsom [MAX IV](#), [ESS](#) och [SciLifeLab](#) fyller redan idag en viktig funktion för att härbärgera och tillämpa forskning i framkant. Deras efterföljare kan komma att spela en ännu viktigare roll för att tackla stora samhällsutmaningar som klimathot och automatisering. Bygget av nationella forskningscenter likt dessa tar stora ekonomiska resurser i anspråk. Det är ofta en motiverad investering, men samtidigt finns en risk att budgetar för Vetenskapsrådet (VR) med flera dräneras. Det går då ut över grundforskningsprojekt, vilket är olyckligt. För att undvika detta krävs en ny finansieringsmodell. Här kan inspiration hämtas från det schweiziska systemet där bygge och utbyggnad av nationella forskningscenter sker med separata budgetar. Om Sverige skulle göra likadant skulle investeringar i tung forskningsinfrastruktur premieras, utan att det går ut över grundforskningen. Den tunga forskningsinfrastrukturen som införskaffas av lärosätena behöver också tillgängliggöras för näringslivet mer än vad som är fallet idag. Regeringens beslut 2022 om [ett nytt regelverk för de avgifter lärosätena får ta ut](#) när deras infrastruktur används av andra aktörer kan vara ett bra sätt att öka tillgängliggörandet. Parallellt behöver kontinuiteten för personalansvaret över forskningsinfrastrukturen förbättras. Idag är ofta doktorander ansvariga för tunga maskiner som införskaffas. När de avslutar sina utbildningar står maskinerna oanvända, trots att de har fortsatt stor relevans och trots att stora investeringar har gjorts. Här behöver en långsiktighet tillämpas där tillsvidareanställd personal också är involverade i maskinernas användning vid sidan av de doktorander som använder dem för sina projekt.

Även satsningar på medelstor forskningsinfrastruktur är nödvändiga. Satsningarna behöver inkludera anslag till användarsupport och stöd för omhändertagande av potentiella innovationer. Idag tenderar det att vara mer attraktivt att investera i en färdig innovation, i form av en produkt redo för användning och lansering, snarare än forskningen som ledde fram till innovationen och förståelsen för dess användning. De olika delarna, som idag ibland blir fränkopplade från varandra, behöver bindas ihop bättre. Genom att vika anslag specifikt för användarsupport förbättras kompetensen kring hur nya innovationer kan tillämpas och nyttiggöras i näringslivet och samhället. För att förbättra produkt- och processutveckling, samt korta ner tiden från idé till

Protokoll bilaga 2

lansering på marknaden, fyller testbäddar¹ en viktig funktion. En god tillgång till dessa, inom olika områden, är en viktig förutsättning för ett fortsatt starkt innovationsklimat. Staten behöver därför avsätta större medel till Vinnova för att skapa även mellanstora testbäddar för produktionstestning.

Högre utbildning behöver i större utsträckning än idag ta hänsyn till arbetsmarknadens långsiktiga behov. Detta görs genom en mer aktiv dimensionering. Inspiration kan hämtas från den danska dimensioneringsmodellen som funnits på plats sedan 2014. Denna utgår från arbetslöshetsstatistik den senaste tioårsperioden bland olika utbildningars nyutexaminerade, ett år efter färdigställd examen. Utbildningar med låg arbetslöshet tilldelas fler studieplatser, och utbildningar med hög arbetslöshet tilldelas färre. Även en del av anslaget, och ersättningen per student, styrs av utbildningens arbetsmarknadsutfall.

Men dimensionering löser inte allt. De utökade platserna på eftertraktade utbildningar gör ingen nytta om för få studenter söker till dem. Det krävs med andra ord höjda incitament för att söka utbildningar där det råder stor efterfrågan på arbetsmarknaden. Lättade återbetalningskrav på studielån skulle kunna vara en väg. Modellen har använts i Nordnorge med framgång för att få fler högutbildade att bosätta sig på landsbygden. I den så kallade *Kommunutredningen*, [SOU 2020:8](#), föreslås ett liknande system i Sverige. Mot bakgrund av stora kompetensbehov på landsbygden föreslås en avskrivning av studieskulden med 10 procent årligen för de högskoleutbildade som bosätter sig och tar jobb i landsbygdskommuner som anses avlägsna eller mycket avlägsna. Modellen kan med fördel även appliceras för specifika yrken, oavhängigt geografisk ort, där en hög efterfrågan råder. För att dimensionering och incitament ska ge effekt krävs dock dugliga studenter. Många ingenjörsutbildningar lider idag inte primärt av lågt söktryck, utan snarare av en hög andel avhopp. En högre genomströmning är därför en förutsättning för att åtgärder kring dimensionering och höjda incitament ska nå effekt.

Akademi, näringsliv och samhälle

All den kunskap som finns och alla de upptäckter som sker inom akademien behöver tillåtas bidra till samhällsutvecklingen ännu mer än idag. Kanalerna från akademien till marknadsintroduktion och vidare spridning till att bli varor och tjänster i vardagen behöver bli fler, effektivare och lättillgängligare.

En del handlar om den enskilde forskarens möjligheter. Forskare som har fått fram en innovation behöver mer stöd så att innovationen tillåts lyfta bortom högskolans värld, spridas till marknaden och ut i samhället. Ett viktigt steg är att avsätta mer statliga medel, och förenkla ansökningsprocesserna, för forskare som önskar starta egna bolag. När ett bolag väl har skapats ligger vägen öppnare för att sprida resultaten, i form av

¹ En mötesplats för forskning, kompetens, branscher och användare för att utveckla nya innovationer. Kan exempelvis bestå av utrustning, pilotmaskiner, policy labs, virtuella och utforskande miljöer.

Protokoll bilaga 2

varor och tjänster, som allmänheten kan ta del av. Innovationskontor och liknande är ett sätt bland flera att stötta nybildade bolag.

Uppdragsforskning är en annan viktig kanal på området. Detta innebär att lärosätet genomför forskning på uppdrag av en annan aktör, till exempel ett företag. Uppdragsgivaren står för full kostnadstäckning och kan i vissa fall överta ägandet av forskningsresultaten, i andra fall endast få nyttjanderätter till dem. Dessa frågor samt den viktiga processen kring immaterialrättsligt skydd och patent regleras i det så kallade uppdragsforskningsavtalet. Avtalet ingås mellan uppdragsgivaren och lärosätet innan samarbetet inleds. Väl genomarbetade och tydliga avtal är en viktig förutsättning för en lyckad uppdragsforskning. Här kan det finnas skäl att stötta lärosätena i att bygga upp en högre kunskap om immaterialrätt. Ett sätt skulle kunna vara att ge Patent- och Registreringsverket (PRV) riktade resurser för att stötta lärosätena med kunskap. Potentialen är stor då uppdragsforskning som modell innebär stora externa ekonomiska tillskott för att bedriva forskning i framkant som har tydliga användningsområden för näringslivet och samhället i stort.

För att bygga fler broar mellan akademien och näringslivet behöver forskare enklare än idag kunna verka inom båda sektorerna. Detta är viktigt för att förbättra såväl forskningen inom högskolan som kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden. Här är en rad åtgärder nödvändiga. Många disputerade upplever att deras akademiska meriter inte värderas tillräckligt högt på arbetsmarknaden, vilket också Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har uppmärksammat. Sveriges Ingenjörers lönestatistik bekräftar detta då disputation endast tycks leda till en marginellt högre lön i näringslivet. Medellönen inom privat sektor för civilingenjörer utan doktorsexamen är 58 000 kr medan den är drygt 64 000 kr för ingenjörer med doktorsexamen. Näringslivet behöver bli bättre på att framhålla akademiska meriter, så att detta reflekteras i position och lönenivå i större utsträckning.

Även i motsatt riktning, från näringslivet tillbaka till akademien, behöver värderingen av meriter förändras. I högskolans meriteringssystem, där antalet publicerade vetenskapliga artiklar utgör en viktig del, missgynnas forskare inom näringslivet. Deras forskning leder sällan till publikationer, även om den kan vara i framkant och banbrytande. Forskningen kan gynna deras företag, och forskarens framtida karriär inom näringslivet. Men inom akademien värderas den inte lika högt. En forskare som har stannat inom akademien, och kan visa upp fler vetenskapliga publikationer, har starkare meriter för en forskningstjänst. Kvalificerade erfarenheter från näringslivet behöver därför ges högre status i högskolans meriteringssystem och rekryteringen av forskningstjänster. På så vis skapas högre incitament för forskare att verka inom både akademien och näringslivet.

Det finns idag kraftigt negativa pensionsincitament för den som kombinerar sin karriär mellan högskolan och näringslivet. Tjänstepensionsintjänandet sker nämligen inte samordnat, vilket leder till en sämre pension. För att lösa problemet behövs förenade anställningar, likt de som redan finns mellan universitetssjukhusen (region) och universiteten (stat), där tjänstepensionsintjänandet sker samordnat i ett pensionsavtal.

Protokoll bilaga 2

Dörrarna till högskolans värld behöver öppnas upp mer för yrkesverksamma. Industridoktorander² är en utmärkt modell för att få fler yrkesverksamma ingenjörer att disputera, utan att straffa dem ekonomiskt för det. Antalet industridoktorandplatser behöver därför utökas. Det nya omställningsstudiestödet, som träder i kraft under 2022, kommer vidare möjliggöra för yrkesverksamma ingenjörer att återvända till högskolan för att utveckla sina kompetenser. Det är en mycket välkommen satsning. Förutsatt att lärosätena förmår hantera den kraftigt ökade efterfrågan så kommer omställningsstudiestödet innebära ett lyft för det livslånga lärandet, kompetensförsörjningen på arbetsmarknaden och svensk konkurrenskraft. En ytterligare åtgärd som skulle vara välkommen är att underlätta för yrkesverksamma utanför akademien att undervisa på högskolan parallellt med sitt ordinarie arbete. Åtgärden skulle fylla en viktig funktion på liknande sätt som omställningsstudiestödet, fast i motsatt riktning. Kunskapsöverföringen, som idag är underutnyttjad, sker här från offentlig och privat sektor in till högskolan i stället för tvärtom. Studenter och doktorander på lärosätena skulle då få glädje av mer kunskap och erfarenhet som finns bland yrkesverksamma utanför akademien. Det finns även andra modeller inom samma tema såsom adjungerande professur, gästprofessur (KTH) och *Professor of Practice* (Chalmers), som är bra exempel på när karriärmöjligheter kan kombineras mellan akademien och näringslivet.

En annan del handlar om att bygga systematiska broar mellan akademi och näringsliv. Här fyller olika nätverk för samverkan en viktig funktion. Nätverk kan lyfta värdet av teknisk forskning, vilket kan leda till höjda basanslag, samt förmedla konstruktiva utbyten av kunskaper, erfarenheter och kontakter mellan akademi och näringsliv. I dessa nätverk kan såväl näringslivsaktörer som myndigheter ingå tillsammans med lärosätena. Formatet kan med fördel utgöras av så kallade *advisory boards*, som har en rådgivande och ej beslutande funktion. Utöver dessa nätverk som spänner över akademi, stat och näringsliv, är även nätverk avgränsat till högskolan viktiga. Samverkan mellan olika aktörer inom högskolan kan utveckla och effektivisera lärosätenas verksamhet, och samtidigt förbättra kanalerna ut till näringsliv och samhälle. [Det nya nätverket för granskning av högskolan](#), som påbörjar sitt arbete hösten 2022, är ett välkommet initiativ. UKÄ ska leda nätverket där också VR, Formas, Forte, Vinnova och Universitets- och högskolerådet (UHR) ingår. Nätverket ska skapa en överblick av uppföljningar, utvärderingar och liknande på högskolans område, med syftet att få fram en samlad kunskapsbild av högskolan som ska utgöra grund för beslutsfattande.

Det finns också konkreta ekonomiska investeringar som staten behöver göra för att förbättra bryggan mellan akademi och näringsliv. Här handlar det främst om ökade anslag till industriforskningsinstituterna såsom RISE. Dessa samproducerande forskningsinstitutioner står redan idag för ett mycket viktigt bidrag till forskning i internationell framkant. Men bidraget kan bli ännu större genom ökade anslag. Idag behöver nämligen industriforskningsinstituterna utöver forskningen också fokusera på

² Forskarstuderande som är anställda av och bedriver huvuddelen av sin forskning på ett företag

Protokoll bilaga 2

företagsnära utveckling och kommersialisering, och hitta externa finansieringskällor för att kunna bedriva sin verksamhet. Med höjda anslag kan instituten lägga större del av sina resurser på forskning, och mindre del på kommersialisering. Det skulle gynna kvaliteten på institutens forskning, vilket i nästa led också gynnar Sveriges innovationkraft.

De senaste åren har bevittnat en spännande utveckling med en ökad spridning av vetenskap ut i samhället. Den öppna vetenskapen, *Open Science*, innebär att betydligt fler i befolkningen än tidigare får tillgång till forskningsstudier och vetenskapliga resultat. Den ökade transparensen är positiv för den allmänna kunskapsnivån i samhället. Det finns också en demokratisk förtjänst med att offentligt finansierad forskning blir offentligt tillgänglig att ta del av. Förutsättningarna för *Open Science* som spridningsverktyg ska därför göras mer gynnsamma. Förhoppningsvis kan vägen framåt bli mer formaliserad tack vare att regeringen 2022 gav uppdraget till VR och Kungliga biblioteket att samordna tillgängliggörandet av vetenskapliga publikationer och forskningsdata, samt uppdraget till lärosätena att utveckla sitt arbete på området. Men *Open Science* medför också risker. En risk är att även lågkvalitativ forskning får större spridning, vilket kan leda till felaktiga slutsatser och ökade *fake news* i samhället. Här behöver därför lärosäten och myndigheter stötta medborgare så att de enklare kan navigera mellan betrod och högkvalitativ respektive kontroversiell och lågkvalitativ forskning. En annan risk med *Open Science* är att stora kostnader flyttas till den enskilda forskaren att bära, via dennes forskningsanslag. Det handlar framför allt om kostnaderna att publicera i *Open Science*-format i vetenskapliga tidskrifter. Forskningsanslagen måste därför ta höjd för detta. Med rätt åtgärder kan således de negativa aspekterna av *Open Science* hanteras, och en enorm positiv potential kan förverkligas som kunskapsbank och informationskälla samt motgift mot desinformation och *fake news*.

Högskolan som arbetsplats

För att möjliggöra högkvalitativ forskning och innovationer som är efterfrågade på marknaden och värdefulla i samhället krävs en bra arbetsplats. Forskare och lärare som verkar inom högskolan måste känna trygghet och stimulans, ha goda möjligheter att avancera i karriären och samtidigt kunna kombinera den med sitt privatliv på ett bra sätt. Högskolan har under lång tid inte förknippats med denna målbild.

Så kallade *tvillingstudier* med två likvärdiga studenter som tar examen, där den ena börjar arbeta i privat eller offentlig sektor och den andra stannar inom akademien, visar på betydligt högre lön för den som lämnar akademien. I Sveriges Ingenjörers löneenkät 2021 framgår det också att medellönen för civilingenjörer inom högskolan är 52 479 kr, medan den är 58 383 kr i privat sektor. Samma enkät visade att anställningstryggheten är sämre och overtiden längre inom högskolan jämfört med privat och offentlig sektor. Inom privat sektor är 97 procent tillsvidareanställda där kommun, stat och region ligger på liknande nivå. Inom högskolan har 87 procent tillsvidareanställning, och 12 procent har visstids-vikariat. I övriga sektorer har endast 1 procent den anställningsformen. Den genomsnittliga overtiden för ingenjörer inom

Protokoll bilaga 2

högskolan uppgår till 18,3 timmar per månad. I privat sektor 11,7 timmar, och i kommunal och statlig sektor drygt 9 timmar per månad.

I en särskild enkät som skickades ut till medlemmar i Sveriges Ingenjörer med doktors- eller licentiatexamen framgick det att ingenjörer inom högskolan upplevde sin arbetsmiljö som mer stressig, och balansen mellan arbete och fritid som sämre, än de ingenjörer som var verksamma utanför högskolan. Möjligheterna att avancera i karriären är också ofta mer begränsade inom akademien än i privat eller offentlig sektor. Vanligen avancerar man karriärmässigt inom akademien genom att gå från en tjänst till en annan, till exempel från lektor till professor. Inom offentlig och privat sektor kan man i stället avancera i karriären inom ramen av en och samma tillsvidare tjänst. Följaktligen väljer många ingenjörer bort en akademisk karriär idag då löneläget, arbetsvillkoren och karriärmöjligheterna är för dåliga. Det är en stor förlust för svensk forskning och utbildning.

Under åren 2011–2021 skedde lyckligtvis en tydlig förbättring när det gäller anställningstryggheten inom högskolan. UKÄ:s årsrapport för 2021 visar att andelen tidsbegränsade anställningar hos forskare och lärare, inom alla discipliner, har minskat från 35 procent 2011 till 27 procent 2021. Bland doktorander är förbättringen ännu tydligare, då andelen med doktorandanställning har ökat från 50 procent 2011 till 75 procent 2021. Även bland postdoktorer har anställningsvillkoren förbättrats, i och med att ett nytt avtal mellan Arbetsgivarverket och Saco-S trädde i kraft i februari 2022. Avtalet innebär flera förbättringar för postdoktorers villkor, bland annat kan de nu anställas tills vidare för minst två och högst tre år. Tidigare sträckte sig anställningen till maximalt två år.

Men det finns fortfarande utrymme för stora förbättringar av anställningsvillkoren på högskolan. Det behöver bli enklare att avancera i karriären inom ramen för samma tillsvidare tjänst inom högskolan precis som det fungerar inom privat sektor, och forskare som inte har läraranställningar måste få stärkta karriärvägar. Staplandet av visstidsanställningar sker fortfarande i stor utsträckning genom lag och förordning, och måste upphöra. Tillsvidareanställning måste bli normen för forskare och lärare. I Regeringens forskningsproposition för 2021–2024 betonas vikten av att öka andelen tillsvidareanställda forskare, och nu måste detta översättas i praktiken. Även för de juniora forskningstjänsterna behöver denna norm stärkas, och möjligheten att finansiera dessa tjänster genom stipendier måste avskaffas. Stipendiefinansierade tjänster innebär sämre anställningstrygghet och socialförsäkringsskydd. Det svenska systemet med fyraåriga doktorandutbildningar, som skiljer sig från många andra länders treåriga utbildningar, innebär dessutom att många utländska doktoranders stipendiefinansiering löper ut sista året. Det fjärde året lämnas därmed ofinansierat, vilket är djupt problematiskt.

I det så kallade [European Charter for Researchers](#) listar EU-kommissionen en rad rekommendationer. Det handlar bland annat om att förbättra karriärvägarna inom akademien samt att löner och arbetsvillkor ska vara konkurrenskraftiga så att en akademisk karriär upplevs mer attraktiv. Men trots att rekommendationerna

Protokoll bilaga 2

formulerades 2005 så har de i praktiken inte implementerats någonstans i Europa. Principerna som *European Charter* vilar på är dock i allra högsta grad fortfarande relevanta och angelägna, och Sverige kan använda dem som utgångspunkt för nationella åtgärder.

Sverige som internationell kunskapsnation

Svenska lärosäten är öppna mot omvärlden. Forskarutbildningar rekryterar från hela världen. De utländska doktoranderna blir allt fler på svenska forskarutbildningar. Under åren 2011–2021 ökade andelen utländska doktorander från 20 procent till 35 procent av samtliga doktorander. Inom tekniska fakulteten är andelen betydligt högre, där cirka hälften av samtliga doktorander är utländska. Och fler än tidigare stannar kvar längre i Sverige efter disputation. UKÄ:s genomgång visar att strax under 40 procent av de som avlade doktorexamen under tioårsperioden 2002–2012 var kvar i Sverige tre år efter examen. Andelen hade vuxit till 54 procent bland de som tog examen 2015.

Att fler utländska forskare stannar i Sverige efter disputation är någonting mycket positivt. Utländska forskare är viktiga för Sveriges forskning och kompetensförsörjning. Efter disputation har de mycket att bidra med, oavsett om de blir kvar inom akademien eller inte. Men den enorma resurs som de utländska disputerade inom naturvetenskap och teknik besitter kan utnyttjas ännu mer. Idag bromsas många disputerade från jobb möjligheter i näringslivet på grund av begränsade nätverk och referenser utanför högskolan. Svenska arbetsgivare behöver bli bättre på att tidigare identifiera och rekrytera utländska forskare till tjänster i näringslivet, direkt efter avslutade forskarutbildningar. Om rekryteringarna sker innan utbildningen avslutats, och anställningen kan påbörjas direkt, underlättas också processen för disputerade att stanna i Sverige eftersom uppehållstillståndet kopplas till det nya arbetet.

En annan nyckel till att få fler utländska forskare att stanna är situationen för deras medföljande. Undersökningar har visat att 7 av 10 forskare som lämnar Sverige gör det primärt på grund av att deras medföljande inte har etablerat sig i Sverige. Myndigheter behöver stötta denna grupp med insatser, och arbetsgivare behöver rikta sig mot denna grupp i rekryteringar, så att fler medföljande kan etablera sig i Sverige och bidra med sitt yrkeskunnande här. På så vis kommer fler utländska forskare också välja att stanna i Sverige.

Svenska forskare har ett mycket gott rykte internationellt. De anses allmänt vara skickliga, innovativa, självständiga och professionella. Redan idag verkar många svenska forskare över hela världen. De bidrar med sin expertis och sitt arbete till lärosäten, företag och samhällen långt utanför Sveriges gränser. Det gagnar Sverige i nästa led då svenska forskare återvänder med värdefulla erfarenheter och kontakter som kan bidra till forskning, undervisning och innovation på nationell nivå.

Protokoll bilaga 2

Trots svenska forskares internationella framgångar finns det ett område med stor outnyttjad potential. EU och dess partners tillhandahåller en mängd projekt, plattformar, nätverk och samarbeten inom forskning och innovation. Stora satsningar görs framför allt inom områden som klimat och digitalisering. [European Research Council \(ERC\)](#) och [Digital Europe](#) är endast två exempel bland många. För svenska forskare finns det gott om möjligheter på EU-nivå till finansiering av forskningsprojekt, samt intressanta samarbeten och utbyten som kan berika deras akademiska karriärer på olika sätt. Svenska forskare är också mycket eftertraktade inom EU för sina kompetenser, vilka är värdefulla för att tackla unionens samhällsutmaningar. Men den stora potentialen från båda håll kan utnyttjas mer än idag. Det kan vara svårnavigerat för den enskilde forskaren att identifiera relevanta projekt och samarbeten på EU-nivå. När väl ett relevant projekt har identifierats kan ansökningsförfarandet vara komplext, tidskrävande och innebära en stor administrativ börda. Svenska lärosäten behöver därför, genom sina *Grants Offices*, kontinuerligt upplysa svenska forskare om de möjligheter som finns, och i de fall det är nödvändigt, stötta dem i ansökningsprocesser. För att öka utbytet mellan svensk forskning och nyttiggörande på EU-nivå bör också RISE få riktad finansiering för att verka för att fler EU-projekt koordineras i Sverige.

Även på global nivå kan mer göras för att värna och utveckla Sverige-bilden liksom ryktet för såväl svenska forskare som svenska lärosäten. En nationell strategi behövs för att göra svenska forskare ännu mer attraktiva internationellt, och för att attrahera mer utländska investeringar i svensk FoU. Regeringen behöver göra mer för att lyfta fram svenska forskningsframgångar och innovationer, samt marknadsföra svenska företag internationellt. Det kan göras genom flera olika kanaler, till exempel internationella forskningsforum, svenska handelsdelegationer, ambassader och Business Sweden-kontor runtom i världen. Insatserna är viktiga för att uppnå synlighet för svensk spetsforskning och innovationer runtom i världen. Svenska forskares namn och forskningsresultat kan bli mer kända internationellt, och kan ta plats i den vetenskapliga kontexten i många nya forum runtom i världen. Det bidrar vidare till ett ännu bättre rykte för svenska forskare generellt. Men det är också ett sätt att sätta svenska lärosäten på världskartan. Framstående svenska forskare visar prov på svenska lärosätens kvalitet, då deras resultat och innovationer kan ses som bidrag från inte bara den enskilde forskaren utan också från dess lärosäte. Detta bidrar till att förbättra svenska lärosätens placeringar på internationella rankinglistor, vilket är centralt för att stärka deras internationella attraktionskraft.

Sveriges Ingenjörers Mångfalds- och jämställdhetspolitiska program

Sveriges Ingenjörers mångfalds- och jämställdhetspolitiska program

Våra utgångspunkter

Sveriges Ingenjörer strävar efter ett samhälle präglad av mångfald och jämställdhet. Vår strävan vilar på principen om alla människors lika värde. Alla människor oavsett kön, könsöverskridande identitet, etnicitet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder, födelseort och socioekonomisk bakgrund ska ha samma rättigheter och möjligheter till utbildning, arbete och självförverkligande. Vi är övertygade om att jämställda och inkluderande arbetsplatser uppnår högre resultat tack vare en berikande tillgång på olika kompetenser, personlighetstyper och perspektiv.

För att uppnå vår strävan behöver flera förändringar ske. Förändringarna behöver ske både i det lilla och i det stora. De behöver ske i människors vardagsliv: i hemmet, på jobbet och ute i samhället. Vi ämnar identifiera och undanröja de hinder som orättvist sorterar bort och stänger dörrar för människor. En ingenjör ska inte bedömas utefter hans kön, funktionsvariation eller bakgrund. Så länge rasism, sexism och olika typer av diskriminering breder ut sig i det svenska samhället har vi ett stort arbete framför oss. Först när dessa hinder är undanröjda, och inte längre tillåts begränsa och försvåra för människor, har vi uppnått vårt mål om ett samhälle präglad av tolerans och mångfald.

I Sverige finns i dagsläget två juridiska kön, kvinna och man, och det är dessa som jämställdhetspolitisk och officiell statistik i regel utgår ifrån. Därför utgår även Sveriges Ingenjörers program från detta. Det är dock viktigt att ha i åtanke att det finns personer som inte identifierar sig inom tvåkönsnormen.

Det finns idag många talangfulla människor som på grund av faktorer såsom kön, socioekonomisk bakgrund eller funktionsnedsättning möter hinder som gör att de väljer bort ingenjörssyrket. De hade kunnat bli skickliga ingenjörer som bidragit till svensk innovationskraft. Nu går samhället miste om detta. Vi vill se en breddad rekrytering till ingenjörssyrket, med förbättrade förutsättningar för underrepresenterade grupper att kunna utbildas till, och sedan arbeta som, ingenjörer på rättvisa villkor.

Programmet tar sikte på FN:s globala hållbarhetsmål

#5 Jämställdhet

#10 Minskad ojämlikhet

#16 Fredliga och inkluderande samhällen

Protokoll bilaga 3

Mångfald - Våra åsikter

- **Utbildningssystemet ska erbjuda alla, oavsett funktionsvariation eller socioekonomisk bakgrund, goda möjligheter att rustas för en ingenjörskarriär**
- **Arbetsgivarna behöver använda mångfald i *employer branding* för att säkerställa kompetensförsörjning.**
Genom att bli bättre på inkludering och mångfald kan företag bli mer attraktiva som arbetsgivare, och tillskansa sig mer spetskompetens
- **Arbetsgivarnas rekryterings- och befordransprocesser ska bygga på kompetens och erfarenhet och vara fria från diskriminering**
- **Arbetsgivarna behöver utforma tydliga mål för mångfaldsrepresentation som går att följa upp**
- **Skärp tillsynen av arbetsgivarna att ta fram riktlinjer och aktiva åtgärder mot trakasserier på arbetsplatsen.**
Diskrimineringslagens efterlevnad måste stärkas.
- **Arbetsgivarna behöver bli bättre på att ta vara på alla ingenjörer som finns i Sverige genom att starta mentorprogram samt erbjuda praktikplatser.**
Nyanlända ingenjörer ska få yrkesverksamma ingenjörer som mentorer för att underlätta inträdet till det svenska arbetslivet.
- **Arbetsgivarna ska säkerställa inkluderande arbetsplatser genom att utforma nödvändiga anpassningar.** Fysiska, digitala, organisatoriska och sociala hinder ska undanröjas så att alla anställda känner sig välkomna och inkluderade på arbetsplatsen.

Protokoll bilaga 3

Jämställdhet - Våra åsikter

- **Utbildningssystemet ska ges ett förstärkt uppdrag att överbrygga hindren för kvinnor att välja tekniska ämnen**
- **Arbetsgivarna behöver rikta sig till unga kvinnor i grundskolan i *employer branding* för att väcka intresse för ingenjörsvyrket**
En framtida rekryteringsbas kan säkras och en jämnare könsfördelning inom professionen uppnås.
- **Arbetsgivarna ska aktivt arbeta för att eliminera de systematiska löneskillnaderna mellan män och kvinnor inom ingenjörsvyrket**
Större insatser än idag krävs för att nå jämställda löner och karriärmöjligheter mellan män och kvinnor.
- **Slopa kvalifikationstiden för föräldralön i kollektivavtalen**
Dagens kvalifikationskrav på 12 månader i vissa avtal innebär inlåsningseffekter för dem som vill byta jobb samtidigt som de planerar barn.
- **Kollektivavtalen ska tydligare uppmuntra till ett jämnare uttag av deltidsledighet mellan män och kvinnor**
Deltidsarbetet försämrar många kvinnors löner och pensioner.
- **Arbetsgivarna ska ta krafttag mot kvinnors sjukskrivningar**
En god arbetsmiljö måste garanteras för alla. Insatser är nödvändiga för att få ned kvinnors betydligt högre sjukpenningtal än män.
- **Arbetsgivarna ska aktivt verka för jämställda karriärmöjligheter inom ingenjörsvyrket**
En transparent och könsmedveten rekryterings- och befordransprocess ska tillämpas. Avtal ska uppmåna till rekrytering från det underrepresenterade könet till chefspositioner.
- **Föräldraledighet ska inte gå ut över tjänstepensionen**
Arbetsgivarna ska vara skyldiga att göra fulla inbetalningar till tjänstepensionen, såväl ITP 1 som ITP 2, under anställdas föräldraledighet.
- **Inför en tredelad föräldraförsäkring.**
Ett mer jämställt uttag av föräldraledigheten leder till en mer jämställd arbetsmarknad. 130 dagar av föräldrapenning ska vara vikta åt vardera föräldern och 130 dagar vara fritt överlåtningbara.

Protokoll bilaga 3

Bilaga 2: Omvärldsanalys

fastställs av förbundsstyrelsen efter fullmäktige beslutat program

Diskriminering och förutfattade normer

Det finns sju fastställda diskrimineringsgrunder i diskrimineringslagen: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. När människor stoppas, hindras, motarbetas, ignoreras eller trakasseras utifrån dessa innebär det diskriminering. Ett begrepp relevant för kontexten är också funktionsvariation. Detta beskriver att egenskaper och förmågor ser olika ut hos befolkningen. Men grunden för diskriminering är behandlingen av människor med någon form av nedsatt förmåga, det vill säga en funktionsnedsättning.

Det finns även andra angreppspunkter som inte inkluderas i de sju diskrimineringsgrunderna, men som har en lika destruktiv funktion. Här hör till exempel nationalitet och socioekonomisk bakgrund. När människor bedöms utifrån faktorerna ovan går samhället miste om människors kompetens, erfarenheter och personliga egenskaper. Det är en förlust för arbetsmarknaden och en förlust för samhället. Diskriminering är ett utbrett fenomen inom rekrytering och befordran. Flera studier har visat hur människor med utländsk bakgrund eller med utländskt klingande namn sorteras bort i rekryterings- och befordransprocesser trots starka, och för tjänsten relevanta, meriter och erfarenheter. I flera fall tillsätts tjänster av inrikes födda sökande med sämre meriter och erfarenheter.

I andra fall kan rekryteringen styras av förutfattade normer. När exempelvis en chefsposition ska tillsättas kan arbetsgivare leta efter egenskaper de associerar med en man såsom förmågan att fatta tuffa beslut och leda en grupp. En kvinna med rätt kompetens, meriter och erfarenheter för chefstjänsten sorteras bort till förmån för en manlig sökande med sämre meriter, då hon inte bedöms leva upp till de normer arbetsgivaren associerar med tjänsten. Människor med funktionsnedsättningar och avvikande personlighetsdrag råkar ofta ut för samma sak. Det finns också exempel på tester som arbetsgivare använder sig av vid rekrytering som verkar i diskriminerande riktning mot människor med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

Vid sidan av att arbetsgivaren stänger dörren för en kompetent sökande och får en mindre kompetent rekrytering, leder diskriminering och förutfattade värderingar till en rad andra negativa konsekvenser. Kompetenta personer som sorteras bort kan tvingas ta mindre kvalificerade jobb, och i värsta fall välja bort en ingenjörskarriär. Avsaknad av representanter och förebilder för underrepresenterade grupper kan i nästa steg påverka nyrekryteringen till yrket. Om exempelvis inte kvinnor, människor med utländsk bakgrund eller människor med funktionsnedsättningar får inta chefspositioner och framträdande ingenjörstjänster, inspireras inte nästa generation inom grupperna att välja yrket. En enorm potential förblir outnyttjad, i stället för att gynna svensk arbetsmarknad och innovationskraft.

Protokoll bilaga 3

Sveriges Ingenjörer vill i stället att lika rättigheter och lika möjligheter att delta i utbildning och arbete ska råda för alla människor i Sverige. Då krävs att alla rekryterings- och befodringsprocesser är transparenta, fria från diskriminering, godtycke, fördomar och förutfattade värderingar, och i stället baseras på kompetens i ett objektiva urval. Arbetsgivaren behöver ha en medvetenhet om vilka grupper som är underrepresenterade inom tjänsten och yrket. Rekryteringen bör sträva efter en ökad representation för den underrepresenterade gruppen, även om kompetens alltid ska komma först. Avtal ska därför uppmana arbetsgivarna att rekrytera från det underrepresenterade könet till chefspositioner, i de fall det finns två sökanden av olika kön med samma kompetens och meriter.

Riktlinjer och anpassningar på arbetsplatsen

En central förutsättning för lika rättigheter och möjligheter är det förebyggande arbetet mot diskriminering. Diskrimineringslagen slår fast att ansvaret vilar på arbetsgivaren att med aktiva åtgärder förebygga diskriminering på arbetsplatsen. Här ingår att ha tydliga riktlinjer och rutiner mot alla former av trakasserier, och aktivt tillämpa dessa i det dagliga arbetet. Värdet av att ha detta på plats blev uppenbart för många under hösten 2017, då #me too-rörelsen spred sig över världen. I Sverige, liksom i många andra länder, trädde många kvinnor fram från alla möjliga branscher och delade med sig av sina erfarenheter av att bli utsatta för sexuella trakasserier och övergrepp. Vittnesmålen synliggjorde hur utbredda dessa fenomen är på svensk arbetsmarknad. Det står klart att många arbetsplatser behöver bli betydligt bättre på att efterleva lagen i sitt arbete mot diskriminering och trakasserier.

I vissa fall brister kunskapen om hur man som arbetsgivare kan driva ett förebyggande arbete mot diskriminering genom aktiva åtgärder. Men det har också funnits en avsaknad av incitament. Den statliga utredningen [SOU 2020:79 Effektivare tillsyn av diskrimineringslagen](#) tillsattes för att analysera tillsynen och föreslå åtgärder som kan göra efterlevnaden av lagen bättre ute på landets arbetsplatser. Utredningen föreslår bland annat ökade tillsynsmöjligheter för Diskrimineringsombudsmannen i samverkan med Arbetsmiljöverket, samt öppnar upp för införandet av sanktionsavgifter för arbetsgivare som inte lever upp till lagen. Förslagen kan om de införs få en positiv inverkan på efterlevnaden av lagen. En annan möjlig åtgärd är att göra diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder semidispositiva. Om de ingick i centrala kollektivavtal skulle troligen arbetsgivarnas engagemang och ansvarstagande för frågan öka. Samtidigt skulle tillsynen kraftigt stärkas, från att vila på en enskild myndighets begränsade resurser till att delas av hundratusentals fackligt förtroendevalda som bevakar att ingångna kollektivavtal efterlevs på arbetsplatserna.

En annan viktig förutsättning är arbetsgivarens fysiska, organisatoriska och sociala anpassningar av arbetsplatsen. För att skapa en inkluderande arbetsmiljö präglad av tolerans behöver arbetsgivaren avlägsna sig från normen, och en arbetsmiljö standardiserad utefter majoritetssamhället. En bred analys byggd på lyhördhet för olika behov behöver göras, varpå anpassningar genomförs. Det kan handla om fysiska anpassningar av lokalen såsom rullstolsanpassningar, tillgång till hiss samt rymliga och

Protokoll bilaga 3

välutrustade toaletter. Men också sociala och organisatoriska anpassningar såsom jargong och uttryckssätt, val av språk, presentations- och mötesupplägg samt lunch- och fikarutiner.

Genom anpassningar kan alla anställda känna tillhörighet till sin arbetsplats. Lika rättigheter och möjligheter innebär att arbetsgivaren får tillgång till all den kompetens och de resurser som olika medarbetare har. Det är med andra ord en klok investering för arbetsgivaren att först göra en analys och sedan utföra anpassningar för en inkluderande arbetsmiljö.

Skev representation av samhället

Ingenjörerna representerar inte det svenska samhället idag. Flickor presterar betydligt bättre än pojkar generellt i skolan, och har gjort så i flera decennier. Trots detta uppgår andelen kvinnor med ett ingenjörssyrke till endast 26 procent. Den stora underrepresentationen kvarstår i återväxten. Bland de studenter som tog civilingenjörsexamen 2009/10 var andelen kvinnor 28 procent. Tio år senare hade visserligen andelen vuxit till 35 procent, men utvecklingen går dock för långsamt. Bland högskoleingenjörer har ingen ökning skett överhuvudtaget under tio-årsperioden.

Som en konsekvens av minskad likvärdighet och ökad segregation i den svenska skolan blir människor från en socioekonomiskt svag bakgrund underrepresenterade bland ingenjörer. Flertalet studier har visat att barn från akademiska hem får bättre betyg i matematik än barn från arbetarhem och socioekonomiskt svaga hem. Skillnaden förklaras bland annat av en bättre studiemiljö i hemmet och mer stöd hemifrån. Flera studier har också slagit fast hur elever med särskilda behov och funktionsnedsättningar inte får det stöd de behöver i den svenska skolan, och därför får mycket svårare att fullfölja skolgången. Finland kan här tjäna som ett föregångsexempel, där en mycket högre andel elever med funktionsnedsättningar färdigställer skolgången än i Sverige. Förklaringen består i att tidiga och kraftfulla stödinsatser sätts in redan från första skoldagen för elever med särskilda behov. Något som inte görs i Sverige i samma utsträckning.

Den svenska skolan förmår således inte att axla sitt kompensatoriska ansvar, då elevens bakgrund och initiala förutsättningar i stor utsträckning avgör hur det kommer gå i skolan. I ett nästa skede innebär det att många unga människor får svårare att söka in till, samt fullfölja, en akademisk utbildning i allmänhet, och en ingenjörsutbildning i synnerhet. Skolan måste återigen fungera kompensatoriskt och utjämna för elevernas skilda bakgrunder, samt ge extra stödinsatser till de elever som av olika skäl är i behov av det. Insatserna kan bestå av alltifrån specialpedagogik, separata och lugna studiemiljöer, till psykologiskt stöd, retorik och annat som kan verka som självförtroendebyggande.

Forskning har visat hur flickor i skolan har betydligt sämre självförtroende än pojkar kopplat till den egna förmågan i matematik. En del av detta förklaras av olikheter i bemötande och förväntningar från lärare, klasskamrater, familj och övrig omgivning. Förlegade normer har i vissa fall tillåtit bita sig fast, där pojkar förväntas ha mer intresse

Protokoll bilaga 3

och starkare färdigheter inom matematik och teknik. På liknande sätt kan ibland ingenjörsvyrket associeras med manliga intressen och egenskaper. Lärare och föräldrar bär ett stort ansvar för att motarbeta dessa föreställningar, och uppmuntra flickor i syftet att väcka intresse och stärka deras självförtroende.

Breddad rekryteringsbas för arbetsgivarna

Den snedvridna representationen innebär en outnyttjad potential i samhället och en minskad rekryteringsbas för arbetsgivarna som följd. Om rekryteringen i framtiden kan ske från en bredare bas än den gör idag så innebär det en stärkt kompetensförsörjning. Med målet att fler ska bli ingenjörer från de grupper som idag är underrepresenterade så behöver arbetsgivarna uppmuntra detta genom aktiva insatser.

Arbetsgivarna besitter verktygen för att kunna väcka intresset för ingenjörsvyrket tidigt i livet, samt visa på hur matematiska och tekniska kunskaper tillämpas i yrkeslivet. Elever i grundskolan får i många fall inte en rättvisande och nyanserad bild av vad det innebär att arbeta som ingenjör. Många flickor som är duktiga i skolan kan tidigt välja bort yrket då de inte är intresserade av fordon, maskiner och liknande. Samtidigt kan samma flickor ha målet att få jobba med samhällsförbättring och hållbarhet, men kopplar inte dessa områden till att jobba som ingenjör. Här är det arbetsgivarnas uppgift att visa på bredden i yrket, vilka samhällssektorer ingenjörer verkar inom och vilka resultat deras arbete kan leda till. Det finns redan idag goda initiativ på området. Ett sådant exempel är [Introduce a Girl to Engineering Day](#). Varje år bjuder ingenjörsföretag och teknikorganisationer in unga kvinnor mellan 13 och 19 år, och låter dem följa med en dag på jobbet som ingenjör. Fler initiativ från arbetsgivare likt detta skulle fylla en viktig funktion.

En annan metod som arbetsgivarna kan använda är att lyfta fram förebilder. Det finns gott om såväl kvinnor som utrikes födda och människor med funktionsnedsättningar med ingenjörutbildningar som har stått för imponerande innovationer, arbeten och gärningar. Dessa personer behöver lyftas fram från arbetsgivarna som förebilder för att visa att kön, födelseort eller funktionsnedsättning inte definierar ens potential och inte gör det omöjligt att bli en framstående ingenjör. Om insatserna görs rätt kan det väcka inspiration hos unga från bredare grupper att så småningom välja yrket.

Arbetsgivarna behöver sedan aktivt arbeta för att locka till sig kompetenta anställda från en breddad rekryteringsbas för att skapa en mångfald på arbetsplatsen. En arbetsplats med inkluderande mångfald ger en dynamisk arbetsmiljö som främjar innovationsklimat och personlig utveckling. Det i sin tur gynnar de anställdas prestationer och därmed företagets resultat. Att medvetet och uthålligt arbeta med mångfald, såväl internt som externt genom *employer branding*, kan också skapa ringar på vattnet. Företag som ligger i framkant när det gäller mångfald, och har en arbetsplats som kännetecknas av tolerans, får lättare att locka till sig de skarpaste talangerna från olika delar av Sverige och världen. Det blir därmed en stor konkurrensfördel. Många arbetsgivare har insett detta och har inkluderingspolicy och temadagar kring mångfald och tolerans. Det är viktigt att arbetsgivarnas ambition på området inte begränsas till dessa evenemang och dokument, utan också tillämpas på arbetsplatsen i det dagliga arbetet.

Protokoll bilaga 3

Arbetsgivarna behöver, vid sidan av *good will* och *employer branding*, starkare incitament för att sträva efter mångfald och jämställdhet på sina arbetsplatser. De behöver ha konkreta mål och mätetal för representation av olika grupper inom personalen som kontinuerligt följs upp. Exempelvis kan detta göras genom att arbetsgivarna betygsätts utefter ett mångfaldsindex. Att få ett högt värde på indexet kan bidra till att göra företaget mer attraktivt som arbetsgivare.

Arbetsgivarna kan bredda rekryteringsbasen ytterligare genom att inkludera de ingenjörer som finns på plats i Sverige, men som ännu inte fått utöva sitt yrke här. I Sveriges Ingenjörers rapport [Ingenjörmentor och vägen till arbete](#) berättar flera nyanlända ingenjörer om svårigheterna att få arbete. De besitter alla en efterfrågad kompetens, har starka arbetslivserfarenheter från hemlandet och talar god svenska men lyckas likväl inte få jobb som ingenjörer i Sverige efter en längre tids jobbsökande. I samma rapport framgår det att somliga arbetsgivare är mindre benägna att anställa nyanlända ingenjörer jämfört med inrikes födda. De pekar på hinder som bristande språkkunskaper och ovana vid svensk arbetskultur. Utvärderingen av Sveriges Ingenjörers mentorprogram, Ingenjörmentor, visar samtidigt att de adepter som fick ingenjörjobb tog med sig just dessa faktorer från programmet. De lyfte själva fram hur de tack vare mötena med sin mentor förbättrade sin yrkesspecifika svenska, och att de fick mer kunskap om svensk arbetskultur och de förväntningar som ställs på dem på en svensk arbetsplats. Ingenjörmentors effekter på deltagarna bekräftar det OECD tidigare har lyft i rekommendationer till Sverige. Mentorprogram är ett effektivt, och i Sverige underutnyttjat, verktyg för att föra nyanlända närmare arbete. Nu behöver arbetsgivarna starta egna mentorprogram, där yrkesverksamma ingenjörer på arbetsplatserna får bidra med sina erfarenheter och råd till nyanlända kollegor. För de nyanlända ingenjörerna blir detta en brygga in till det svenska arbetslivet. För arbetsgivarna kan rekryteringsbasen utökas där många kompetenta ingenjörer kan identifieras och rekryteras.

Lång väg kvar till jämställdhet

Jämställdhet har byggt Sverige starkt. I en internationell jämförelse har Sverige i flera decennier haft ett högt arbetsmarknadsdeltagande bland kvinnor. Kvinnor har tillåtit bidra med kunskaper, innovationer och arbete i större utsträckning här än i många andra länder. Det har gynnat Sveriges arbetsmarknad, innovationskraft och samhällsekonomi. Genom en väl utbyggd föräldraförsäkring och barnomsorg har föräldraskap och karriär gått att kombinera bättre här än i många andra länder. I debatten tenderar vissa att slå sig på bröstet, och hävdar att Sverige har nått målet om ett jämställt samhälle. De menar att nya åtgärder på området är omotiverade. Inget kunde vara mer felaktigt. Sverige må vara mer jämställt än många andra länder i världen. Men vi är mycket långt ifrån att ha en arbetsmarknad och ett samhälle där jämställdhet råder mellan män och kvinnor.

Män har högre medellöner än kvinnor från dag ett efter ingenjörsexamen. Sveriges Ingenjörers löneenkät 2021 visar att ingångslönen för nyutexaminerade civilingenjörer 2021 var 34 700 kr för kvinnor och 35 231 kr för män. Bland högskoleingenjörerna var ingångslönen 32 400 kr för kvinnor och 33 000 kr för män. Lönegapet mellan ingenjörsmän och ingenjörskvinnor ökar sedan längre fram i arbetslivet. Skillnaden

Protokoll bilaga 3

mellan män och kvinnors genomsnittliga heltidslöner per månad, det så kallade rålönegapet, uppgår till 10 procent. En ingenjörman tjänar i genomsnitt 54 300 kr i månaden medan en ingenjörskvinna tjänar 48 900 kr.

Den som letar efter logiska förklaringar till löneskillnaden kan se att en större andel kvinnor än män arbetar inom offentlig sektor, där lönenivåerna är lägre än privat sektor. Vidare upptas majoriteten av chefspositioner och högre befattningar av män, vilket kan motivera deras högre lönenivå. Men Sveriges Ingenjörers rapport [Rön om lön och kön](#) har visat att efter att hänsyn tagits för sektor, befattning, ålder etcetera så kvarstår en oförklarad löneskillnad mellan män och kvinnor inom ingenjörsyrket på 4 procent. Det går inte att bortse från att denna löneskillnad förklaras av en systematisk orättvisa baserad på normer och förväntningar.

Flera studier har visat att kvinnor förväntar sig lägre lön än män. De uppger ett lägre anspråk i lönesamtal, och arbetsgivare utgår från en högre lönenivå för en man än en kvinna med samma kompetens och erfarenheter. Utöver löneskillnaderna finns ett ännu större inkomstgap mellan män och kvinnor. När samtliga inkomster beaktas från arbete, näringsverksamhet, kapital och så vidare, så tjänar en genomsnittlig man sex miljoner kronor mer än en kvinna under hela livet.

Utvecklingen går i vissa fall åt rätt håll. Rålönegapet bland ingenjörer har minskat från 13,2 procent till 10 procent under åren 2011–2021. Men utvecklingen går alldeles för långsamt. Löneskillnaderna och inkomstgapet kommer inte att slutas under nyutexaminerade ingenjörers livstid, såvåda inte nya åtgärder sätts in för att utjämna skillnaderna.

Det ökade distansarbetet har ibland lyfts fram i debatten som en möjlig jämställdhetsmotor. Att arbeta hemifrån innebär minskad pendling, mer lösgjord tid som underlättar exempelvis hämtning och lämning på förskolan, samt möjligheten att kombinera hemsysslor med jobb under arbetstid. I Sveriges Ingenjörers medlemsenkät, och i många andra liknande undersökningar, framgår det att kvinnor generellt är mer positiva till distansarbete än män. En förklaring kan vara att kvinnor, som tar det huvudsakliga ansvaret för hem och familj, får vardagen att enklare gå ihop med distansarbete.

Men den andra sidan av myntet är att distansarbetet kan få könsskillnaderna att cementeras. En norsk studie under Coronapandemins utbredda distansarbete visade att kvinnor tog en ännu större del av ansvaret för hem och barn än tidigare. Kvinnor sågs i stor utsträckning använda den frigjorda tiden av utebliven pendling på sysslor i hemmet och aktiviteter med barnen. Män å andra sidan lade i större utsträckning den frigjorda tiden på egna intressen och hobbies. I ett längre perspektiv där distansarbete mycket väl kan vara både utbrett och bygga på frivillighet finns också en risk att mäns och kvinnors karriärmöjligheter blir än mindre jämställda. Om trenden håller i sig att kvinnor i högre utsträckning föredrar distansarbete än män kan män gynnas på olika sätt genom att vara på plats på kontoret. Genom synlighet och möjligheter att knyta närmare relationer till chefer och kollegor, samt deltagande i mer informella sammanhang (fikarum, luncher och after works) kan mäns karriärmöjligheter bli ännu ljusare på bekostnad av

Protokoll bilaga 3

kvinnornas, som i större utsträckning jobbar hemifrån. Det är således en förhastad slutsats att räkna med att distansarbetet ska lösa de stora problem som finns på jämställdhetsområdet.

Med ambitionen att stärka jämställdheten i näringslivstoppen, och öka andelen kvinnliga ledamöter i börsbolagens styrelser, nämns ibland kvotering som en väg. Norge är ett intressant exempel att dra lärdomar från då landet har en lag sedan 2004 som kräver att minst 40 procent av ledamöterna ska vara kvinnor, i styrelser med minst nio medlemmar. Utvärderingar av åtgärden har inte kunnat visa på en ökad lönsamhet hos företagen, vilket var ett argument som fördes fram när lagen kom på plats. Däremot har Karin Thorburn, professor vid Norges Handelshögskola, slagit fast i sin forskning att åtgärden lett till en högre utbildningsnivå och bredare kompetens i de norska styrelserna. Detta kan förklaras av att välutbildade och kompetenta kvinnor tidigare fick stå tillbaka, när rekryteringen byggde på nätverkande mellan män. Det skall dock sägas att en lagstiftning enligt norsk modell skulle ha en högst begränsad effekt i Sverige, då andelen kvinnor i svenska bolagsstyrelser 2021 uppgick till cirka 38 procent – sjätte högst i Europa. Med endast två procentenheter upp till det norska minimikravet kan snarare andra åtgärder övervägas för att nå mer jämställda bolagsstyrelser. Ett sådant exempel är att ställa ett tvingande krav på bolagsstämornas valberedningar att presentera kandidater av olika kön vid nomineringar till bolagsstyrelser.

Deltidsarbete och statistisk diskriminering

En av huvudförklaringarna till det stora inkomstgapet mellan könen är att fler kvinnor arbetar deltid än män. Andelen ingenjörskvinnor som arbetar deltid är mer än dubbelt så stor som ingenjörsmän: 11 procent jämfört med 4 procent. I enkäter framgår att den vanligaste orsaken till att ingenjörskvinnor går ner i deltid är att ta hand om barn och familj. Genomsnittskvinnan i Sverige beräknas lägga en timme mer per dag än genomsnittsmannen på obetalt arbete (barn, familj, hem) – under hela livet.

Även om ingenjörsmän i genomsnitt tar ut mer föräldraledighet under barnets första två år än genomsnittsmannen så är skillnaden mot ingenjörskvinnor alltså mycket stor. En medlemsenkät från 2015 visade att 44 procent av ingenjörskvinnorna är hemma 10–12 månader och 28 procent är hemma mer än 12 månader under barnets första två år. Bland ingenjörsmän uppgick andelen till 9 respektive 1 procent.

Att gå ner på deltid, eller ta ut längre föräldraledighet, är oftast ett gemensamt beslut. Men det får stora individuella konsekvenser. På kort sikt påverkas lönen, och på längre sikt karriärmöjligheter och pension. Att arbeta deltid under småbarnsåren kan påverka pensionen kraftigt. Ju tidigare i livet deltidsarbetet sker ju större negativ påverkan får det på pensionen, på grund av ränta-på-ränta effekter. Dagens situation innebär att kvinnor står tillbaka från högre lön och högre pensioner, och i stället tar ett större obetalt ansvar för barn, familj och hem. Detta kan bli ett extra hårt ekonomiskt slag efter skilsmässa då det tidigare gemensamma beslutet får helt individuella konsekvenser för lön och pension. Ett jämnare uttag av deltid är något som enligt forskningen skulle ha en starkt utjämnande effekt på inkomst mellan män och kvinnor. Här behöver det ske förändringar

Protokoll bilaga 3

inom många olika delar av samhället. Attitydförändringar i hemmet och privatlivet att bättre dela på deltiden och det obetalda arbetet kan ta lång tid. Men kollektivavtalen kan redan idag tydligare uppmuntra till ett jämnare uttag av deltid. Samtidigt bör arbetsgivare, fackförbund och samhället i stort verka för heltidsarbete som norm för såväl alla kvinnor som män. Heltidsarbete inom ramen av en tillsvidare tjänst är nämligen grunden för trygghet, självständighet och jämställdhet.

Den ojämna ansvarsfördelningen för hem och familj får inte enbart konsekvenser i form av ett ojämnt uttag av deltid, och därmed ekonomisk ojämlikhet mellan könen, utan också konsekvenser för hälsa och sjukskrivningar. Kvinnor har ett betydligt högre sjukpenningtal än män. Sjukpenningtalet, som står för antalet dagar per person om alla dagar med sjuk- och rehabiliteringspenning under ett år slås ut på alla försäkrade individer, uppgår till 12,35 för kvinnor och 6,77 för män (juni 2022). Flera studier, från bland andra IFAU, har slagit fast att kvinnors högre familjeansvar är en avgörande förklaring till det högre sjukpenningtalet. Det är nämligen efter det första barnet som sjukfrånvaron kraftigt börjar skilja sig åt mellan män och kvinnor. En bra arbetsmiljö för alla är en viktig grundförutsättning för att tackla könsskillnaderna inom sjukskrivningar. Men kanske ännu viktigare är att män och kvinnor i större utsträckning än idag delar på ansvaret för hem och familj.

När fördelningen är så skev i uttag av deltid och föräldraledighet ser somliga arbetsgivare incitament att förfördela kvinnor i rekryteringar och befordringar. ~~Vid en rekrytering~~ Arbetsgivaren kan ~~arbetsgivaren~~ förvänta sig att en kvinna kommer vara frånvarande från jobbet i större utsträckning än en man i samma ålder och livssituation. I en ekonomisk kalkyl blir då mannen en mer "lönsam" rekrytering. På detta sätt väljs män framför kompetensmässigt jämbördiga kvinnor för chefspositioner. Män får också bättre karriärmöjligheter inom ramen för samma tjänst än kvinnor, till exempel som specialist. Kvinnor får i stället i större utsträckning gå från tjänst till tjänst för att avancera i karriären. Män belönas i många fall med högre löner än kvinnor för samma arbete. Fenomenet benämns statistisk diskriminering, och drabbar kvinnor som grupp på ett djupt orättvist sätt. Dörrar stängs för många kvinnor, särskilt i den ålder som är vanlig för familjebildning. Flera studier har också visat att inkomstgapet mellan män och kvinnor tar fart på riktigt först vid familjebildningen. Kvinnor blir straffade ekonomiskt av att skaffa barn, vilket män inte blir. En stor dansk studie slog exempelvis fast att kvinnor som skaffar barn i genomsnitt går miste om 400 000 danska kronor under en tioårsperiod efter att barnet fötts, jämfört med kvinnor som inte skaffar barn. För männen syntes inget inkomsttapp mellan de som skaffade barn och de som inte gjorde det.

Ett stort ansvar vilar på arbetsgivarna att bryta sig loss från diskriminerande förväntningar, och i stället se till kompetens oavsett kön vid rekryteringar, befordringar och lönesamtal. Ett minimum är att förvänta sig att nytexaminerade män och kvinnor erbjuds samma ingångslön som ingenjörer. Men verkligheten är långt ifrån att uppfylla denna modesta förväntning.

Protokoll bilaga 3

Förändringar i föräldraförsäkring och kollektivavtal nödvändiga

För att slå bort arbetsgivarnas incitament att förfördela kvinnorna krävs systematiska förändringar. Många forskare har pekat på att en mer jämställd föräldraförsäkring skulle vara den mest effektiva strukturella förändringen. Dagens föräldraförsäkring består av 90 dagar för vardera föräldern, de tre så kallade ”pappamånaderna”, där resten är överlåtningbara. Saco har sedan 2015 verkat för en tredelad föräldraförsäkring, där 130 dagar ges till vardera föräldern och resten är överlåtningbara. Åtgärden skulle enligt relevant forskning leda till ett minskat inkomstgap mellan män och kvinnor.

Det finns också inlåsnings effekter för kvinnor reglerade i kollektivavtal. Ett konkret exempel är kvalifikationstiden för föräldralön. I privat sektor är denna 12 månader. En nyanställd får således inte rätt till föräldralön, utan får nöja sig med en lägre föräldrapenning. Kvinnor, som tar den huvudsakliga föräldraledigheten, får därför lägre incitament att ta ett nytt, attraktivt jobb samtidigt som de planerar barn. I kommunal och regional sektor har kvalifikationstiden i avtalen halverats från 12 månader till 6 månader, vilket också innebär att inlåsnings effekten har minskat (då perioden underskrider en normal graviditet). Inlåsnings effekten kan avskaffas helt genom att ta bort kvalifikationstiden för föräldralön reglerad i kollektivavtalen för privat, regional och kommunal sektor likt man har gjort i avtalen för statlig sektor.

Ett annat exempel är att det idag är frivilligt för arbetsgivaren att göra inbetalningar till tjänstepensionen ITP 2 under den anställdes föräldraledighet. Kvinnor, som är föräldralediga betydligt längre än män, kan således få ett dubbelt ekonomiskt bakslag. Både lägre månadsinkomst på direkten och lägre pension längre fram. En viktig princip är att föräldraledighet aldrig ska straffa tjänstepensionen. Det innebär, i detta exempel, att rekommendationen till arbetsgivaren att betala in till ITP 2 under den anställdes föräldraledighet behöver bli en skyldighet reglerad i kollektivavtalen. Åtgärder likt dessa innebär även att mäns ekonomiska incitament att ta ut föräldraledighet ökar, vilket kan bidra till ett jämnare uttag.

Budget- och verksamhetsdirektiv för 2024

Budgetdirektiv

Budget för Sveriges Ingenjörers förbundsverksamhet ska konstrueras så att förbundsrelsens löpande verksamhets kostnadsmassa understiger eller motsvarar den löpande verksamhetens omsättning inom en period med oförändrad medlemsavgift.

Budget för projekt, utvecklingsinsatser, eller tillfälliga åtgärder som krävs utifrån omvärldshändelser får finansieras av fritt eget kapital. Denna budget får justeras löpande, men den totala kostnadsmassan i moderförbundet, inklusive budget för projekt, utvecklingsinsatser och tillfälliga åtgärder, får maximalt överstiga den totalt budgeterade omsättningen med 5% och moderförbundets egna kapital skall motsvara en soliditet om minst 30%.

Den totala medlemsavgiften till Sveriges Ingenjörer får öka med i genomsnitt högst två procent per år under en rullande femårsperiod. Strävan är dock att undvika en höjning av årsavgiften.

Förbundsstyrelsen har att besluta om förslag till avsättningar till konfliktfond årligen, men konfliktfondens egen avkastning tillförs konfliktfonden utan särskilt beslut. Målsättningen är att antalet konflikt dagar inte minskar, med hänsyn till ingenjörernas löneökningar och medlemsantal. Om antalet konflikt dagar minskar ska ett aktivt beslut tas om eventuell extra avsättning till konfliktfonden.

Verksamhetsdirektiv

- Vår förbundsverksamhet ska bedrivas med utgångspunkt i och med stöd av de policydokument och program som har fastställts av fullmäktige.
- Vår verksamhet ska genomföras med såväl ett nationellt som ett internationellt perspektiv.
- Vår verksamhet ska bedrivas medlemsnära genom att förbundet finns och syns lokalt på arbetsplatser och högskolor samt i distrikten.
- Vi ska utveckla medlemsnyttan för att intressera många olika grupper, både medlemmar och de ingenjörer som ännu inte är medlemmar.
- Vår medlemsrekrytering ska i första hand inriktas mot teknologerna samtidigt som satsningarna riktade mot yrkesverksamma ingenjörer ska fortsätta. Att behålla medlemmar är viktigare än att rekrytera nya.
- Alla delar av vårt förbund – lokalt, i distrikten samt centralt – ska arbeta integrerat i frågor som rör medlemsvård och medlemsrekrytering.

Fullmäktige beslöt

att fastställa arvoden 2023 till förbundsstyrelse, valberedning och revisorer med bas = ingenjörsmedellön för medlemmar i Sveriges Ingenjörer¹ 2021²:

Uppdrag	Fast arvode Bas x faktor	Rörligt arvode per sammanträde Bas x faktor
Ordförande	π^2	
Förste och andre vice förbundsordförande	$(\pi^2)/2$	-
Övrig förbundsstyrelseledamot	0,50	0,025
Revisor (förtroendevald) Valberedningsledamot	0,25	0,025

att fastställa arvode 2023 till Teknologråd och Teknologstyrelse med bas: medellön nyexaminerad alla medlemmar 2021³

Uppdrag	Fast arvode	Rörligt arvode per sammanträde Bas x faktor
Teknologstyrelse	1500 kr	0,010
Teknologråd		0,010

att för den auktoriserade revisorn utgår arvode och kostnadsersättning enligt avtal mellan förbundet och den valda revisionsbyrå

att arvode för andra uppdrag fastställs av förbundsstyrelsen

att års- och mötearvode utbetalas i efterskott vid årets slut och hanteras enligt vid varje tidpunkt gällande attestinstruktion för förbundet

att fastställa regler för kostnadsersättning 2023, enligt möteshandling 20.01

att arvoden och regler för kostnadsersättning gäller för tiden 2022-11-23 – fullmäktiges ordinarie möte 2023.

¹ Saco lönesök, samtliga medlemmar i Sveriges Ingenjörer (inga ytterligare filter). Medellön 2021 = 55 230 kr, ibid

² 2021 är den senaste statistiken som är tillgänglig.

³ Saco lönesök, samtliga nyutexaminerade medlemmar i Sveriges Ingenjörer (inga ytterligare filter) medellön 2021= 34 542 kr

REGLER FÖR KOSTNADSERSÄTTNING TILL FÖRTROENDEVALDA 2023

(inrikes och utrikes förrättning)

Syftet med dessa regler är att förtroendevald ska ersättas för sina verkliga kostnader för att kunna fullgöra sitt uppdrag. Då reglerna inte täcker varje tänkbar situation förutsätts att berörd förtroendevald väljer färdstätt, logi och måltid med hänsyn till såväl förbundets ekonomi, sin egen situation samt miljön. Vid tveksamhet ska alltid förbundskansliet kontaktas så att ingen diskussion om kostnader behöver uppstå i efterhand.

Traktamenten utgår inte.

Kostnadsersättning utbetalas i efterskott mot skriftlig räkning. Till räkningen ska bifogas verifikationer i original. Räkningen bör vara inlämnad senast en månad efter förrättningen, dock allra senast 31 januari året efter förrättningen.

Förlorad ordinarie arbetsförtjänst

För förtroendevald med centralt uppdrag (förbundsstyrelse, valberedning, revisorer, förhandlingsdelegationer etc.) ersätter förbundet förlorad ordinarie arbetsförtjänst, i form av tjänstledighetsavdrag eller motsvarande, enligt arbetsgivarintyg.

För uppdrag i distrikt eller yrkesföreningar ersätts förlorad arbetsförtjänst endast om kansliet godkännt ersättningen i förväg.

Förbundsdirektören får, i samråd med valberedningen och revisorerna, träffa överenskommelse med förtroendevald och dennes arbetsgivare om annat sätt för utbetalning av ersättning för förlorad ordinarie arbetsförtjänst. Sådan överenskommelse ska vara skriftlig.

Reskostnad

Resor med tåg, flyg eller båt ersätts normalt för icke ombokningsbar andraklassbiljett, ekonomiklassbiljett eller motsvarande "lågpris". Ombokningsbar biljett ersätts i de fall som tider kan komma att ändras, t ex i samband med förhandlingar. Resa ska planeras under beaktande av tid-, miljö- och hälsöohänsyn.

Lokalresor ersätts normalt för allmänna (kollektiva) färdmedel. Lokalresan får göras med taxi om tidsvinsten blir avsevärd.

Ersättning för resa med privat bil utgår med Skatteverkets belopp för skattefri bilersättning med egen bil⁴ samt för parkeringskostnad och eventuell trängselavgift mot kvitto.

Logikostnad

Ersättning för logikostnad utgår för hotellrum av normalstandard.

Måltidskostnad

Ersättning för egna måltidskostnader under resa längre än tre timmar utgår mot kvitto med högst 200 kr. Förbundet ersätter inte egna kostnader för starköl, vin eller starksprit.

---

⁴ 2023 är beloppet 25 kr per mil.

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat med Addo Sign säkra digitala signatur. Undertecknarens identitet registreras fysiskt i det elektroniska PDF-dokumentet och visas nedan.

Undertecknare

 ELISABETH ARBIN Förbundssekreterare	C7YQK/kiZleyAdvgtSubvA 2023-02-07 14:17	 Sofia Katarina Johan...	NGZ8yBmKml/gGT9Sa2CXrA 2023-02-07 14:32
 ULRIKA LINDSTRAND Förbundsordförande	tjNZWrXI+RwOk86leT9+2Q 2023-02-07 14:35	 Per Henrik Lundin	eVj1m40lOqj4NcSLgw0d8A 2023-02-07 14:46
 Helen Keijser	34UBBxAOBLiGFhrY8C+iiA 2023-02-07 19:30	 Johan Tärbo	+3ifKLgFxxxvgvqDDVlodg 2023-02-07 21:36
 KARIN STIHL	oswCmao/R1bH1skg8uawRA 2023-02-08 08:23		

Dokument i försändelsen

FUM_2022protokoll inkl bilagor_final.pdf

Detta dokument

Dokumentet signeras digitalt med den säkra signeringstjänsten Addo Sign. Signaturbeviset i dokumentet säkras och valideras med det matematiska hashvärdet för originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. Alla kryptografiska signeringsbevis är inbäddade i PDF-dokumentet ifall de ska användas för validering i framtiden.

Hur man verifierar dokumentets äkthet

Dokumentet är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När dokumentet öppnas i Adobe Reader ser det ut att vara signerat genom Addo Sign signeringstjänst.